ਬੈਤਾਲ ਪਚੀਸੀ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

kirpal singh dhana

 R. No. N,161 B. P

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤੇ ਅਸਲੀ

ਬੈਤਾਲ ਪਚੀਸੀ

ਪੂਰੀਆਂ ਪੰਜੀ ਸਵਾਦਲਿਆਂ ਕਹਾਣਿਆਂ

ਲਾਲਾ ਮਾਘੀ ਰਾਮ ਸੰਤ ਰਾਮ ਐਂਡ ਸੰਜ਼

ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2/-

ਕੀਮਤ

ਅਸਲੀ ਤੇ ਵੱਡੀ

ਬੈਤਾਲ ਪਚੀਸੀ

੨੫ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ:—

ਲਾਲਾ ਮਾਘੀ ਰਾਮ ਸੰਤ ਰਾਮ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ,

ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਹਿਲੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤਿ ਮਾਨ ਅਚਤ ਪੂਰਨ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਸਾਮਰੱਥ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪਜਾਰਯੋਂ ਕਾ ਸਦੀਵ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ॥

ਅਬ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਯਤੇ

ਧਾਰਾ ਨਗਰੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਗੰਧਰਬ ਸੈਨ ਥਾ ਤਿਸਕੀਆਂ ਚਾਰ ਰਾਣੀਆਂ ਥੀਂ ਉਨ ਰਾਣੀਆਂ ਕੇ ਛੇ ਬੇਟੇ ਥੇ, ਏਕ ਸੇ ਏਕ ਬਡੇ ਚਤੁਰ ਪੰਡਤ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਥੇ, ਜਬ ਥੋੜਾ ਚਿਰ ਗੁਜ਼ਰਾ ਵੁਹ ਰਾਜਾ ਸੁਰਗ ਵਾਸ ਹੂਆ ਉਸਕੀ ਜ਼ਗਹ ਬਡਾ ਬੇਟਾ ਸੰਖ ਨਾਮੇ ਰਾਜਾ ਹੂਆ ਫਿਰ ਕਿਤਨੇਕੁ ਦਿਨਕੇ ਬਾਦ ਉਸਕਾ ਛੋਟਾ ਭਾਈ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਰਾਜ ਪਰ ਬੈਠ ਬਖ਼ੂਬੀ ਰਾਜ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਦਿਨ ਬਦਿਨ ਉਸਕਾ ਰਾਜ ਐਸਾ ਬੜ੍ਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜੰਬੂ ਦੀਪ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੋ ਅਚੱਲ ਰਾਜ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸੰਮਤ ਬਾਂਧਾ, ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਰਾਜਾ ਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਆਈ ਕਿ ਜਿਨ ਮੁਲਕੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ ਉਨ ਕੋ ਦੇਖਨਾ ਭੀ ਚਾਹੀਏ ਯਹ ਵਿਚਾਰ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਭਰਥਰੀ ਕੋ ਦੇ ਜੋਗੀ ਬਣ ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ ਸੈਰ ਹੋ ਚਲਾ। ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਂ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਤਾ ਥਾ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇਵਤੇ ਨੇ ਅਮ੍ਰਿਤਫਲ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੋ ਦੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਫਲ ਕੋ ਖਾਵੇਗਾ ਸੋ ਅਮਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਬ੍ਰਹਮਨ ਫਲ ਲੈ ਘਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੀ ਸੇ ਸਬ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਕਹਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਬ੍ਰਾਮਣੀ ਬਹੁਤ ਰੋਈ ਅਰ ਕਹਾ ਜਬ ਤਕ ਜੀਤੇ ਰਹੇਂਗੇ ਤਬ ਤਕ ਭੀਖ ਮਾਂਗੇਂਗੇ ਬੜਾ ਪਾਪ ਭੁਗਤਨਾ ਪੜੇਗਾ ਇਸ ਸੇ ਮਰਨਾ ਭਲਾ ਹੈ, ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਨ ਬੋਲਾ ਵਹਾਂ ਸੇ ਤੋ ਮੈਂ ਲੇ ਆਯਾ ਪਰ

ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਸੁਣਕੇ ਮੇਰੀ ਹੋਸ਼ ਉਡ ਗਈ ਅਬ ਜੋ ਤੂੰ ਬਤਾਵੇਂ ਸੋ ਕਰੂੰ, ਬ੍ਰਾਹਮਨੀ ਨੇ ਕਹਾ ਇਹ ਫਲ ਰਾਜਾ ਕੋ ਦੇਹ ਇਸਕੇ ਬਦਲੇ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਲੇ ਜਿਸ ਸੇ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਕਾ ਕਾਮ ਸੌਰੇ, ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਬਾਤ ਸੁਨਕੇ ਰਾਜਾ ਪਾਸ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਕਹੀ ਫਲ ਕਾ ਹਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਏਹ ਫਲ ਆਪ ਲੀਜੀਏ, ਮੁਝੇ ਕੁਛ ਲਛਮੀ ਦੀਜੀਏ, ਆਪਕੇ ਚਿਰੰਜੀਵ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਜਾ ਬਡੀ ਸੁਖੀ ਵਸੇਗੀ। ਰਾਜਾ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ੧ ਲੱਖ ਰੁਪਯਾ ਦੀਆ ਔਰ ਫਲ ਲੇਕਰ ਅਪਨੇ ਮਹਲ ਮੇਂ ਆਯਾ ਰਾਣੀ ਕੋ ਬਹੁਤ ਚਾਹਤਾ ਥਾ ਉਸਕੋ ਦੇਕਰ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਣੀ ਏਹ ਫਲ ਤੂੰ ਖਾਹ ਅਮਰ ਹੋਵੇਂਗੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਵਾਨ ਰਹੇਂਗੀ, ਰਾਣੀ ਨੇ ਇਸ ਬਾਤਕੋ ਸੁਨਕਰ ਰਾਜਾ ਸੇ ਫਲ ਲੇ ਲੀਆ ਰਾਜਾ ਕਚਹਿਰੀ ਮੇਂ ਆਯਾ ਪੀਛੇ ਰਾਣੀ ਨੇ ਦੋਸਤ ਹਾਥੀ ਵਾਨ ਕੋ ਓਹ ਫਲ ਦੀਆ, ਬਖ਼ੂਬੀ ਬਿਆਨ ਕੀਆ ਤੋ ਉਸਨੇ ਲੇਕਰ ਅਪਨੀ ਦੋਸਤ ਵੇਸਵਾਕੋ ਦੀਆ ਔਰ ਬਖ਼ੂਬੀ ਬਿਆਨ ਕੀਆ ਜੈਸੇ ਸੁਨਾ ਥਾ ਤੈਸੇ ਸੁਨਾਇਆ ਤਬ ਉਸ ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਸੁਨ ਕਰ ਫਲ ਦੇਖ ਕਰ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿ ਇਹ ਫਲ ਰਾਜਾ ਕੇ ਲਾਇਕ ਹੈ, ਇਹ ਬਾਤ ਜਾਨ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਫਲ ਕੋ ਦੀਆ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਫਲ ਲੇ ਲੀਆ ਔਰ ਉਸ ਵੇਸਵਾ ਕੋ ਬਹੁਤ ਸਾ ਧਨ ਦੀਆ, ਫਲ ਦੇਖ ਕਰ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ, ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਮਾਯਾ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੇ ਅਖੀਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਬੇਹਤਰ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤਪਸਿਆ ਕੀਜੀਏ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਯਾਦ ਮੇਂ ਰਹੀਏ ਜਿਸਸੇ ਆਗੇ ਕੋ ਭਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਬਾਤ ਦਿਲ ਮੇਂ ਰਖਕੇ ਮਹਲ ਮੇਂ ਗਇਆ ਰਾਣੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਤੂੰ ਨ ਉਸ ਫਲ ਕੋ ਕਯਾ ਕੀਆ, ਰਾਣੀ ਨੇ ਕਹਾ ਉਹ ਫਲ ਮੈਂ ਖਾ ਗਈ, ਤਬ ਓਹ ਫਲ ਰਾਜਾ ਨੇ ਵਿਖਾ ਦੀਆ ਰਾਣੀ ਚੁਪ ਹੋ ਗਈ ਅਰ ਕੁਛ ਜਵਾਬ ਦੇ ਨਾ

ਸਕੀ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਹਲ ਸੇ ਬਾਹਰ ਆਇ ਕਰ ਫਲ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰ ਖਾਇ ਲੀਆ ਅਰ ਰਾਜ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਜੋਗੀ ਬਨ ਬਿਨਾ ਕਹੇ ਸੁਣੇ ਅਕੇਲੇ ਬਨ ਕੋ ਸਿਧਾਰਾ।

ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਕਾ ਰਾਜ ਖਾਲੀ ਰਹ ਗਿਆ, ਇਹ ਖਬਰ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੋ ਪਹੁੰਚੀ ਉਸਨੇ ਏਕ ਦੇਵ ਕੋ ਧਾਰਾ ਨਗ੍ਰੀ ਕੀ ਰਖ-ਵਾਲੀ ਕਉ ਭੇਜਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਓਹ ਦੇਵ ਨਗਰੀ ਕੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰੇ ਚ ਉਕੀ ਦੇਵੇ ਇਸ ਬਾਤਕੀ ਖਬਰ ਸਭੀ ਮੁਲਕੋਂਮੇਂ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਰਾਜਾ ਭਰ ਥਰੀ ਰਾਜ ਛੋਡ ਬਨਵਾਸੀ ਹੋਯਾਹੈ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਸੁਨ ਕਰ ਤੁਰਤ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਮੇਂ ਆਯਾ, ਉਸ ਵਕਤ ਆਧੀ ਰਾਤ ਕਾ ਸਮਾਂ ਥਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਅਪਨੇ ਮਹਲੋਂ ਕੋ ਜਾਤਾ ਥਾ ਤੁਰ ਉਸੀ ਵਕਤ ਦੇਵ ਨੇ ਪੁਕਾਰਾ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈਂ ਅਰ ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਖੜਾ ਰਹੁ ਔਰ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਬਤਾ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਹੂੰ ਅਪਨੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਮਹਿਲ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਕਉਨ ਹੈਂ ਜੋ ਮੁਝਕੋ ਰੋਕਤਾ ਹੈਂ, ਤਬ ਦੇਵ ਬੋਲਾ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਇੰਦਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸੇ ਇਸ ਨਗਰ ਕੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸੱਤ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮ ਹੋ ਤਬ ਪਹਿਲੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਲੜੋ ਪੀਛੇ ਮਹਲਾਂ ਕੋ ਜਾਉ, ਏਹ ਸੁਨ ਕਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੇਵ ਕੋ ਲਲਕਾਰਾ ਓਹ ਦੇਵ ਭੀ ਸਾਮ੍ਹਨੇ ਆਇਆ ਤੇ ਲੜਾਈ ਹੋਨੇ ਲਗੀ ਨਿਦਾਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੇਵ ਕੋਪਛਾੜਾ ਰਾਜਾ ਦੇਵ ਕੀ ਛਾਤੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਬੈਠਾ ਦੇਵ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੈਂਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾੜਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੀਵ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੋਂ ਰਾਜਾ ਨੇ ਹੰਸ ਕਰ ਕਹਾ ਤੂੰ ਕੋਈ ਦੀਵਾਨਾ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਮਾਰ ਡਾਲੂੰਗਾ ਤੂੰ ਜੀਵ ਦਾਨ ਕੈਸੇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਉਸ ਦੇਵ ਨੇ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਾਲ ਸੇ ਬਚਾਤਾ ਹੂੰ ਪਹਿਲੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਸੁਣ ਪੀਛੇ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਰਾਜ ਕਰਿਓ, ਰਾਜਾ ਦੇਵ ਕੋ ਛੋਡ ਅਰ ਬਾਤ ਕੋ ਦਿਲ ਦੇਕੇ ਸੁਨਨੇ ਲਗਾ ਦੇਵ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਨ ਏਕ ਚੰਦ੍ਰ ਭਾਨ

ਨਾਮੇ ਰਾਜਾ ਬਡਾ ਨਾਮੀ ਵਦਾਨੀ ਥਾ, ਇਤਫਾਕਨ ਇਕ ਦਿਨ ਜੰਗਲ ਕੋ ਨਿਕਲ ਗਯਾ ਦੇਖਤਾ ਕਿਆ ਹੈ ਦਰੱਖਤ ਸੇ ਤਪਸਵੀ ਉਲਟਾ ਲਟਕਤਾ ਹੈ ਧੂਣੀਆਂ ਧੁਖ ਰਹੀ ਹੈਂ ਧੂਆਂ ਪੀਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਲੇਤਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਨਾ ਕਿਸੀ ਸੇ ਬਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ, ਉਸਕਾ ਏਹ ਹਾਲ ਦੇਖ ਕਰ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਇਆ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ ਰਾਜਾ ਚੰਦ੍ਰਭਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਸ ਤਪਸ੍ਵੀ ਕੋ ਲੈ ਆਵੇ ਉਸ ਕੋ ਲਾਖ ਰੁਪਯਾ ਮਿਲੇਗਾ, ਤੋ ਏਕ ਵੇਸ੍ਵਾ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਅਰਜ ਕਰੀ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਤੋ ਉਸ ਤਪਸ੍ਵੀ ਸੇ ਏਕ ਬਾਲਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਉਸਕੇ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਉਠਵਾ ਕਰ ਲੈ ਆਊਂ, ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਣਕੇ ਰਾਜਾ ਕੋ ਬਡਾ ਅਚੰਭਾ ਪੈਦਾ ਹੂਆ ਔਰ ਆਪਨੇ ਦਿਲ ਮੇਂ ਤਪਸ੍ਵੀਕੇ ਲਾਨੇ ਕਾ ਬੀੜਾ ਉਠਵਾਕੇ ਵੇਸ੍ਵਾ ਕੋ ਰੁਖਸਤ ਕੀਆ, ਓਹ ਬਨ ਮੇਂ ਗਈ, ਤਪਸ੍ਵੀ ਕੇ ਸਥਾਨ ਪਰ ਪਹੁੰਚੀ ਦੇਖਾ ਤੋ ਤਪਸ੍ਵੀ ਉਲਟਾ ਲਟਕਾ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾ ਕੁਛ ਖਾਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕੁਛ ਪੀਤਾਹੈ ਔਰ ਸੂਕ ਰਹਾ ਹੈ, ਗਰਜ਼ ਉਸ ਵੇਸ੍ਵਾ ਨੇ ਹਲਵਾ ਪਕਾਇਕੇ ਉਸ ਤਪਸ੍ਵੀ ਕੇ ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਦਿਆ, ਮੀਠੇ ਕੇ ਸਬਬ ਚਟ ਗਿਆ, ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਹੋਰ ਲਗਾ ਦੀਆ ਇਸੀ ਤਰਹ ਸੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ ਬਾਵਾ ਜੀ ਕੋ ਹਲਵਾ ਚਟਾਯਾ ਤੋ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੂਆ ਏਕ ਕੁੱਵਤ ਹੁਈ ਫਕੀਰ ਨੇ ਆਂਖ ਖੋਲ੍ਹੀ ਦਰਖਤ ਕੇ ਨੀਚੇ ਉਤਰ ਵੇਸਵਾ ਕੋ ਪੂਛਾ ਤੂੰ ਈਹਾਂ ਕਿਸ ਕਾਮ ਕੋ ਆਈ ਹੈਂ ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਦੇਵ ਕੰਨਿਆਂ ਹੂੰ ਸੁਰਗ ਮੇਂ ਤਪਸਿਆ ਕਰਤੀ ਥੀ ਅਬ ਇਸ ਬਨ ਮੇਂ ਆਈ ਹੂੰ ਫਿਰ ਤਪਸਵੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਰਾ ਮਕਾਨ ਕਹਾ ਹੈ, ਤਬ ਉਹ ਵੇਸਵਾ ਅਪਨੀ ਕੁਟਿਆ ਮੇਂ ਲੇ ਗਈ ਖਟਰਸ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਏ ਤਪਸਵੀ ਨੇ ਧੂਆਂ ਪੀਨਾ ਛੋੜ ਦੀਆ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਖਾਣਾ ਖਾਵੇ ਪਾਨੀ ਪੀਵੇ ਨਦਾਨ ਕਾਮਦੇਵ ਨੇ ਉਸੇ ਸਤਾਯਾ ਫਿਰ ਤਪਸਵੀ ਨੇ ਉਸੇ ਭੋਗਨਾ ਚਾਹਾ ਜੋਗ ਖੋਯਾ ਭੋਗ ਕੀਆ ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਨੌ ਮਹੀਨੇ ਬਾਦ ਲੜਕਾ ਪੈਦਾ ਹੂਆ ਤਬ ਉਸ ਰੰਡੀ ਨੇ ਤਪਸਵੀ ਸੇ ਕਹਾ

ਗੁਸਾਂਈ ਜੀ ਅਬ ਚਲੋ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰੀਏ ਜੀ ਜਿਸ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਪਾਪ ਕਟ ਜਾਵੇਂ, ਐਸੀ ਬਾਤੋਂ ਮੇਂ ਭੁਲਾਯਾ ਕਿ ਲੜਕਾ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਚੁਕਵਾਯਾ, ਰਾਜਾ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਕੋ ਚਲਨ ਲਗੀ ਜਹਾਂ ਉਸ ਬਾਤ ਕਾ ਬੀੜਾ ਉਠਵਾ ਕਰ ਆਈ ਥੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਸਾਹਮਨੇ ਪਹੁੰਚੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਕੋ ਦੂਰ ਸੇ ਹੀ ਪਹਿਚਾਨ ਲੀਆ ਲੜਕੇ ਕੋ ਤਪਸਵੀ ਕੇ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਦੇਖਾ ਤਬ ਉਸੀ ਵਕਤ ਰਾਜ਼ਾ ਨੇ ਆਪਨੀ ਮਜਲਸ ਬੀਚ ਕਹਾ ਦੇਖੋ ਏਹ ਵੋਹੀ ਵੇਸਵਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਾਰ ਕਰਗਈ ਥੀ ਸੋ ਕਰਲਾਈ ਹੈ, ਇਤਨੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਜਬ ਜੋਗੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੁਨੀਆਂ ਤਬ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਣੇ ਲਗਾ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਸਮਝ ਗਯਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮੇਰੀ ਤਪਸਿਆ ਛਿਗਾਨੇ ਲੀਏ ਜਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋਗੀ ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਲਟਾ ਫਿਰਾ, ਲੜਕੇ ਕੋ ਕਾਂਧੇ ਸੇਂ ਪਟਕ ਦੀਆ ਫਿਰ ਜੰਗਲ ਕੇ ਬੀਚ ਜਾਕਰ ਤਪ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਉਸ ਰਾਜਾ ਕਾ ਕਾਲ ਹੂਆ ਉਸ ਜੋਗੀ ਕਾ ਜੋਗ ਪੂਰਾ ਹੂਆ, ਅਰਜ਼ ਯੇਹ ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੁਮ ਤੀਨ ਆਦਮੀ ਏਕ ਲਗਨ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਨਛੱਤ੍ਰ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਮਹੂਰਤ ਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੂਏ ਹੋ ਤੁਮ ਤੋ ਈਹਾਂ ਰਾਜ ਕਰਤੇ ਹੋ ਦੂਜਾ ਏਕ ਤੇਲੀ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ, ਤੀਸਰਾ ਘੁਮਿਆਰ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੂਆ ਹੈ, ਤੁਮ ਤੋ ਰਾਜ ਯਹਾਂ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤੇਲੀ ਕੇ ਬੇਟੇ ਪਤਾਲ ਕਾ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਘੁਮਿਆਰ ਸਭ ਜੋਗ ਸਾਧ ਕਰ ਮਰਘਟਮੇਂ ਪਸਾਚ ਬਨ ਕਰ ਸਿਰਸਕੇ ਦਰਖ਼ਤ ਸੇਂ ਉਲਟਾ ਲਟਕਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਮਾਰਨੇ ਕੇ ਫਿਕਰ ਮੇਂ ਹੈਂ ਅਗਰ ਉਸਸੇ ਬਚੇਂਗਾ ਤੋ ਤੂੰ ਅਟਲ ਰਾਜ ਕਰੇਂਗਾ, ਇਸ ਬਾਤ ਸੇ ਖਿਆਲ ਕਰ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਹੋ ਤੂੰ ਉਸਸੇ ਗ਼ਾਫ਼ਲ ਮਤ ਹੋ, ਏਹ ਬਾਤ ਕਹਿ ਕਰ ਦੇਵ ਤੋ ਚਲਤਾ ਰਹਾ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਮਹਿਲਮੇ ਗਯਾ ਜਬ ਸੁਬਹ ਹੂਈ ਰਾਜਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਬੈਠਾ ਦਰਬਾਰ ਆਮ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਜਿਤਨੇ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਨੌਕਰ ਥੇ ਸਭ ਨੇ ਨਜ਼ਰੇਂ ਦੀਂ, ਸ਼ਾਦੀਆਨੇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਖ਼ੂਬ ਉਮਦਾ ਬਜਨੇ ਲਗੇ ਸਾਰੇ

ਸ਼ਹਿਰ ਕੋ ਅਜਬ ਤਰਹ ਕੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੁਈ ਕਿ ਜਾ ਬਜ਼ਾ ਘਰ ਬਾਹਰ ਨਾਚ ਰਾਗ ਮਚ ਗਿਆ ਰਾਜਾ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਠਕੇ ਧਰਮ ਨਿਆਉਂ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਪਰਜਾ ਕੋ ਖ਼ੂਬ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਲਗਾ, ਏਕ ਦਿਨ ਕਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬ ਸਲ ਨਾਮ ਏਕ ਜੋਗੀ ਅਪਨੇ ਹਾਬ ਮੇਂ ਏਕ ਫਲ ਲੇ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਆਯਾ ਫਲ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹਾਬ ਮੇਂ ਦੀਆ ਅਰ ਆਪ ਆਸਨ ਬਿਛਾਇ ਕਰ ਬੈਠ ਗਿਆ ਤੋ ਏਕ ਘੜੀ ਕੇ ਬਾਦ ਜੋਗੀ ਚਲਾ ਗਯਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਦੇਵ ਨੇ ਜੋ ਕਹਾ ਬਾ ਵੋਹੀ ਨਾ ਹੋ, ਏਹ ਗੁਮਾਨ ਕਰ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਸੇਕਹਾ ਏਹ ਫਲ ਅੱਛੀ ਤਰਹ ਸੇ ਰਖਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਆਯਾ ਇਸੀ ਤਰਹ ਸੇ ਏਕ ਫਲ ਰੋਜ ਦੇ ਜਾਵੇ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਘੋੜਿਉਂ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਤਬੇਲੇ ਮੇ ਰ ਯਾ, ਮੁਸਾਹਿਬ ਸਭੀ ਸਾਬ ਹੀ ਥੇ, ਜੋਗੀ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ ਉਸੀ ਤਰਹ ਸੇ ਫਲ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹਾਬ ਦੀਆ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸ ਫਲ ਕੋ ਹਾਬ ਸੇ ਉਛਾਲਾ ਏਕ ਬਾਰ ਹੀ ਹਾਬ ਸੇ ਗਿਰ ਪੜਾ ਤੋ ਬੰਦੂ ਨੇ ਪਕੜਕਰ ਤੋੜਡਾਲਾ ਤਬ ਏਕ ਲਾਲ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਲਾ ਰਾਜਾ ਅਰ ਮੁਸਾਹਿਬ ਉਸਕੀ ਜੋਤ ਦੇਖਕਰ ਹੈਰਾਨ ਹੂਏ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜੋਗੀ ਸੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਨੇ ਲਾਲ ਮੁਝਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਦੀਆ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਖਾਲੀ ਹਾਬ ਇਤਨੀ ਜਗਹ ਨਾ ਜਾਵੇ "ਰਾਜਾ, ਗੁਰੂ, ਜੋਤਸ਼ੀ, ਵੈਦ, ਪੰਡਤ, ਬੇਟੀ ਕੇ ਘਰ" ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਕਿ ਫਲ ਦੀਏ ਫਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਰਾਜਾ! ਤੁਮ ਯਹ ਏਕ ਲਾਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨੇ ਤੋ ਜਿਤਨੇ ਫਲ ਤੁਝਕੋ ਦੀਏਂ ਹੈਂ ਸਭ ਮੇਂ ਏਕ ਏਕ ਲਾਲ ਹੈ ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਣਕੇ ਭੰਡਾਰੀ ਸ਼ੇ ਕਹਾ ਜਿਤਨੇ ਫਲ ਹੈਂ ਸਭੀ ਲੇ ਆਉ, ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਿਆ ਪਾਇ ਭੰਡਾਰੀ ਲੇ ਆਯਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਸਭ ਫਲ ਤੋੜ ਡਾਲੇ, ਸਭ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਏਕ ਲਾਲ ਕੀਮਤੀ ਨਿਕਲਾ, ਇਤਨੇ ਲਾਲ ਦੇਖ ਰਾਜਾ ਨਿਹਾਇਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੂਆ ਜ੍ਵਾਹਰੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਰਤਨ ਕਾ ਮੋਲ ਪੂਛਾ ਅਰ ਕਹਾ ਧਰਮ ਸੇ ਕਹਨਾ, ਜ੍ਵਾਹਰੀ ਨੇ ਕਹਾ ਰਾਜਾ! ਧਰਮ ਬਡੀ ਚੀਜ ਹੈ, ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸਾਂਬ ਏਹੀ ਚਲਤਾ ਹੈ, ਧਰਮ

ਸੇ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤਕ ਇਕ ਕੀ ਕੀਮਤ ਭੀ ਥੋੜੀ ਹੈ, ਕਯੋਂਕਿ ਅਮੋਲਕ ਹੈ, ਰੰਗ ਢੰਗ ਸਭ ਦਰੁਸਤ ਹੈ, ਅਗਰ ਏਕ ਲਾਲ ਕੀ ਕੀਮਤ ਏਕ ਮੁਲਕ ਕਹੋ ਤੋ ਠੀਕ ਹੈ, ਏਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੂਆ ਜਵਾਹਰੀ ਕੋ ਰੁਖ਼ਸਤ ਕੀਆ, ਜੋਗੀ ਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕਰ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਪਰ ਜਾ ਬੈਠਾ, ਕਹਾ ਮੇਰਾ ਤੋ ਮੁਲਕ ਸਾਰਾ ਏਕ ਲਾਲ ਕੀ ਕੀਮਤ ਹੈ, ਤੁਮਨੇ ਦਿਗੰਬਰ ਹੋਕਰ ਮੁਝਕੋ ਇਸ ਕਦਰ ਰਤਨ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਤੁਮ ਮੁਝਸੇ ਕਹੋ, ਜੋਗੀ ਬੋਲਾ ਏਹ ਬਾਤ ਜਾਹਰ ਕਰਨੀ ਅੱਛੀ ਨਹੀਂ ਮੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰ ਔਖਧ ਬਰ ਕਾ ਅਹਿਵਾਲ ਹਰਾਮ ਕਾ ਖਾਨਾ, ਬੁਰੀ ਬਾਤ ਏਹ ਸਭਾ ਮੇਂ ਕਹਨੀ ਹੱਛੀ ਨਹੀਂ ਇਕੰਤਮੇਂ ਕਹੂੰਗਾ, ਏਹ ਕਾਇਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਤ ਛੀ ਕਾਨ ਮੇਂ ਪੜੀ ਹੈ ਸੋ ਲੁਕੀ ਨਹੀ ਰਹਿਤੀ, ਚਾਰ ਕਾਨਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਔਰ ਦੋ ਕਾਨਕੀ ਬਾਤ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ, ਆਦਮੀ ਕੀ ਕਿਆ ਬਾਤ ਹੈ। ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਜੋਗੀ ਕੋ ਨਿਰਾਲਾ ਲੈ ਬੈਠਾ ਅਰ ਕਹਾ ਹੇ ਗਸਾਈਂ ਜੀ ! ਇਸ ਕਦਰ ਲਾਲ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਏ ਅਰ ਭੋਜਨ ਏਕ ਦਿਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ, ਮੈਂ ਤੁਮ ਸੇਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੂੰ, ਅਪਨਾ ਮਤਲਬ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ। ਜੋਗੀ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਗੋਦਾਵਰੀ ਨਦੀ ਕੇ ਤੀਰ ਪਰ ਏਕ ਮਹਾਂ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਹੈ ਮੈਂ ਵਹਾਂ ਬੈਠ ਕਰ ਅਪਨੇ ਇਸ਼ਟ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਉਸ ਕੇ ਸਿਧ ਕੀਏ ਤੇ ਮੁਝ ਕਉ ਅਠਾਰਹ ਸਿੱਧੀ ਮਿਲੇਗੀ ਅਰ ਮੈਂ ਤੁਮ ਸੇ ਏਕ ਭਿੱਛਿਆਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਏਕ ਰਾਤ ਭਰ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਰਹਿਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਬਹੁਤ ਖ਼ੂਬ ਹੈ, ਆਉਂਗਾ, ਵੋਹ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਤਾ ਜਾਉ, ਜੋਗੀ ਬੋਲਾ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਵਦੀ ਚੌਦਸ ਮੰਗਲ ਵਾਰ ਕੋ ਸਾਂਝ ਸਮੇਂ ਹਥਿਆਰ ਬਾਂਦ ਕਰ ਅਕੇਲੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਓ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਆਊਂਗਾ, ਏਹ ਬਚਣ ਰਾਜਾ ਸੇ ਲੇਕਰ ਜੋਗੀ ਵਿਦਾ ਹੂਆ, ਰਾਜਾ ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਕਰ ਬੈਠਾ ਅਰ ਆਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ

ਵਿਚਾਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਦੇਵ ਕਾ ਕਹਿਨਾ ਯਾਦ ਆਯਾ, ਪਰੰਤੂ ਸਮੇਂ ਪਰ ਏਕਲਾ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਬਾਂਧ ਕਰ ਉਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ, ਜੋਗੀ ਕੋ ਜਾਕਰ ਆਦੇਸ ਸੁਨਾਯਾ, ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਆਉ ਰਾਜਾ ਬੈਠੀਏ, ਰਾਜਾ ਬੈਠਾ ਦੇਖਤਾ ਕਯਾ ਹੈ ਚਾਰੋ ਤਰਫ਼ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸ਼ਾਚ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਰੇ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ, ਜੋਗੀ ਬੀਚ ਬੈਠਾ ਦੋ ਕਪਾਲ ਬਜਾਤਾ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੇਖ ਕਰ ਕੁਛ ਡਰ ਭੈ ਨਾ ਕੀਆ, ਜੋਗੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿਆ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਜੁਗੀਸ਼ਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਦਖਨ ਦਿਸ਼ਾ ਮੇਂ ਦੋ ਕੋਸ ਪਰ ਏਕ ਮਰਘਟ ਹੈ ਉਸਮੇਂ ਸਿਰਸ੍ਰ ਕੇ ਦਰਖ਼ਤ ਸਾਥ ਏਕ ਮੁਰਦਾ ਲਟਕਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਤੁਰਤ ਲਾਓ, ਮੈਂ ਈਹਾਂ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ, ਰਾਜਾ ਕੋ ਉਧਰ ਭੇਜ ਕਰ ਆਪ ਆਸਨ ਪਰ ਜਪ ਕਰਨੇ ਲਗੇ। ਏਕ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ ਦੂਜੇ ਮੀਂਹ ਕੀ ਐਸੀ ਝੜੀ ਥੀ ਕਿ ਆਜ ਹੀ ਬਰਸਕੇ ਫੇਰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਰਸੇਗਾ, ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਐਸਾ ਗੁਲ ਕਰਤੇ ਥੇ ਕਿ ਸੂਰਬੀਰ ਦੇਖ ਕਰ ਘਬਰਾ ਜਾਵੇ, ਲੇਕਨ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਰਾਹ ਪਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਥਾ, ਸਾਂਪ ਆਨਕੇ ਪਾਓਂ ਸੇ ਲਿਪਟ ਜਾਤੇ ਥੇ, ਰਾਜਾ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਛੁਡਾ ਦੇਤਾ ਥਾ, ਨਿਦਾਨ ਜਿਉਂ ਤਿਉਂ ਵੱਧ ਘਟ ਕਠਿਨ ਕਰ ਰਾਜਾ ਉਸ ਮਸਾਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚਾ, ਦੇਖਤਾ ਕਿਆ ਹੈ ਭੂਤ ਆਦਮੀ ਕੋ ਪਕੜ ਪਕੜ ਦੇਹ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ, ਡਾਇਨ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਕਲੇਜੇ ਚਾਟਤੇ ਹੈਂ, ਸ਼ੇਰ ਦਤ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ, ਹਾਥੀ ਚਿੰਘਾਰਤੇ ਹੈਂ ਗਰਜ਼ ਉਸ ਦਰਖਤ ਕੋ ਜੋ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕਰ ਦੇਖਾ ਤੋ ਜੜ੍ਹ ਸੇ ਲੇ ਸਿਰ ਤਕ ਹਰ ਏਕ ਡਾਲ ਪਾਤ ਉਸਕਾ ਜਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰ ਏਕ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ਼ ਸੇ ਏਕ ਰੌਲਾ ਬਲਵਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਾਰੋ ਮਾਰੋ ਫੜੋ ਜਾਨੇ ਨ ਪਾਵੇ,ਮਗਰ ਰਾਜਾ ਉਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਡਰਾ ਨਹੀਂ ਲੇਕਨ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਕਹਨੇ ਲਗਾ ਹੋ ਨਾ ਹੋ ਏਹ ਵਹੀ ਜੋਗੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਬਾਤ ਮੁਝਕੋ ਦੇਵ ਨੇ ਕਹੀ ਥੀ, ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਦੇਖਾ ਏਕ ਮੁਰਦਾ ਰੱਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬਾਂਧਾ ਲਟਕਤਾ ਹੇ, ਉਲਟਾ ਮੁਰਦਾ ਦੇਖ ਰਾਜਾ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੂਆ, ਮੇਰੀ ਮੇਹਨਤ

ਅਬ ਸਫਲ ਹੋਗਈ, ਖੰਡਾ ਅਰ ਜ਼ਾਲ ਲੇਕਰ ਨਿਰਭਉ ਉਸ ਦਰਖਤ ਕੇ ਊਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ, ਏਕ ਹਾਥ ਤਲਵਾਰ ਕਾ ਮਾਰਾ ਰੱਸੀ ਕੱਟ ਗਈ, ਜੋ ਮੁਰਦਾ ਥਾ ਓਹ ਨੀਚੇ ਗਿਰ ਪੜਾ, ਗਿਰਤੇ ਹੀ ਚਾਂਗਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਰੋਨੇ ਲਗਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਕੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਖੁਸ਼ ਹੋਕਰ ਦਿਲ ਮੇਂ ਕਹਾ ਭਲਾ ਹੂਆ ਯੇਹ ਆਦਮੀ ਜੀਤਾ ਤੋ ਹੈ, ਰਾਜਾਨੇ ਉਤਰਕੇ ਉਸਕੋ ਪੂਛਾ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ, ਓਹ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਖਿਲ ਖਲਾ ਕਰ ਹੰਸਾ, ਰਾਜਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਬੜਾ ਆਚੰਭਾ ਹੂਆ ਫਿਰ ਵੁਹ ਮੁਰਦਾ ਉਸੀ ਦਰਖ਼ਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਫਿਰ ਦਰਖਤ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕਰ ਉਸਕੋ ਬਗਲ ਮੇਂ ਦਬਾਇ ਕਰ ਨੀਚੇ ਉਤਰ ਆਯਾ ਅਰ ਕਹਾ ਅਰੇ ਚੰਡਾਲ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈਂ ਮੁਝਸੇ ਕਹੋ ? ਉਸਨੇ ਕੁਛ ਜਬਾਬ ਨਾ ਦੀਆ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੋਚ ਕਰ ਜੀ ਮੇਂ ਕਹਾ ਸ਼ਾਇਦ ਯੇਹ ਵੁਹੀ ਤੇਲੀ ਹੈ ਜੋ ਦੇਵ ਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਜੋਗੀ ਨੇ ਮਸਾਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ, ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਉਸਕੋ ਮਗਰ ਪੀਛੇ ਡਾਲ ਜੋਗੀ ਪਾਸ ਲੇ ਚਲਾ, ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਐਸੀ ਸਾਹਸ ਕਰੇਗਾ ਓਹ ਸਿੱਧ ਹੋਗਾ, ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਪੂਛਾ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਮੁਝੇ ਕਹਾਂ ਲੀਏ ਜਾਤਾ ਹੈਂ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਬਿੱਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਹੋਂ ਤੁਝੇ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪਾਸ ਲੀਏ ਜਾਤਾ ਹੂੰ, ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਏਕ ਸ਼ਰਤ ਸੇ ਚਲਤਾ ਹੂੰ ਜੇ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਤੂੰ ਬੋਲੇਂਗਾ ਤਉ ਮੈਂ ਉਲਟਾ ਫਿਰ ਆਊਂਗਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਕੀ ਸ਼ਰਤ ਮਾਨੀ ਔਰ ਲੇ ਚਲਾ, ਫਿਰ ਬੇਤਾਲ ਬੋਲਾ ਐ ਰਾਜਾ ਪੰਡਤ ਚਤੁਰ ਬੁਧੀਮਾਨ ਜੇਹੜੇ ਲੋਕ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਦਿਨ ਤੋ ਗੀਤਾ ਅਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸੇ ਕਟਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੂਰਖੋਂ ਕੇ ਦਿਨ ਕਲ ਕਲ ਨੀਂਦ ਮੇਂ ਗੁਜਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਬੇਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਇਤਨਾ ਰਾਹ ਅੱਛੀ ਬਾਤੋਂ ਮੇਂ ਕਟ ਜਾਵੇ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜੋ ਮੈਂ ਕਥਾ ਕਹੂੰ ਤੂੰ ਸਰਵਨ ਕਰ।

ਦੂਜੀ ਕਹਾਣੀ

ਤਬ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਜਮਨਾ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪ੍ਰਾਧਰ ਅਸਥਲ ਨਾਮ ਨਗਰ ਥਾ ਗਨਾਧਿਪ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਵਹਾਂ ਕਾ ਥਾ, ਕੇਸ਼ਵਨਾਮ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਮਨਾ ਨਦੀ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਜਪਤਪ ਕੀਆ ਕਰਤਾ ਥਾ ਉਸਕੀ ਬੇਟੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਧਮਾਵਤੀ ਥਾ, ਬੜੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਥੀ, ਜਬ ਬਿਆਹਨੇ ਕੇ ਲਾਇਕ ਹੂਈ ਉਸਕੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਤੀਨੋਂ ਉਸਕੀ ਸ਼ਾਦੀਕੇ ਫ਼ਿਕਰ ਮੇਂ ਥੇ ਏਕ ਦਿਨ ਉਸਕਾ ਪਿਤਾ ਜਜਮਾਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸ਼ਾਦੀ ਪਰ ਗਿਆ, ਭਾਈ ਉਸਕਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ਪੜ੍ਹਨੇ ਕੋ ਗਿਆ, ਪੀਛੇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਲੜਕਾ ਉਨਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਉਸਕੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਲੜਕੇ ਕਾ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਦੇਖਕਰ ਕਹਾਂ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਲੜਕੀ ਕੀ ਸ਼ਾਦੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਕਰੂੰਗੀ, ਊਹਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਲੜ ਕਾ ਦੇਖਕੇ ਬੇਟੀ ਦੇਨੀ ਕਹੀ, ਭਾਈ ਨੇ ਇਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਲੜਕੇ ਕੋ ਪੜ੍ਹਤੇ ਦੇਖ ਕਰ ਭੈਣ ਕੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨੀ ਕਹੀ, ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਵੋਹ ਦੋਨੋ ਲੜਕੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਘਰ ਮੇਂ ਆਏ, ਏਕ ਲੜਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੇਂ ਆਗੇ ਬੈਠਾ ਥਾ ਨਾਮਏਕ ਕਾ ਵਿਕ੍ਰਮ ਦੂਸਰੇਕਾ ਮਧਸੂਦਨ ਤੀਸਰੇ ਕਾ ਵਾਮਨ ਥਾ, ਓਹ ਤੀਨੋਂ ਦਯਾ ਮੇਂ ਨਿਪੁਨ ਥੇ, ਤੀਨੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਮਨਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰੀ ਏਕ ਕੰਨਯਾ, ਤੀਨ ਜਵਾਈ, ਕਿਸਕੋ ਦੇਵੇਂ, ਕਿਸਕੋ ਨਾ ਦੇਵੇਂ, ਹਮ ਤੀਨੋਂ ਸੇ ਬਚਨ ਦੀਆ ਹੈ, ਅਜਬ ਤਰਹ ਕੀ ਬਾਤ ਬਨੀ ਹੈ ਕ਼ਿਆ ਕਰੇਂ ਜਵਾਬ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ, ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾਵਾਨ ਹੁਏ ਬੈਠੇ ਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕੀ ਮਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਲੜਕੀ ਕੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨੀ ਥੀ ਉਸਕੋ ਸਾਂਪ ਨੇ ਡਸਾ ਲੜਕੀਮਰ ਗਈ ਏਹ ਬਾਤ ਦੇਖ ਕਰ ਤੀਨੋਂ ਲੜਕੇ ਉਸਕਾ ਬਾਪ ਔਰ ਭਾਈ ਦੌੜ ਧੂਪ ਕਰ ਤਗਨੀ ਗਰੁੜੀ ਜਿਤਨੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਬਿਖ ਕੇ ਝਾੜਨ ਵਾਲੇ ਥੇ

ਉਨ ਸਭ ਕੋ ਲਾਏ, ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਦੇਖ ਕਰ ਕਹਾ ਏਹ ਲੜਕੀ ਜੀਵੇਗੀ ਨਹੀਂ, ਏਕ ਨੇ ਕਹਾ ਏਹ ਪੰਚਮ ਛਠ ਅਸ਼ਟਮੀ ਨਵਮੀ ਚੌਦਸ ਇਨ ਤਿਥੋਂ ਮੇਂ ਸਾਂਪ ਕਾ ਕਾਟਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀ ਬਚਤਾ, ਦੂਜਾ ਬੋਲਾ ਸਨੀਚਰ ਮੰਗਲ ਵਾਰ ਸਰਪ ਕਾਟੇ ਤੋ ਨਹੀਂ ਜੀਤਾ, ਤੀਸਰੇ ਨੇ ਕਹਾ ਰੋਹਨੀ ਮਘਾ ਸਲੇਖਾ ਵਿਸਾਖਾ ਮੂਲਾ ਕ੍ਰਿਤਕਾ ਇਨ ਨਛਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਸਰਪ ਕਾ ਕਾਟਾ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਬਚਤਾ ਚੌਥੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਰ ਕਪੋਲ ਗੱਲ੍ਹ ਕੁੱਖ ਨਾਭ ਇਨ ਅੰਗੋਂ ਮੇਂ ਬਿਸ ਚੜ੍ਹੇ ਤੋ ਨਹੀਂ ਬਚਤਾ, ਪਾਂਚਵੇਂ ਕਹਾ ਇਸ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭੀ ਜਿਵਾਵੇ ਤੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗੀ, ਹਮ ਕਿਸ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਹੈਂ ਅਬ ਆਪ ਉਸਕੀ ਗਤ ਕੀਜੀਏ ਹਮ ਜਾਤੇ ਹੈਂ, ਏਹ ਕਹਿਕਰ ਗੁਨੀ ਤੋ ਗਏ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਉਸ ਮੁਰਦੇ ਕੋ ਲੇ ਜਾਕਰ ਮਸਾਨ ਮੇਂ ਫੂਕ ਦਿਆ, ਆਪ ਚਲੇ ਆਏ, ਉਨ ਤੀਨੋਂ ਜਵਾਨੋਂ ਨੇ ਏਹ ਕੀਆ, ਏਕ ਨੇ ਉਸਕੀ ਜਲੀ ਹੂਈ ਹਡੀਆਂ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਔਰ ਬਨ ਕੀ ਸੈਰ ਕੋ ਨਿਕਲ ਗਿਆ, ਦੂਸਰਾ ਉਸਕੀ ਰਾਖ ਕੋ ਲੇਕਰ ਗਠੜੀ ਕੋ ਬਾਂਧ ਕਰ ਫ਼ਕੀਰ ਹੋ ਵਹਾਂ ਛਪਰੀ ਬਾਂਧ ਕਰ ਰਹਨੇ ਲਗਾ ਤੀਸਰਾ ਜੋਗੀ ਹੋਕਰ ਝੋਲੀ ਕੰਬਲ ਦੇਸ ਬਦੇਸ ਫਿਰਨੇ ਲਗਾ, ਕਿਸੀ ਦੇਸ ਮੇਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਘਰ ਭੋਜਨ ਕੇ ਲੀਏ ਗਿਆ ਓਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਥਾ ਸੋ ਜੋਗੀ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਕਹਾ ਸੰਤ ਜੀ ਭੋਜਨ ਤੱਯਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਸੋ ਈਹਾਂ ਹੀ ਭੋਜਨ ਕਰੀਓ, ਰਸੋਈ ਤਯਾਰ ਹੂਈ, ਸਾਧੂ ਹਾਥ, ਪਾਉਂ ਧੋਇ ਕਰ ਆਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾ ਉਸਕੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਪਰੋਸਨੇ ਕੋ ਆਈ ਕੁਛ ਭੋਜਨ ਪਰੋਸਾ ਕੁਝ ਪਰੋਸਨ ਕੋ ਲੇਣੇ ਗਈ ਉਸ ਕਾ ਛੋਟਾ ਲੜਕਾ ਰੋ ਰੋ ਅਪਨੀ ਮਾਤਾ ਕਾ ਅੰਚਲ ਪਕੜੇ ਛੋਡੇ ਨਹੀਂ ਵੁਹ ਛੁਡਾਤੀ ਹੈ ਵੁਹ ਰੋਕੇ ਹਠ ਕਰਤਾ ਥਾ, ਇਸ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨੇ ਖ਼ਫਾ ਹੋਕਰ ਲੜਕੇ ਕੋ ਜਲਤੇ ਚੁਲ੍ਹੇ ਮੇ ਡਾਲ ਦੀਆ ਤਬ ਲੜਕਾ ਜਲ ਕਰ ਖ਼ਾਕ ਹੋ ਗਿਆ, ਏਹ ਹਾਲ ਦੇਖ ਕਰ ਸਾਧੂ ਬਿਨਾ ਭੋਜਨ ਕੀਏ ਉਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ਤਬ

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਘਬਰਾ ਕਰ ਬੋਲਾ ਤੁਮ ਭੋਜਨ ਕਰੋਂ ਨਹੀਂ ਤਬ ਸਾਧੂ ਬੋਲਾ ਜਿਸ ਘਰ ਮੇਂ ਐਸਾ ਬੇਟਾ ਮਰਾ ਔਰ ਰਾਖਸ਼ੋਂ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਘਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਕੈਸੇ ਭੋਜਨ ਕਰੇ, ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਉਠ ਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਸੰਜੀਬਨੀ ਬਿਧ ਕੀ ਪੋਥੀ ਲਿਆਕਰ ਉਸਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਮੰਤ੍ਰ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਜਪ ਕਰਕੇ ਲੜਕੇ ਕੋ ਜਿਵਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਉਸ ਸਾਧੂ ਨੇ ਦੇਖ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿੰਤਾਂ ਕਰੀ ਕਹੀਂ ਏਹ ਪੋਥੀ ਹਾਥ ਲਗੇ ਤੋ ਭਲੀ ਬਾਤ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਪਿਆਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਜਿਵਾਊਂਗਾ, ਏਹ ਮਨ ਮੇਂ ਠਾਨ ਕਰ ਰਸੋਈ ਕਰਕੇ ਉਸ ਜਗਹ ਸੇ ਉਨ ਗਜਾ, ਦਿਨ ਵਹਾਂ ਰਹਾ, ਬਡਾ ਅਚਰਜ ਮਾਨਾ, ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਓਹ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਰਸੋਈ ਕਰ ਅਪਨੇ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਲੇਟੇ ਥੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰਨੇਂ ਲਗੇ ਜੋਗੀ ਭੀ ਏਕ ਤਰਫ ਜਾਕਰ ਪੜ ਰਹਾ ਪਰ ਜਾਗਤਾਹੀ ਥਾ,ਓਹ ਸੋ ਗਏ, ਬਡੀ ਰਾਤ ਗਈ ਤਬ ਚੁਪਕੇ ਉਠ ਪੋਥੀ ਲੇਕਰ ਚਲਾ, ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਕਾ ਪੈਂਡਾ ਕਾਟ ਕਰ ਉਸੀ ਮਸਾਨ ਮੇਂ ਆਯਾ ਜਹਾਂ ਮਧੁਮਾਵਤੀ ਜਲਾਈ ਥੀ, ਵੋਹ ਦੋਨੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਵਹਾਂ ਹੀ ਬੈਠੇ ਥੇ, ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇਂ ਪਹਿਚਾਨ ਲੀਆ, ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰੀ ਅਰ ਪੂਛਾ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਮ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ ਫਿਰੇ ਕੋਈ ਵਿੱਦਿਆ ਭੀ ਸੀਖੀ ਹੈ, ਓਹ ਬੋਲਾ ਸੰਜੀਵਨੀ ਵਿੱਦਯਾ ਸੀਖੀ ਹੈ, ਸਭੀ ਬੋਲੇ ਜੋ ਸੀਖੀ ਹੈ ਤੋ ਹਮਾਰੀ ਪਿਆਰੀ ਕੋ ਜਿਵਾਉ, ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਰਾਖ ਹਡ ਕਾ ਢੇਰ ਕਰੋ ਮੈਂ ਜਿਵਾਊਂਗਾ, ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਰਾਖ ਹਾਡ ਕਾ ਢੇਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਜਿਵਾਓ, ਤਬ ਉਸਨੇ ਸੰਜੀਵਨੀ ਪੋਥੀ ਕੋ ਖੋਲ ਕਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਾ,ਉਸ ਕੰਨਜਾਂਕੋ ਜਵਾਯਾ,ਉਸਕੋ ਦੇਖਕਰ ਉਸਸੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨੇ ਲੀਏ ਤੀਨੋਂ ਆਪਸ ਮੇਂ ਝਗੜਨੇ ਲਗੇ। ਏਹ ਬਾਤ ਕਹਿ ਰਾਜਾ ਕੋ ਬਤਾਲ ਨੇ ਪੂਛਾ ਬਤਾਓ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਸ ਕੀ ਹੂਈ ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਛਪਰੀ ਬਾਂਧ ਕਰ ਬੈਠਾ, ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ

ਹੱਡੀਆਂ ਨਾ ਰਖਤਾ ਤੋ ਕੈਸੇ ਜੀਤੀ, ਰਾਜ਼ੇ ਕਹਾ ਜਿਸਨੇ ਉਸਕੀ ਹੱਡੀਆਂ ਰੱਖੀਂ ਓਹ ਤੋ ਉਸਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਯਾ, ਜਿਸਨੇ ਜੀਵ ਦਾਨ ਦੀਆ ਉਹ ਉਸ ਕਾ ਬਾਪ ਹੂਆ, ਜੋ ਉਸਕੀ ਰਾਖ ਲੇ ਛਪਰੀ ਬਾਂਧ ਕਰ ਬੈਠਾ ਥਾ ਜ਼ੋਰੂ ਉਸਕੀ ਹੂਈ। ਇਹ ਸੁਨ ਪੈਤਾਲ ਫਿਰ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਪੀਛੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ, ਫਿਰ ਉਸਕੋ ਬਾਂਧ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਰਖ ਕਰ ਲੇ ਚਲਾ ॥ ੨ ॥

ਤੀਜੀ ਕਹਾਣੀ

ਚਲਤੇ ਚਲਤੇ ਬੇਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਵਰੰਚ ਮਾਨ ਇਕ ਨਗਰ ਹੈ, ਉਸਮੇਂ ਰੂਪਸਨ ਨਾਮ ਏਕ ਰਾਜਾ ਥਾ, ਏਕ ਰੋਜ ਓਹ ਰਾਜਾ ਅਪਨੀ ਡਿਓਢੀ ਪਰ ਬੈਠਾ ਥਾ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸੇ ਕੁਛ ਆਵਾਜ਼ ਆਨੇ ਲਗੀ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਪੂਛਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਪਰ ਕੌਨ ਹੈ? ਦਰਵਾਨ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਨੇ ਏਹ ਭਲੀ ਬਾਤ ਪੂਛੀ ਹੈ, ਦੌਲਤ ਵੰਦ ਕੀ ਡੇਉਢੀ ਪਰ ਤੋ ਧਨ ਕੇ ਲੀਏ ਕਈ ਆਦਮੀ ਆਨ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ, ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਉਨ ਲੋਗੋਂ ਕਾ ਏਹ ਸ਼ੋਰ ਹੈ, ਏਹ ਸੁਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ਚੁਪ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਇਕ ਮੁਸਾਫਰ ਦੱਖਨ ਦਿਸ਼ਾ ਸੇ ਬੀਰਬਰ ਨਾਮ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਯਾ, ਰਾਜਾ ਕੇ ਦਰਵਾਨ ਨੇ ਉਸਕਾ ਅਹਿਵਲ ਪੂਛਾ ਔਰ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਏਕ ਸ਼ਖਸ ਹਥਿਆਰ ਬਾਂਧ ਕਰ ਆਪ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਯਾ ਹੈ, ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇ ਤਉ ਰੋਬਰੂ ਆਵੇ। ਏਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸ ਕੋ ਪੂਛਾ ਹੇ ਸਿਪਾਹੀ! ਤੇਰਾ ਖਰਚ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਹੈ? ਬੀਰਬਲ ਨੇ ਕਹਾ ਏਕ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਲਾ ਸੋਨਾ ਮੁਝੇ ਰੋਜ ਖਰਚ ਕਰਨੇ ਕੋ ਮਿਲੇ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਕਿਤਨੇਕੁ ਲੋਗ

ਹਨ, ਉਸ ਨੇ ਕਹਾ ਏਕ ਬੇਟਾ, ਏਕ ਬੇਟੀ ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਏਕ ਮੈਂ ਹੂੰ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਾ ਇਸ ਨੇ ਇਤਨਾ ਧਨ ਕਾਹੇ ਕੋ ਮਾਂਗਾ ਹੈ, ਔਰ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਗ ਇਧਰ ਉਧਰ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਕਰ ਹਸਨੇ ਲਗੇ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਨ ਜੇਂ ਸੋਚਾ ਬਹੁਤ ਧਨ ਦੀਆ ਕਬੀ ਸੁਫਲੇਗਾ, ਏਹਵਚਾਰ ਕਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਭੰਡਾਰੀ ਕੋ ਬੁਲਾਕਰ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਸੇ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਲਾ ਸੋਨਾ ਇਸ ਦਿਨ ਸੇ ਲੇਕਰ ਇਸਕੋ ਦੀਆ ਕਰੋ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਨਕੋ ਜਗਹ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਦਈ, ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਬੀਰਬਰ ਕੋ ਉਸ ਵਕਤ ਸੋਨਾ ਦੀਆ ਵੋਹ ਲੇਕਰ ਘਰ ਕੋ ਆਯਾ ਆਤੇ ਹੀ ਅਧਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਨਿਮਤ ਸੰਕਲਪਕੀਆ ਔਰ ਜੋ ਬਾਕੀ ਰਹਾ ਉਸ ਸੇ ਅਧਾ ਫਕੀਰੋਂ ਕੋ ਦੀਆ, ਫਿਰ ਉਸ ਸੇ ਆਧਾ ਖਾਨਾ ਪਕਾ ਕਰ ਗਰੀਬੋਂ ਕੋ ਖਿਲਾਯਾ, ਬਾਕੀ ਜੋ ਰਹਾ ਸੋ ਘਰ ਮੇਂ ਖਾਯਾ, ਇਸੀ ਤਰਹ ਜੋਰੂ ਲੜਕਾ ਲੜਕੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗੁਜ਼ਰਾਨ ਕਰਤਾ, ਲੇਕਨ ਸ਼ਾਮ ਕੇ ਵਕਤ ਹਥਿਆਰ ਬਾਂਧ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਲੰਘ ਕੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਥਾ, ਰਾਜਾ ਸੋਤੇ ਵਕਤ ਪੁਕਾਰਤਾ ਕੋਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਤੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੀ ਜਬਾਬ ਦੇਤਾ ਬੀਰਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਕਮ, ਇਸੀ ਤਰਹ ਰਾਜਾ ਪੁਕਾਰੇ ਤੋ ਇਹੀ ਜਬਾਬ ਦੇਵੇ, ਜੋ ਕੁਛ ਰਾਜਾ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਸੋ ਬਜਾ ਲਾਤਾ ਸੀ, ਇਸੀਤਰ੍ਹਾਂ ਧਨਕੇ ਲਾਲਚਸੇ ਰਾਤਭਰ ਸੁਚੇਤਰਹਤਾ ਬਲਕਿ ਖਾਤੇਸੋਤੇ ਬੈਠਤੇ ਫਿਰਤੇ ਚਲਤੇ ਆਠ ਪਹਰ ਅਪਨੇ ਖਾਵੰਦ ਕੀ ਯਾਦ ਮੇਂਰਹਿਤਾ ਰੀਤ ਯੇਹ ਜੋ ਕੋਈ ਕਿਸੀਸੇ ਕੁਛ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੋ ਬਿਕਤਾਹੈ, ਮਗਰਚਾਕਰੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਤਾਈਂ ਆਪ ਬਚਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਪਰਾਏ ਵੱਸ ਤੋ ਸੁਖ ਕਹਾਂ, ਮਿਸਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਕਿ ਕੈਸਾ ਹੀ ਚਤੁਰ ਆਕਲ ਸਰ ਪੰਡਤ ਹੋ ਲੇਕਨ ਜਿਸ ਵਕਤ ਅਪਨੇ ਖਾਵੰਦ ਕੇ ਸਾਹਮਨੇ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਤੋ ਡਰਤੇ ਮਾਰੇ ਗੂੰਗੇ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਚੁਪ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ, ਜਬ ਤਲਕ ਤਫ਼ਾਵਤ ਸੇ ਚੈਨ ਹੈ, ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਪੰਡਤੋਂ ਕਾ ਕੌਲ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਧਰਮ ਕਰਨਾ ਧਰਮ ਸੇ ਭੀ ਕਠਨ ਹੈ । ਏਕ ਰੋਜ਼ ਕਾ ਜਿਕਰ

ਹੈ ਇਤਫਾਕਨ ਰਾਤ ਕੇ ਵਕਤ ਮਸਾਨ ਮੇਂ ਰੰਡੀ ਕੇ ਰੋਨੇ ਕੀ ਅਵਾਜ਼ ਆਈ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੁਨ ਕਰ ਪੁਕਾਰਾ ਕੋਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਬੀਰਬਲ ਬੋਲਾ ਹੁਕਮ ਕੀਜੀਏ,ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਜਹਾਂ ਔਰਤ ਕੇ ਰੋਨੇ ਕੀ ਅਵਾਜ ਆਤੀ ਹੈ ਵਹਾਂ ਜਾਕਰ ਦੇਖੋ ਕਿਆ ਬਾਤ ਉਸ ਜਗਹ ਹੈ ਉਸਕੋ ਰੋਨੇ ਕਾ ਸਬੱਬ ਪੂਛਕੇ ਆਉ, ਜਲਦੀ, ਏਹ ਹੁਕਮ ਦੇਕਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਕਹਾ ਚਾਕਰਕੋ ਅਜ਼ਮਾਨਾ ਹੋਵੇਤੋ ਵਕਤ ਬੇਵਕਤ ਉਸਕੋ ਕਾਮ ਕਹੀਏ, ਜੇਕਰ ਓਹ ਬਜਾ ਲਾਵੇ ਤੋ ਜਾਨੀਏਂ ਕਾਮ ਕਾ ਹੈ, ਜੇ ਵੁਹ ਤਕਰਾਰ ਕਰੇ ਤੋ ਕਾਮ ਨਹੀਂ,ਭਾਈਓਂ ਕੋ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕੋ ਐਸੇ ਐਸੇ ਕਾਮੋਂ ਮੇਂ ਪਰਖੀਏ, ਬੀਰਬਲ ਏਹ ਸੁਨ ਕਰ ਉਸਕੇ ਰੋਨੇ ਕੀ ਅਵਾਜ ਪਰ ਗਿਆ ਔਰ ਰਾਜਾ ਭੀ ਉਸਕਾ ਸਾਹਸ ਦੇਖਨੇ ਗਿਆ, ਕਾਲੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਨ ਕਰ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਬੇ ਮਾਲੂਮ ਚਲਾ ਕਿ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਬੀਰਬਲ ਵਹਾਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਮਰਘਟ ਮੇਂ ਜਹਾਂ ਰੰਡੀ ਰੋਤੀ ਥੀ ਦੇਖਤਾ ਕਯਾ ਹੈ ਏਕ ਔਰਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਿਰ ਸੇ ਪਾਂਵ ਤਲਕ ਗਹਿਣੇ ਪਹਿਨੇ ਹੂਏ ਡਾਂਡੇਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਰੋਤੀ ਅਰ ਨਾਚਤੀ ਹੈ ਕਬੀ ਕੂਦਤੀ ਕਬੀ ਦੌੜਤੀ ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਆਂਸੂ ਏਕ ਬੂੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੇਕਨ ਸਿਰ ਪੀਟਤੀ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਰ ਪਟਕਨੀਆਂ ਆਤੀ ਹੈ ਇਹ ਹਾਲ ਦੇਖ ਕਰ ਪੂਛਾ ਕੌਨ ਹੈ, ਇਸਤਰਾਂ ਰੋਤੀ ਹੈਂ ਪੀਟਤੀ ਹੈਂ ਤੁਝ ਪਰ ਕਿਆ ਦੁਖ ਹੈ, ਤਬ ਓਹ ਬੋਲੀ ਮੈਂ ਰਾਜ ਲੱਛਮੀ ਹੂੰ ਤਬ ਬੀਰਬਰ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿਉਂ ਰੋਤੀ ਹੈਂ ਤਬ ਵੋਹ ਆਪਣੀ ਹਕੀਕਤ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਕਿ ਰਾਜਾ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਸੂਦ ਕਰਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਘਰ ਕੁਲੱਛਮੀ ਆਵੇਗੀ ਔਰ ਮੈਂ ਉਸਕੇ ਘਰ ਸੇ ਚਲੀ ਜਾਊਂਗੀ, ਔਰ ਹੇ ਬੀਰਬਰ ! ਬਾਅਦ ਏਕ ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨਿਪਟ ਦੁਖ ਹੋਕਰ ਮਰ ਜਾਏਗਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਖ ਸੇ ਰੋਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਕੇ ਘਰ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਪਛਤਾਤੀ ਹੂੰ, ਏਹ ਬਾਤ ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਸੇ ਝੂਠ ਨ ਹੋਗੀ, ਬੀਰਬਰ ਨੇ ਪੂਛਾ ਇਸਕਾ ਕੁਛ ਇਲਾਜ ਭੀ ਹੈ, ਜਿਸ

ਇਲਾਜ ਦੇ ਕੀਤਿਆਂ ਦੌਲਤ ਦੇ ਸਮੇਤ ਰਾਜਾ ਜੀ ਬਚੇ ਅਰ ਸੌ ਬਰਸ ਤਕ ਜੀਵੇ ? ਲਛਮੀ ਬੋਲੀ ਜੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕੋਈ ਕਰੇ ਕਿ ਪੂਰਬ ਤਰਫ ਜੋ ਦੇਵੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਹੈ ਉਸ ਦੇਵੀ ਕੋ ਆਪਨੇ ਬੇਟੇ ਕਾ ਸਿਰ ਦੇਵੇ, ਪਿਤਾ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਕਾਟ ਕਰ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੇਵੀ ਪਰ ਤਬ ਰਾਜਾ ਸੌ ਬਰਸ ਤਕ ਜੀਤਾ ਰਹੇਗਾ, ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ, ਫਿਰ ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਕਾ ਰਾਜ ਪਰ ਖ਼ਲਲ ਨਾ ਪੜੇਗਾ। ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬੀਰਬਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਚਲਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਉਸਕੇ ਪੀਛੇ ਹੋ ਲੀਆ, ਵੁਹ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਜਗਾਇਕੇ ਸਭ ਹਾਲ ਉਸੇ ਸੁਨਾ ਕਰ ਬੇਟੇ ਕੋ ਜਗਾਯਾ ਬੇਟੇ ਕੋ ਸਭ ਹਾਲ ਕਹਾ ਕਿ ਬੇਟਾ ਤੁਮਾਰੇ ਸਿਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਜੀਵ ਬਚਤਾ ਹੈ, ਏਹ ਸੁਨ ਬਾਲਕ ਬੋਲਾ ਮਾਤਾ ! ਏਕ ਤੁਮਾਰੀ ਆਗਯਾ, ਦੂਜੇ ਸਵਾਮੀ ਕਾ ਕਾਮ ਤੀਸਰਾ ਏਹ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਕੇ ਕਾਮ ਆਵੇ ਇਸਤੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਔਰ ਹਛੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਇਸ ਕਾਮ ਮੇਂ ਦੇਰ ਕਰਨੀ ਅੱਛੀ ਨਹੀਂ, ਮਿਸਲ ਹੈ ਕਿ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਾ ਫਰਮਾਬਰਦਾਰ ਕਾਯਾਂ ਕਾਨਿਰੋਗ ਵਿਦ੍ਯਾ ਸੇ ਲਾਭ ਮਿਤ੍ਰ ਚਤੁਰ ਨਾਰੀ ਹੁਕਮ ਮਾਨਨ ਵਾਲੀ ਏਹ ਪਾਂਚ ਬਾਤੇਂ ਜਗਤ ਮੇਂ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈਂ ਦੁਖਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈਂ ਅਗਰ ਚਾਰ ਬਾਤੇਂ ਬੇ ਮਰਜੀ ਹੋਂ ਤੋ ਜਗਤਮੇਂ ਦੁਖਦੇਨ ਵਾਲੀ ਹੈਂ ਰਾਜਾ ਬਖੀਲ ਦੋਸਤ ਕਪਟੀ ਜੋਰੂ ਬੇਫੁਰਮਾਨ ਪੁਤ੍ਰ ਨਾਲਾਇਕ ਏਹ ਚਾਰ ਬਾਤੇਂ ਅਰਾਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈਂ, ਫਿਰ ਬੀਰਬਰ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਕਰ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਹਾ ਜੇਕਰ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਵੇਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਲੈ ਜਾਊਂ, ਰਾਜਾ ਕੇ ਲੀਏ ਬਲੀ ਦੇਊਂ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੋਲੀ ਕਿ ਮੁਝ ਕਉ ਬੇਟੀ ਭ੍ਰਾਊ ਮਾਂ ਬਾਪ ਕਿਸੇ ਸੇ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ, ਮੇਰਾ ਕਾਮ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਹੈ, ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾਨ ਸੇ ਬਰਤ ਸੇ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਉਸਕਾ ਪਤੀ ਲੂਲਾ ਲੰਗੜਾ ਅਥਵਾ ਗੂੰਗਾ ਬਹਿਰਾ ਅੰਧਾ ਕਾਣਾ ਕੁਸ਼ਟੀ ਕੁਬੜਾ ਅਥਵਾ ਕੈਸਾ ਹੀ

ਹੋਵੇ ਉਸਕੀ ਉਸੀ ਸੇ ਹੀ ਗਤ ਹੈ, ਓਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਉਸੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਧਰਮ ਹੈ ਅਗਰ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਕਾ ਧਰਮ ਕਰੇਗੀ ਖ਼ਾਵੰਦ ਕਾ ਹੁਕਮ ਤੋ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪੜੇਗੀ। ਬੀਰਬਰ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬੋਲਾ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ! ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਸੇ ਖਾਵੰਦ ਕਾ ਕਾਮ ਹੋਵੇ ਜਗਤ ਮੇਂ ਉਸੀ ਕਾ ਜੀਵਨਾ ਸਫ਼ਲ ਹੈ, ਉਸਕਾ ਦੋਨੋਂ ਜਹਾਨ ਮੇਂ ਭਲਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਲੜਕੀ ਬੋਲੀ ਮਾਤਾ ਬਿਖ ਦੇਵੇ ਬੱਚੋਂ ਕੋ, ਪਿਤਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਬੇਚ ਦੇ, ਰਾਜਾ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਸਤਾਏ ਤਉ ਪਨਾਰ ਕਿਸ ਕੀ ਲੇ ? ਐਸਾ ਕੁਛ ਆਪਸ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਵੀ ਕੇ ਮੰਦਰ ਕੋ ਗਏ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਛਿਪ ਕਰਕੇ ਉਨਹੂੰ ਕੇ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇ, ਜਾਤੇ ਜਾਤੇ ਜਬ ਦੇਵੀ ਕੇ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਬੀਰਬਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਲੇਕਰ ਪਹੁੰਚਾ ਤਬ ਜਾਇ ਕਰ ਦੇਵੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਫਿਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਕਹਨੇ ਲਗਾ ਹੇ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ ਮੇਰੇ ਖਾਵੰਦ ਯਾਨੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰੋ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਬਲੀ ਦੇਨੇ ਸੇ ਰਾਜਾ ਕੀ ਉਮਰ ਸੌ ਬਰਸ ਤਕ ਹੋਵੇ, ਇਤਨਾ ਕਹ ਕਰ ਏਕ ਖੜਗ ਐਸਾ ਚਲਾਯਾ ਲੜਕੇ ਕਾ ਸਿਰ ਜੁਦਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਬ ਭਾਈ ਕਾ ਮਰਨਾ ਦੇਖਕਰ ਲੜਕੀ ਭੀ ਮਰ ਗਈ, ਬੇਟਾ ਬੇਟੀ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਮਰਨਾ ਦੇਖ ਕਰ ਬੀਰਬਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਮਰ ਗਈ, ਉਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾ ਮਰਨਾ ਦੇਖਕਰ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਬੀਰਬਰ ਕਹਨੇ ਲਗਾ ਜਬ ਲੜਕੇ ਬਾਲੇ ਮਰ ਗਏ ਤਉ ਨੌਕਰੀ ਕਿਸਕੇ ਲੀਏ ਕਰੂੰਗਾ ਅਰ ਸ਼ੋਨਾ ਰਾਜਾ ਸੇ ਲੇਕਰ ਕਿਸਕੋ ਦੇਊਂਗਾ ਏਹ ਸੋਚ ਕਰ ਐਸੀ ਤਲਵਾਰ ਮਾਰੀ ਕਿ ਸਿਰ ਧੜ ਸੇ ਜੁਦਾ ਹੋਗਿਆ ਚਾਰੋਂ ਕਾ ਮਰਨਾ ਦੇਖਕਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਜਾਨ ਗਈ ਐਸੇ ਰਾਜ ਕਰਨੇ ਕੋ ਲਾਨਤ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਲੀਏ ਏਕ ਕਾ ਸਰਬੰਸ ਚਲਾ ਜਾਵੇ, ਏਕ ਰਾਜ ਕਰੇ, ਐਸਾ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ, ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਚਾਹਾ ਕਿ ਖੜਗ ਮਾਰਕੇ ਮਰੂੰ, ਜਦ ਖੜਗ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਠਾਯਾ, ਲੱਗਾ ਅਪਨੀ ਗਰ-

ਦਨ ਪਰ ਮਾਰਨ ਤੋ ਦੇਵੀ ਨੇ ਰਾਜ਼ਾ ਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁੱਤ੍ਰ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਸ ਪਰ ਬਡੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂੰ ਤੂੰ ਵਰ ਮਾਂਗ ਦੇਊਂਗੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈ ਹੈਂ ਤਉ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕੀ ਜਾਨ ਬਖ਼ਸ਼ ਦੇਹ, ਤਾਂ ਦੇਵੀ ਕਹਾ ਐਸਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਏਹ ਕਹਿ ਦੇਵੀ ਨੇ ਪਤਾਲ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਲਿਆਇ ਕਰ ਕਹਾ ਉੱਠੋ ਸੁੱਤੇ ਕਿਉਂ ਹੋ, ਬਾਦ ਉਸਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅੱਧਾ ਰਾਜ ਬੀਰਬਰ ਕੋ ਬਾਂਟ ਦੀਆ, ਏਹ ਬਾਤ ਕਹਿ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਧੰਨ ਹੈ ਓਹ ਸੇਵਕ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਲੀਏ ਅਪਨਾ ਜੀਵ ਅਰ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੀਆ ਅਰ ਧੰਨ ਹੈ ਓਹ ਰਾਜਾ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਅਰ ਧਨਕਾ ਕੁਛ ਆਲਸ ਨਹੀਂ ਕੀਆ। ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿੱਕ੍ਰਮਾਜੀਤ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਸੱਚ ਕਹੋ ਉਨ ਪਾਚੋਂ ਮੇਂ ਕਿਸਕਾ ਸਤ ਅਧਿਕ ਹੂਆ? ਤਬ ਰਾਜਾ ਬਿੱਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਬੋਲਾ ਰਾਜਾ ਕਾ ਸਤਯ ਅਧਿਕ ਹੂਆ। ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿਆ ਕਾਰਨ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਖਾਵੰਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਚਾਕਰ ਕੋ ਜੀ ਦੇਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਕਾ ਯਹੀ ਧਰਮ ਹੈ, ਲੇਕਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜੋ ਨੌਕਰ ਕੇ ਲੀਏ ਰਾਜ ਪਾਟ ਛੋਡ ਜਾਨ ਕੋ ਨਾ ਦੇਖਾ ਤ੍ਰਿਣਕੇ ਬਰਾਬਰ ਮਾਨਾ ਇਸੀ ਸਬਬ ਸੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਸਤਯ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾਇ ਲਟਕ ਰਹਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਉਸਕੇ ਪੀਛੇ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚਾ ॥ ੩ ॥

ਚੌਥੀ ਕਹਾਣੀ

ਫਿਰ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ! ਉਜੈਨ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਏਕ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਨਾਮ ਸੇਠ ਥਾ ਉਸਕਾ ਨੌਕਰ ਹਰਿਦਾਸ ਥਾ, ਨੌਕਰ ਕੀ ਬੇਟੀ ਮਹਾਂ ਦੇਬੀ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਥੀ, ਜਬ ਬਿਯਾਹਨੇ ਲਾਇਕ ਭਈ

ਤਬ ਹਰੀਦਾਸ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਉਪਜੀ ਕਿ ਅਬ ਮਹਾਂ ਦੇਵੀ ਕਾ ਵਰ ਢੂੰਡੀਏ ਇਸਕਾ ਬਿਯਾਹ ਕਰੀਏ, ਗਰਜ਼ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੇ ਆਪਨੇ ਬਾਪ ਸੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ! ਜੋ ਸਭ ਗੁਨ ਜਾਨਤਾ ਹੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਸੇ ਦੇਨਾ, ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਸ਼ਖਸ਼ ਸਰਬ ਗੁਣ ਵਾਲਾ ਹੋਗਾ ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਦੀ ਮੈਂ ਉਸੀ ਸੇ ਹੀ ਕਰੂੰਗਾ। ਏਕ ਦਿਨ ਹਰਦਾਸ ਕੋ ਬੁਲਾਕਰ ਸੇਠ ਨੇ ਕਹਾ ਦਖਣ ਦਿਸ਼ਾ ਮੇਂ ਹਰਚੰਦ ਨਾਮ ਸੇਠ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਸੇ ਉਸਕੋ ਖੇਮ ਕੁਸ਼ਲ ਪੂਛ ਆਵੋ, ਸੇਠ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਾਇ ਹਰਦਾਸ ਬਿਦਾ ਹੂਆ, ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਕੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਚਾਰ ਸਭ ਕਹਾ, ਸੰਦੇਸਾ ਦੇ ਵਹਾਂ ਸੇਠ ਪਾਸ ਰਹਿਨੇ ਲਗਾ, ਗਰਜ਼ ਇਕ ਦਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਉਸ ਸੇਠ ਨੇ ਹਰਦਾਸ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਹਰਿਦਾਸ ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਅਰੰਭ ਆਯਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਤਬ ਹਰਿਦਾਸ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕਲੀ ਵਰਤਮਾਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਝੂਠ ਬਹੁਤ ਹੈ ਸੱਤਯ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ ਜਗਤ ਕੇ ਲੋਕ ਮੂੰਹ ਪਰ ਬਾਤ ਮੀਠੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅੰਦਰ ਕਪਟ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਧਰਮ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਪਾਪ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਫਲ ਕਮ ਦੇਨੇ ਲਗੀ, ਰਾਜਾ ਦੰਡ ਲੇਤੇ ਹੈਂ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲਾਲਚੀ ਹੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਲੱਜਾ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ ਪੁਤਰ ਪਿਤਾ ਕਾ ਕਹਿਨਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਭਾਈ ਭਾਈ ਕਾ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਮਿਤਰੋਂ ਸੇ ਮਿਤਰਤਾ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਖਾਵੰਦ ਸੇ ਵਫਾਦੀ ਉਠ ਗਈ ਸੇਵਕੋਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਛੋਡ ਦੀ, ਜਿਤਨੀ ਨਾਲਾਇਕ ਬਾਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਨਜ਼ਰ ਆਤੀ ਹੈਂ। ਹਰਿਦਾਸ ਜਬ ਏਹ ਬਾਤ ਸਭ ਕਹਿ ਚੁਕਾ ਤਾਂ ਸੇਠ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮੇਂ ਗਏ। ਹਰਦਾਸ ਅਪਨੇ ਮਕਾਨ ਪਰ ਜਾ ਬੈਠਾ, ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਇਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਆਣ ਕਰ ਕਹਾ ਹੇ ਹਰਦਾਸ ! ਮੈਂ ਆਪਸੇ ਕੁਛ ਮਾਂਗਨੇ ਆਯਾ ਹੂੰ, ਹਰਦਾਸ ਨੇ ਕਹਾ ਮਾਂਗ ਕਿਆ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਅਪਨੀ ਬੇਟੀ ਦੇਹ ਪਰ ਵੁਹ ਦੇਹ ਜਿਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਹੋਵੇਂ, ਹਰਦਾਸ ਨੇ

ਕਹਾ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ! ਜਿਸਮੇਂ ਸਪੰਨ ਗੁਣ ਹੋਵੇਂਗੇ ਮੈਂ ਉਸਕੋ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਬ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਸਰਬ ਵਿੱਦਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ, ਤਬ ਹਰਿਦਾਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕੁਛ ਵਿਦਿਆ ਮੁਝ ਕੋ ਦਿਖਾ ਤੋ ਮੈਂ ਜਾਨੂੰ ਕਿ ਤੁਝੇ ਵਿਦਿਆ ਆਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਨੇ ਏਕ ਰਥ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਮੇਂ ਏਹ ਗੁਣ ਹੈਂ—ਜਹਾਂ ਕਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋ ਏਕ ਛਿਨ ਬੀਚ ਲੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਬ ਹਰਿਦਾਸ ਨੇ ਕਹਾ ਸਵੇਰੇ ਓਹ ਰਥ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਲੇ ਆਈਓ, ਗਰਜ਼ ਭੋਰ ਵੇਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਥ ਕੋ ਲਾਇਆ ਓਹ ਦੋਨੋਂ ਰਥ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋਕਰ ਉਜੈਨ ਮੇਂ ਆਏ, ਪਰ ਇਤਫਾਕਨ ਉਸਕੇ ਆਨੇ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਲੜਕੇ ਨੇ ਉਸਕੇ ਬੜੇ ਬੇਟੇ ਸੇ ਆਕਰ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਭੈਣ ਮੁਝਕੋ ਦੇਹ ਉਸਨੇ ਭੀ ਯਹੀ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਜੋ ਸਭ ਵਿਦਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੋਗਾ ਉਸੇ ਦੇਂਗੇ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਸਰਬ ਵਿਦਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਹੀ ਦੂੰਗਾ, ਏਕ ਨੇ ਲੜਕੀ ਕੀ ਮਾਂ ਸੇ ਆਕੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਸਭ ਵਿਦਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਦੂੰਗੀ ਔਰ ਕਹਾ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਬੇਦੀ ਬਾਨ ਚਲਾਇ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਲੜਕੀ ਕੀ ਮਾਂ ਨੇ ਦੇਨਾ ਲੜਕੀ ਕਾ ਕਬੂਲ ਕੀਆ। ਗਰਜ਼ ਤੀਨੋਂ ਹੀ ਲੜਕੇ ਅਕੱਠੇ ਹੂਏ, ਹਰਿਦਾਸ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰੀ ਏਕ ਲੜਕੀ ਹੈ ਕਿਸ ਕਿਸ ਕੋ ਦੂੰ ਤੀਨ ਲੜਕੇ ਹੈਂ, ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਹਰਿਦਾਸ ਥਾ, ਰਾਤ ਕੋ ਏਕ ਰਾਕਸ਼ ਆਇ ਉਸ ਲੜਕੀ ਕੋ ਉਠਾ ਲੈ ਗਯਾ ਬੰਧਿਆਚਲ ਪਰਬਤ ਪਰ ਲੈ ਪਹੁੰਚਾ, ਭਲਿਓਂ ਕਾ ਕੌਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਿ ਕਿਸੀ ਵਸਤ ਕੀ ਭੀ ਹੱਛੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ, ਸੀਤਾ ਭੀ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਥੀ ਉਸਕੋ ਭੀ ਰਾਵਨ ਹਰ ਕਰ ਲੇ ਗਿਆ, ਰਾਜਾ ਬਲ ਨੇ ਅਤਿ ਦਾਨ ਦੀਆ ਸੋ ਦਰਿਦ੍ਰੀ ਹੂਆ ਰਾਵਨ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਕਾ ਗਰਬ ਕਰਾ ਨਾਸ ਹੂਆ ਕਹਾਂ ਤੱਕ ਕਹੂੰ, ਸਵੇਰ ਹੂਈ ਘਰ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਮਹਾਂ ਦੇਵੀ ਕੋ ਘਰ ਮੇਂ ਨਾ ਦੇਖਾ ਤੀਨੋਂ ਲੜਕੇ ਭੀ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾਵਾਨ ਔਰ ਦੂਖੀ

ਹੂਏ, ਏਕ ਉਨਮੇਂ ਗਿਆਨੀ ਥਾ ਹਰਿਦਾਸ ਨੇ ਉਸਕੋ ਪੂਛਾ ਐ ਗਿਆਨੀ ਤੁਮ ਬਤਾਓ ਓਹ ਲੜਕੀ ਕਹਾਂ ਗਈ, ਉਸਨੇ ਜੋਤਸ਼ ਲਗਾ ਕਰ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰੀ ਲੜਕੀ ਕੋ ਰਾਖਸ਼ ਲੈ ਗਯਾ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਰਾਖਸ਼ ਮਾਰ ਕਰ ਲੇ ਆਉਂਗਾ, ਤੀਸਰੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਰਥ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਚਲੋ, ਏਹ ਸੁਣ ਤੀਨੋਂ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਕਰ ਉਸ ਰਾਖਸ਼ ਕੋ ਮਾਰ ਲੜਕੀ ਕੋ ਲੇ ਆਏ, ਤੀਨੋਂ ਆਪਸ ਮੇਂ ਝਗੜਨੇ ਲਗੇ, ਹਰਿਦਾਸ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਨੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਸਕੋ ਦੂੰ। ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਕੰਨਜਾਂ ਕਿਸ ਕੋ ਦੇਨੀ ਚਾਹੀਏ ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਏਹ ਜੋਰੂ ਉਸਕੀ ਚਾਹੀਏ ਜੇਹੜਾ ਰਾਖਸ਼ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਲੇ ਆਯਾ ਏਹ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਫਿਰ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾਇ ਲਟਕਾ, ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਜਾਏ ਬਾਂਧਕਰ ਕਾਂਧੇ ਪੁਰ ਰਖਕੇ ਲੇ ਚਲਾ ॥ ੪ ॥

ਪੰਜਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਧਰਮਪੁਰ ਨਾਮ ਨਗਰ ਕਾ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਸੀਲ ਥਾ ਉਸਕਾ ਮੰਤ੍ਰੀ ਅੰਧਾ ਥਾ ਉਸਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਕ ਮੰਦਰ ਬਨਵਾਓ ਉਸਮੇਂ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕਾ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰੋ ਨਿਤ ਉਸਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀਜੀਏ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਬਡਾ ਪੁੰਨ ਲਿਖਾ ਹੈ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਦੇਵੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਬਨਾਇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਬਿਧ ਸੇ ਨਿਤ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲਗਾ, ਪੂਜਾ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਜਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੀਤਾ ਥਾ।

ਜਬ ਬਹੁਤ ਮੁਦਤ ਬੀਤੀ ਏਕ ਦਿਨ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮਿਸਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਪੂਤੇ ਕਾ ਘਰ ਸੂੰਨਜ ਹੈ ਮੂਰਖ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਾ ਸੂਨਯ ਹੈ ਦਰਿਦ੍ਰੀ ਕਾ ਸਭ ਕੁਛ ਸੂੰਨਯ ਹੈ। ਏਹ ਬਾਤ

ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕੇ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਗਇਆ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਹੇ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ ਤੇਰੇ ਕਉ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਇੰਦ੍ਰ-ਦਕ ਆਠ ਪਹਿਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰਨੇ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਚੰਡਮੁੰਡ ਰਕਤ ਬੀਜ ਦੈਤੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਾ, ਔਰ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਬਿਪਤਾ ਪੜੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਹੈਤਾ ਕਰੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਆਸ਼ਾ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਆਯਾ ਹੂੰ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਇਛਯਾ ਕਉ ਪੂਰੀ ਕਰੋ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹੀ ਤਬ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕੇ ਮੰਦਰ ਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ ਹੇ ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮਹਿ ਹੋ ਸੋ ਤੁਮ ਮਾਂਗਹੁ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੇ ਜਗਦੰਭਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਤਉ ਮੁਝੇ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇਵਹੁ ਜੀ, ਤਬ ਭਗਵਤੀ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੇਰੇ ਘਰ ਪੁਤ੍ਰ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਵਡਾ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਬ ਰਾਜਾਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇਕਰ ਅੱਛਤ ਪੁਸ਼ਪ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨਈਵੇਦ ਦੇਇ ਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਔਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੂਜਨ ਕਰਤਾ ਰਹਾ, ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਰਾਜਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੇਂ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂਆ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਸਗਰੇ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਬਜਾਕੇ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕੀਆ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧਨ ਦਾਨ ਕੀਆ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਚਿਰ ਪੀਛੇ ਇਕ ਦਿਨ ਕਿਸੀ ਨਗਰ ਸੇ ਏਕ ਧੋਬੀ ਸ਼ਹਿਰ ਬੀਚ ਆਇਆ ਉਸਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਥਾ ਦੇਵੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਦੇਖ ਕਰ ਉਸਨੇ ਨਮਸ-ਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਆ, ਏਕ ਧੋਬੀ ਕੀ ਲੜਕੀ ਇਤਫ਼ਾਕਨ ਵਹਾਂ ਸਾਮ੍ਹਨੇ ਆਈ, ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਥੀ ਦੇਖਕੇ ਉਸਕੋ ਮੋਹਿਤ ਹੂਆ ਔਰ ਦੇਵੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਗਇਆ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਾ ਹੇ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸ ਸੁੰਦ੍ਰੀ ਸੇ ਮੇਰਾ ਬਿਆਹ ਹੋ ਤੋ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸਿਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚੜ੍ਹਾਊਂ, ਏਹ ਮਨੌਤ ਕੋ ਮਾਨ ਕੇ ਡੰਡਉਤ ਕਰਕੇ ਦੋਸਤ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਨੱਗਰ ਕੋ ਗਿਆ, ਜਬ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ ਤਬ ਉਸਕੋ ਦੋਸਤ ਨੇ ਉਸਕੇ ਬਾਪ ਕੋ

ਕਹਾਕਿ ਉਸ ਕੰਨਯਾਂ ਸੇ ਇਸਕਾ ਵਿਆਹ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਤੋ ਏਹ ਮਰੇਗਾ, ਇਸ ਸੇ ਬੇਹਤ੍ਰ ਹੈ ਉਸ ਲੜਕੀ ਸੇ ਉਸਕਾ ਵਿਆਹ ਕਰੀਐ ਜਿਸ ਸੇ ਏਹ ਬਚੇ, ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਉਸਕਾ ਬਾਪ ਲੜਕੇ ਕੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਉਸ ਗਾਉਂ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚਾ ਔਰ ਲੜਕੀ ਕੇ ਮਾਂ ਬਾਪਸੇ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਕੁਛ ਮਾਗਨੇ ਕੋ ਆਏ ਹੈਂ ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸੋ ਮਾਂਗੋ ਮੈਂ ਦੂੰਗਾ, ਤਬ ਉਸ ਕਹਾ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਲੜਕੀ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਹ, ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ, ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਬੁਲਾਯਾ ਸ਼ੁਭ ਦਿਨ ਸੁਧਾਇ ਦਿਨ ਠਹਿਰਾਇ ਕਰਕਹਾ ਤੁਮ ਲੜਕੇਕੋ ਲਿਆਓ ਮੈਂ ਭੀ ਲੜਕੀ ਕੇ ਹਾਥ ਪੀਲੇ ਕਰ ਦੂੰ, ਏਹ ਸੁਨ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਸ਼ਾਦੀ ਕਾ ਸਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਵਿਆਹਨੇ ਕੋ ਗਿਆ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਬਹੂ ਬੇਟੇ ਕੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਘਰ ਮੇਂ ਆਏ, ਦੂਲਾ ਦੁਲਹਨ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹਨ ਲਗੇ, ਫਿਰ ਕੁਛ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਲੜਕੀ ਕੇ ਬਾਪ ਕੇ ਘਰ ਕੁਛ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਥਾ ਅਰ ਉਹਾਂ ਸੇ ਨਿਉਤਾ ਇਨਕੋ ਭੀ ਆਯਾ ਏਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਤਯਾਰ ਅਪਨੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇਕੇ ਨੱਗਰ ਕੋ ਚਲੇ ਜਦ ਨਗਰ ਕੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹੁੰਚੇ ਤਬ ਦੇਵ ਕਾ ਮੰਦਰ ਨਜ਼ਰ ਆਯਾ ਤਬ ਉਸ ਧੋਬੀਕੋ ਵੀ ਓਹ ਬਾਤ ਯਾਦ ਆਈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕਹਾ ਮੈਂ ਬੜਾ ਅਸੱਤ ਬਾਦੀ ਹੂੰ ਅਧਰਮੀ ਹੂੰ ਏਸ ਸੇ ਝੂਠ ਬੋਲਾ, ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਦੋਸਤ ਸੇ ਬੋਲਾ ਤੁਮ ਈਹਾਂ ਖੜੇ ਰਹੋ ਮੈਂ ਦੇਵੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਆਉਂਗਾ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਹਾ ਤੂੰ ਭੀ ਯਹਾਂ ਠਹਰ, ਏਹ ਕਹ ਕਰ ਮੰਦਰ ਕੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਕੁੰਡ ਮੇਂ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਦੇਵੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਇ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਖੜਗ ਉਠਾਇ ਕਰ ਐਸਾ ਅਪਨੀ ਗਰਦਨ ਪਰ ਮਾਰਾ ਸਿਰ ਧੜ ਸੇ ਜੁਦਾ ਹੋਕਰ ਭੂਮ ਪਰ ਗਿਰਾ, ਇਤਨੀ ਦੇਰ ਕੇ ਬਾਦ ਉਸ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਨੇ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਉਸਕੋ ਗਏ ਬਡੀ ਦੇਰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਬ ਤੱਕ ਫਿਰਾ ਨਹੀਂ, ਚਲ ਕਰ ਦੇਖਨਾ ਚਾਹੀਏ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਹਯਾ ਤਮ

ਈਹਾਂ ਖੜੀ ਰਹੁ ਮੈਂ ਉਸਕੋ ਢੂੰਢ ਲਜਾਵਤਾ ਹੂੰ, ਏਹ ਕਹਿ ਦੇਵੀ ਕੇ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਗਿਆ, ਦੇਖਤਾ ਕਜਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਸਿਰ ਧੜ ਸੇ ਜੁਦਾ ਹੂਆ ਪੜਾ ਹੈ, ਇਤਨਾ ਦੇਖ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਦੁਨੀਆਂ ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੈ ਕੋਈ ਏਹ ਨਾ ਸਮਝੇਗਾ ਕਿ ਇਸਨੇ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਸਿਰ ਦੇਵੀ ਕੋ ਚੜ੍ਹਾਯਾ ਬਲਕਿ ਏਹੀ ਕਹੇਂਗੇ ਕਿ ਇਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਥੀ ਉਸਕੇ ਲੇਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਉਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਮਕਰ ਕਰਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਸੇ ਈਹਾਂ ਹੀ ਮਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਈਹਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਬਦਨਾਮੀ ਲੇਨੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਏਹ ਸੋਚ ਕਰ ਤਾਲਾਵ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਇਕੇ ਪੂਜਾ ਭਗਵਤੀ ਕੀ ਕਰ ਆਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਖੜਗ ਕੋ ਅਪਨੇ ਗਲ ਮੇਂ ਮਾਰਾ ਸਿਰ ਧੜ ਸੇ ਜੁਦਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਹਾਂ ਖੜੀ ਉਡੀਕ ਰਹੀ ਹੈ , ਓੜਕ ਰਾਹ ਦੇਖ ਦੇਖ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਢੂੰਡਤੀ ਹੂਈ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਗਈ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਮਰੇ ਪੜੇ ਦੇਖੇ ਅਰ ਜੀ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਾ ਲੋਗ ਏਹ ਨਾ ਜਾਣੇਂਗੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇਵੀ ਕੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹੇ ਹੈਂ ਯਹੀ ਕਹੇਂਗੇ ਕਿ ਰੰਡੀ ਨੇ ਬਦਕਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਦਨਾਮੀ ਸੇ ਮਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਏਹ ਸੋਚ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਗੋਤਾ ਮਾਰਾ, ਦੇਵੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਇ ਕਰ ਸਿਰ ਸੇ ਦੰਡਵਤ ਕਰੀ ਅਰ ਤਲਵਾਰ ਉਠਾਈ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਊਪਰ ਮਾਰਕੇ ਦੇਵੀ ਕੋ ਬਲੀ ਦੇਵੇ, ਤਬ ਦੇਵੀ ਨੇ ਸਿੰਘਾ-ਸਨ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਉਸਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੀਆ ਅਰ ਕਹਾ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਵਰ ਮਾਂਗ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂੰ, ਤਬ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮਾਤਾ ਜਉ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੈਂ ਤਉ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਜੀਵਤਾ ਕਰ, ਦੇਵੀ ਨੇ ਕਹਾ ਇਨਕੇ ਧੜ ਸੇ ਸਿਰ ਲਗਾ ਦੇਹ, ਔਰਤ ਨੇ ਮਾਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਕੇ ਘਬਰਾ ਕਰ ਸਿਰ ਸੇ ਧੜ ਬਦਲ ਕਰ ਲਗਾਇ ਦੀਏ, ਦੇਵੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਿਆ ਕਰ ਛੀਂਟਾ ਮਾਰਾ ਦੋਨੋਂ ਖੜੇ ਹੂਏ, ਆਪਸ ਮੇਂ ਝਗੜਨੇ ਲਗੇ, ਉਹ ਕਹੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇਰੀ ਹੈ, ਓਹ ਕਹੇ ਮੇਰੀ ਹੈ। ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ! ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਔਰਤ ਕਿਸਕੀ ਹੈ ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਦੀਓਂ ਮੇਂ ਗੰਗਾ ਉਤਮ ਹੈ ਪਰਬਤੋਂ ਮੇਂ ਸੁਮੇਰ ਉੱਤਮ ਹੈ ਬਿਰਛੋਂ ਮੇਂ ਕਮਲ ਬ੍ਰਿਛ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਮੇਂ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਸਿਰ ਉੱਤਮ ਹੈ, ਇਸ ਨਿਆਉ ਸੇ ਜਹਾਂ ਸਿਰ ਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਸਕੀ ਹੈ। ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਖੂਬ ਹੈ, ਔਰ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਜਾਕੇ ਫਿਰ ਉਸੇ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਰਖ ਲੇ ਚਲਾ।

ਸਤਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਚੰਪਾ ਪੁਰ ਨਾਮ ਨਗਰ ਹੈ, ਵਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਚੰਪ ਕੇਸਰ ਥਾ, ਰਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਲੋਚਨ ਥਾ ਉਸਕੀ ਬੇਟੀ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਸੁੰਦਰੀ ਥੀ ਜਿਸਕਾ ਮੁੱਖ ਚੰਦ੍ਰ ਸਰੀਖਾ ਵਾਲ ਪੱਟ ਸਰੀਖੇ ਆਖੇਂ ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੀ ਭਵਾਂ ਧਨਖ ਸੀ ਨਾਸਕਾ ਤੋਤੇ ਕੀ ਗਲਾ ਕਬੂਤਰ ਸਰੀਖਾਂ ਦਾਂਤ ਅਨਾਰਕੇ ਦਾਨੇ ਸੇ ਹੋਠੋਂ ਕੀ ਲਾਲੀ ਕਦੂਰੀ ਸੀ ਕਮਰ ਸ਼ੇਰ ਸੀ ਹਾਥ ਪਾਂਵ ਕੋਮਲ ਕਮਲ ਸੇ, ਰੰਗ ਚੰਪੇ ਕਾ ਸਾ, ਗਰਜ਼ ਉਸਕੇ ਜੋਬਨ ਕੀ ਜੋਤ ਦਿਨ ਬਦਿਨ ਬੜ੍ਹਤੀ ਥੀ, ਜਬ ਵੋਹ ਬਾਲਗ ਹੂਈ ਰਾਜਾ ਰਾਣੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਦੇਸ ਮੇਂ ਖਬਰ ਹੂਈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਚੰਪਕੇਸਰ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਲੜਕੀ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ, ਸਭ ਰਾਜੇ ਆਪਣੀ ਤਸਵੀਰੇਂ ਲਿਖਾਇ ਲਿਖਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਭੇਜਨੇ ਲਗੇ, ਰਾਜਾ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਕੋ ਦਿਖਾਵੇ ਉਸਕੇ ਮਨ ਪਸਿੰਦ ਕੋਈ ਨਾ ਆਵੇ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਬੇਟੀ ਤੂੰ ਸੁਯੰਬਰ ਕਰ, ਏਹ ਬਾਤ ਬੀ ਨਾ ਮਾਨੀ ਅਰ ਪਿਤਾ ਕੋ ਕਹਾ ਹੇ ਬਾਪ ! ਰੂਪ ਬਲ, ਗਿਆਨ, ਜਿਸ ਮੇਂ ਯੇਹ ਤੀਨੋਂ ਹੋਵੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਸੇ ਦੇਨਾ, ਜਬ ਕਿਤਨੇ

ਕੁ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਤਬ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਤੇ ਚਾਰ ਰਾਜੇ ਆਏ, ਕਹਾ ਅਪਣਾ ਗੁਣ ਜਾਹਰ ਕਰੋ, ਏਕ ਨੇ ਕਹਾ ਏਕ ਕਪੜਾ ਮੈਂ ਬਨਾਇ ਕਰ ਪਾਂਚ ਲਾਲ ਕੋ ਬੇਚਤਾ ਹੂੰ, ਉਨ ਪਾਂਚ ਲਾਲ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਦੂਸਰਾ ਦੇਵਤਾ ਕੋ ਚੜ੍ਹਾਤਾ ਹੂੰ ਤੀਸਰਾ ਅਪਨੇ ਅੰਗ ਲਾਤਾ ਹੂੰ, ਚੌਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਲੀਏ ਰਖਤਾ ਹੂੰ, ਪਾਂਚਵਾਂ ਬੇਚਕੇ ਨਤ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ, ਏਹ ਵਿੱਦਯਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਅਰ ਮੇਰਾ ਜੋ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਸੋ ਜ਼ਾਹਰ। ਦੂਜੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਜਲ ਥਲ ਜੀਵ ਜੰਤ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਕੀ ਭਾਖਾ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਬਲ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ, ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਜੈਸੇ ਹੈ ਸੋ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਹੈ। ਤੀਸਰੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਮਝਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਮ੍ਹਨੇ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤਾ, ਖ਼ੂਬ ਸੂਰਤੀ ਮੇਰੀ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਹੈ, ਚੌਥੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਵਿੱਦਯਾ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਮ੍ਹਨੇ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰ ਸਕਤਾ, ਸ਼ਬਦ ਭੇਦੀ ਬਾਣ ਮਾਰਤਾ ਹੂੰ, ਮੇਰਾ ਜਗਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ, ਰੂਪ ਆਪ ਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ।ਉਨ ਚਾਰੋਂ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਕੇ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ, ਏਹ ਵਿਦਿਆ ਮੇਂ ਚਾਰੋਂ ਪਰਬੀਨ ਹੈਂ, ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੈਂ, ਕਿਸੀ ਕਾ ਗੁਨ ਥੋੜਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸਕੋ ਲੜਕੀ ਦੇਵੇਂ ਏਹ ਸੋਚ ਕਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬੇਟੀ ਪਾਸ ਜਾ ਕਰ ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਗੁਨ ਬਰਨਨ ਕਰੇ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿਸਕੋ ਦੂੰ ਅਰ ਕਿਸਕੋ ਨਾ ਦੂੰ, ਬੇਟੀ ਕੋ ਸ਼ਰਮ ਕੇ ਮਾਰੇ ਕਹਾ ਕੁਛ ਨਾਂ, ਗ੍ਰਦਨ ਨੀਵੇ ਕਰ ਰਖੀ, ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਿਕਮਾ ਜੀਤ! ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਸਕੇ ਯੋਗਯ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਜ੍ਵਾਬ ਦੀਆ ਜੋ ਕਪੜਾ ਬਨਾ-ਕਰ ਬੇਚਤਾ ਹੈ, ਸੋ ਜ਼ਾਤ ਕਾ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪੰਛੀਓਂ ਕੀ ਭਾਖਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਤੀ ਕਾ ਵੈਸ਼ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜ਼ਾਤ ਕਾ ਖੱਤ੍ਰੀ ਹੈ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਸਕੋ ਲਾਯਕ ਹੈ। ਏਹ ਸੁਨ ਕਰ ਬੈਤਾਲ ਫਿਰ ਉਸੀ ਤਰਖਤ ਪਰ ਜਾ ਲਟਕਾ ਅਰ ਰਾਜਾ ਭੀ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ,

ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਬੈਤਾਲ ਕੋ ਬਾਂਧ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਹੱਖ ਕੇ ਲੈ ਚਲਾ ॥ ੭ ॥

ਅੱਠਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਮਿਥਲਾਵਤੀ ਨਾਮ ਏਕ ਨਗਰ ਹੈ ਵਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਗਣਾਧਿਪ ਥਾ, ਉਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਦੂਰ ਦੇਸ ਸੇ ਏਕ ਚਿਰਮ ਦੇਵ ਨਾਮ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਆਯਾ ਥਾ, ਨਿਤ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਜਾਯਾ ਕਰਤਾ ਥਾ, ਰਾਜਾ ਸੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ, ਜਿਤਨਾ ਧਨ ਲਾਯਾ ਥਾ ਸੋ ਖ਼ਰਚ ਕਰ ਚੁਕਾ ਥਾ, ਏਕ ਬਰਸ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਖਾ ਚੁਕਾ ਔਰ ਪੀਛੇ ਘਰ ਭੀ ਵੈਰਾਨ ਹੋ ਗਯਾ, ਘਰ ਸੇ ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਜੋ ਕੁਛ ਤੁਮ ਕਮਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਭੇਜੋ ਘਰ ਕੇ ਲੋਗ ਖ਼ਰਚ ਸੇ ਤੰਗ ਹੈਂ, ਏਹ ਸੁਨ ਔਰ ਭੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇ ਰਹਯਾ ਥਾ, ਏਕ ਦਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਗਣਾਧਿਪ ਏਕ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੋ ਸਵਾਰ ਹੂਆ ਥਾ, ਚਿਰਮ ਦੇਵ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਸਵਾਰ ਹੋ ਲੀਆ, ਸਵਾਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਥਾ, ਇਤਫ਼ਾਕਨ ਰਾਜਾ ਗੁਣਾਧਿਪ ਫ਼ੌਜ ਸੇ ਜੁਦਾ ਹੋਇ ਗਇਆ, ਗਹਿਰੇ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾ ਪੜਾ, ਸਾਥ ਕੇ ਲੋਗ ਭੀ ਜੰਗਲ਼ ਮੇਂ ਖਿੰਡ ਗਏ, ਭੂਲ ੨ ਭਟਕ ਗਏ, ਏਕ ਚਿਰਮ ਦੇਵ ਹੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪੀਛੇ ੨ ਜਾਤਾ ਥਾ, ਰਾਜਾ ਸੇ ਪੁਕਾਰਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ! ਸਵਾਰੀ ਕੇ ਲੋਗ ਸਭੀ ਪੀਛੇ ਰਹਿ ਗਏ, ਭੂਲੇ ਭਟਕੇ ਗਏ, ਇਕ ਮੈਂ ਹੀ ਆਪਕੇ ਸੰਗ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਘੋੜਾ ਮਾਰੇ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੂੰ, ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਪਨੇ ਘੋੜੇ ਕੋ ਰੋਕ ਦੀਆ, ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਏਹ ਬਰਾਬਰ ਪਹੁੰਚਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪੂਛਾ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਇਤਨਾ ਦੁਰਬਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ, ਤਬ ਚਿਰਮ ਦੇਵ ਬੋਲਾ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਪਾਸ ਰਹੀਏ ਅਰ ਓਹ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਕੋ ਪਾਲਤਾ ਹੋ ਅਰ

ਅਪਨੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਇਸ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਔਰ ਆਪਣੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਜੈਸੇ ਦਿਨ ਮੇਂ ਸੂਰਜ ਕੋ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਉੱਲੂ ਕੋ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਤਾ, ਔਰ ਇਸ ਮੇਂ ਸੂਰਜ ਕਾ ਕੁਛ ਗੁਨਾਹੁ ਨਹੀਂ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਹੈਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਪੇਟ ਮੇਂ ਮੁਝ ਕੋ ਰੋਜ਼ੀ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ, ਜਬ ਹਮ ਪੈਦਾ ਹੂਏ ਅਰ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਲਾਇਕ ਹੂਏ ਕਿਆ ਓਹ ਅਬ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ, ਮੁਝ ਕਉ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵੋਹ ਮਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਅਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਮਾਲ ਦੌਲਤ ਚਾਹਨੀ ਕਿਸੇ ਬਡੇ ਆਦਮੀ ਸੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੀ ਵਕਤ ਓਹ ਨਾਕ ਭੌਂਹ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਇਸ ਸੇ ਬੇਹਤਰ ਤੋ ਏਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਹਰ ਖਾਇ ਕਰ ਮਰ ਜਾਨਾ ਅੱਛਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਨੀਏਂ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜੀ! ਏਹ ਛੇ ਬਾਤੇਂ ਆਦਮੀ ਕੋ ਹਲਕਾ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਏਕ ਛੋਟੇ ਆਦਮੀ ਕੀ ਦੋਸਤੀ, ਦੂਜੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਾਸੀ, ਤੀਜੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਬਿਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਚੌਥਾ ਅਰਜਨਿ ਸਵਾਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ, ਪਾਂਚਵੇਂ ਗਧੇ ਕੀ ਸਵਾਰੀ, ਛਠਵੇਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹੇ ਬਿਨਾਂ ਬਾਤ ਕਰਨੀ, ਔਰ ਏਹ ਚਾਰ ਵਸਤੂ ਬਿਧਾਤਾ ਮਨੁੱਖ ਕੀ ਪਰਾਰਬਧ ਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਤੇ ਵਕਤ ਹੀ ਲਿਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਆਰਬਲਾ ੧, ਕਰਮ ੨, ਧਨ ੩, ਵਿੱਦਯਾ ੪, ਇਸ ਮੇਂ ਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਆਦਮੀ ਕਾ ਪੁੰਨ ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਵੈਰੀ, ਜਬ ਪੁੰਨਜ ਉਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਭ ਉਸਕੇ ਦਾਸ ਬਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ, ਪਰ ਏਹ ਬਾਤ ਮੁਕੱਰਰਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਬੀ ਨ ਕਬੀ ਫਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ।

ਇਹ ਸਮੂਹ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨ ਕਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕੁਛ ਜਵਾਬ ਨ ਦੀਆ ਪਰ ਉਸ ਵਕਤ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੁਝਕੋ ਭੁੱਖ ਲਗੀ ਹੈ ਕੁਛ ਖਾਨੇ ਪੀਨੇ ਕੋ ਲਿਆਵੋ, ਚਿਰਮਦੇਵ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਜਗਾ ਪਰ ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਤਾ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮਾਰਤਾ ਹੂੰ, ਰਾਜਾ ਨੇ

ਕਹਾ ਕੁਛ ਲਿਆਵਹੁ, ਤਬ ਚਿਰਮਦੇਵ ਨੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਫਿਰ ਕਰ ਏਕ ਹਰਨ ਕੋ ਦੇਖਾ ਔਰ ਮਾਰਾ, ਚਕਮਕ ਸੇ ਆਗ ਨਿਕਾਲ ਗੋਸ਼ਤ ਕੋ ਭੂਨ ਕਰ ਲੂਨ ਅਰ ਮਿਰਚ ਲਗਾ ਰਾਜਾ ਕਉ ਖੂਬ ਖਿਲਾਯਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਪ ਖਾਇ ਕੇ ਚਿਰਮਦੇਵ ਕੋ ਕਹਾ ਤੁਮ ਭੀ ਖਾਓ, ਗਰਜ਼ ਜਬ ਪੇਟ ਭਰ ਚੁਕਾ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਨਗਰ ਚਲੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਝੇ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਮਾਲੂਮ, ਉਸਨੇ ਰਾਜਾ ਕੋ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲਿਆਇ ਕਰ ਮਹਿਲ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚਾਯਾ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਕੀ ਨੌਕਰੀ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਦਿਤੀ, ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਸਤਰ ਭੂਖਨ ਦੀਏ, ਔਰ ਕਹਿਆ ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਹਾਜਰ ਰਹਾ ਕਰੋ, ਚਿਰਮਦੇਵ ਕਚਹਿਰੀ ਮੇਂ ਰਹਾ ਕਰੇ, ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕੇ ਲੀਏ ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਰਾਜ ਪੁਤਰ ਕਉ ਭੇਜਾ, ਵੁਹ ਜਬ ਵਹਾਂ ਨੌਕਰੀ ਕੋ ਪਹੁੰਚਾ ਤੋ ਵਹਾਂ ਏਕ ਦੇਵੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਾ, ਵਹਾਂ ਜਾਇਕਰ ਉਸਨੇ ਦੇਵੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੀ, ਜਬ ਵੋਹ ਮੰਦਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਾ ਤੋ ਦੇਵੀ ਜੀ ਏਕ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਉਸ ਸੇ ਪੂਛਨੇ ਲਗੀ ਹੇ ਚਿਰਮਦੇਵ ! ਤੂੰ ਈਹਾਂ ਕਿਸ ਲੀਏ ਆਇਆ ਹੈਂ ? ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਐਸ਼ ਕੇ ਲੀਏ ਆਇਆ ਹੂੰ ਅਰ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਫ਼ਿਦਾ ਹੂੰ, ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਜੇ ਮੇਰੇ ਸੇਂ ਕੁਛ ਇਰਾਦਾ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੁੰਡ ਮੇਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਜੋ ਕਹੋ ਸੋ ਕਰੂੰਗੀ, ਏਹ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਉਸਨੇ ਕਪੜੇ ਉਤਾਰ ਤਲਾਬ ਮੇਂ ਗੋਤਾ ਲਗਾਇਆ, ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੈ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਖੜਾ ਹੂੰ, ਏਹ ਦੇਖ ਕਰ ਘਰ ਮੇਂ ਆਇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨ ਕਰ ਡਰਤਾ ਹੂਆ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਸਭ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕਹਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕਹਾ ਇਸ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕੋ ਮੁਝੇ ਭੀ ਦਿਖਾਓ, ਏਹ ਕਹਿ ਕਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਵਹਾਂ ਕੋ ਚਲੇ, ਕਿਤਨੇ ਦਿਨਕੇ ਬਾਦ ਸਾਗਰ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਪਹੁੰਚੇ ਉਸੀ ਦੇਵੀ ਕੇ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਜਾ

ਕਰੀ, ਜਬ ਰਾਜਾ ਬਾਹਿਰ ਕੋ ਨਿਕਲਾ ਤਬ ਉਸ ਮੰਦਰ ਤੇ ਓਹੀ ਨਾਇਕਾ ਏਕ ਸਖੀ ਕੌ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਆਨ ਖੜੀ ਹੂਈ, ਰਾਜਾ ਕਾ ਰੂਪ ਦੇਖ ਮੋਹਤ ਹੋ ਬੋਲੀ ਕਿ ਐ ਰਾਜਾ! ਜੋ ਆਗਜ਼ਾ ਹੋਇ ਸੋ ਮੈਂ ਕਰੂੰ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਕਰੇਂ ਤੋ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋ, ਓਹ ਬੋਲੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੂੰ ਇਸ ਕੀ ਜੋਰੂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇ ਬਨੂੰ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਅਬੀ ਤੂੰਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਜੋ ਤੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰੇਂਗਾ ਸੋ ਮੈਂ ਕਰੂੰਗੀ, ਔਰ ਭਲੇ ਸੱਜਨ ਲੋਗ ਜਿਸ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਅਪਨੇ ਬਚਨ ਕੋ ਪਾਲ, ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਦੀ ਜੋਰੂ ਹੋ, ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਓਹ ਬੋਲੀ ਜੋ ਆਪ ਨੇ ਕਹਾ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਗੰਧਰਬ ਬਿਆਹ ਕਰਕੇ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮੇਂ ਆਇਆ ਤਬ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਕਰ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਸਵਾਮੀ ਔਰ ਸੇਵਕ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਕਿਸਕਾ ਸਤ ਅਧਿਕ ਹੂਆ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਸੇਵਕ ਕਾ ਸਤ ਅਧਿਕ ਹੂਆ, ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਜਿਸਨੇ ਐਸੀ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਾਇ ਕਰ ਸੇਵਕ ਕੋ ਦੇ ਦਈ ਤਿਸ ਰਾਜਾ ਕਾ ਸਤ ਅਧਿਕ ਨਾ ਹੂਆ? ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਜਿਸਕਾ ਧਰਮ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਕਿਆ ਅਧਿਕਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਪਕਾਰ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਓਹ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੱਤ ਹੈ ਅਧਿਕ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਨ ਕਰ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ ਅਰ ਰਾਜਾ ਭੀ ਪੀਛੇ ਜਾਇ ਉਸਕੋ ਉਤਾਰ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਰੱਖ ਕਰ ਲੇ ਚਲਾ ॥ ੯ ॥

ਨਾਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਫਿਰ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬੀਰ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਜੀ ! ਗੌੜ ਦੇਸ ਮੇਂ ਬਰਧ ਮਾਨ ਨਾਮ ਏਕ ਨਗਰ ਹੈ ਵਹਾਂ ਗੁਨ ਸੇਖਰ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਕਾ ਮੰਤਰੀ ਏਕ ਸਰਾਵਗੀ ਅਮੀ ਚੰਦ ਨਾਮ ਥਾ, ਉਸਕੇ ਸਬਬ ਸੇ ਰਾਜਾ ਭੀ ਸਰਾਵਗ ਧਰਮ ਮੇਂ ਨਿਪੁਨ ਹੂਆ, ਸ਼ਿਵ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਿਸ਼ਨ ਕੀ ਪੂਜਾ ਗੌਦਾਨ ਭੂਮਦਾਨ ਪਿੰਡ ਦਾਨ ਇਨ ਸਭਕੋ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਆ ਨਗਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਭੀ ਕਰਨੇ ਨਾ ਪਾਵੇ ਔਰ ਗੰਗਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੋ ਭੀ ਨਾ ਜਾਨੇ ਪਾਵੇ ਇਨ ਸਭ ਬਾਤੋਂ ਕੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਂ ਡੌਂਡੀ ਫਿਰਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਏਹ ਕਰਮ ਕਰੇ ਉਸਕਾ ਸਰਬੰਸ ਛੀਨ ਲੀਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਰਾਜਾ ਜੀ ਉਸ ਕਉ ਸ਼ਹਿਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦੇਂਗੇ। ਏਕ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਧਰਮ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀਏਂ ਜੋ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਜੀ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵੋਹ ਔਰ ਜਨਮ ਮੇਂ ਉਸਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ, ਇਸੀ ਪਾਪ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਮਨੁਖੋਂ ਕਾ ਜੀਵਨ ਮਰਣ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ, ਫਿਰ ਜਨਮ ਲੇਤਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਮਰਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਜਗਤ ਮੇਂ ਜਨਮ ਪਾਇ ਕਰ ਧਰਮ ਪਰ ਕਾਇਮ ਰਹਿਨਾ ਮਨੁਖ ਕੋ ਉਚਿਤ ਹੈ ਔਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਪਰਜਾ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨਾ ਧਰਮ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਕੇ ਲਾਲਚ ਸੇ ਕੁਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਸੇ ਤੋ ਗਊ ਅੱਛੀ ਹੈ, ਕਾਹੇ ਤੇ ਉਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਰਾਗ ਦਵੈਖ ਨਹੀਂ ਔਰ ਜੋ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਜੋ ਸੰਤਾਨ ਹੋਵੇ ਸੋ ਪਰਜਾ ਕੀ ਪਾਲਕ ਹੋਵੇ ਹੈ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਉ ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੋਵੇ ਹੈ ਇਸਤੇ ਸਭ ਦੇਵਤਾ ਅਰ ਮੁਨਿਜਨ ਸਰਬ ਗਊ ਕਉ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ, ਇਸਲੀਏ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਮਾਨਨਾ ਅੱਛਾ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਜਗਤ ਮੇਂ ਗਾਇ ਕੋ ਮਾਨੀਏਂ, ਇਸਸੇ ਹਸਤੀ ਤੇ ਲੇਕਰ ਚੀਟੀ ਪਰਜੰਤ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਨਰ

ਤਕ ਹਰ ਏਕ ਜੀਵ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੀ ਧਰਮ ਹੈ, ਜਹਾਨ ਮੇਂ ਉਸਕੇ ਸਮਾਨ ਅਉਰ ਧਰਮ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਨਰ ਬਿਗਾਨੇ ਮਾਸ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਅਪਨਾ ਮਾਸ ਬੜ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤਕਾਲ ਮੇਂ ਨਰਕ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਇਸਸੇ ਮਨੁਖ ਕਉ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬਜੀਵ ਕਾ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਲੋਗ ਬਿਗਾਨੇ ਦੁਖ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਅਉਰ ਜੀਵ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਇਸ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਉਮਰ ਕਮਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ, ਔਰ ਲੂਲੇ ਲੰਗੜੇ ਕਾਣੇ ਅੰਧੇ ਬਾਉਰੇ ਕੁਬੜੇ ਅੰਗਹੀਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਐਸੇ ਜਨਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ, ਜੈਸੇ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਕੇ ਅੰਗ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਅੰਗੋਂ ਕਉ ਗਵਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜੋ ਮੱਦ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਾਸ ਖਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕਾ ਖਾਨਾ ਪੀਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਇਸੀ ਤਰਹ ਕਾ ਗਿਆਨ ਰਾਜਾ ਕਉ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਸੁਨਾਇਆ ਅਰ ਜੈਨ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਲਾਇਆ, ਜੈਸਾ ਓਹ ਕਹਿਤਾ ਰਾਜਾ ਓਸਾ ਹੀ ਕਰਤਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਸਰੇਵੜਾ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਰਵੇਸ਼ ਕਿਸੀ ਕਉ ਨਾ ਮਾਨਤਾ ਥਾ, ਇਸੀ ਧਰਮ ਸੇ ਰਾਜ ਕਰਤਾ ਥਾ, ਇਕ ਦਿਨ ਕਾਲ ਕੇ ਵੱਸ ਹੋਕਰ ਮਰ ਗਿਆ, ਉਸਕਾ ਬੇਟਾ ਬੜਾ ਚਤੁਰ ਆਕਲ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਥਾ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਧਰਮਧੁਜ ਥਾ, ਰਾਜਪੁਤਰ ਗੱਦੀ ਪੁਰ ਬੈਠਾ ਅਰ ਰਾਜ ਕਰਨੇ ਲਗਾ, ਤਬ ਇਕ ਦਿਨ ਅਭੈਚੰਦ ਦੀਵਾਨ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਸਿਰ ਕੀ ਚੋਟੀ ਕਟਵਾ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਕਰ ਗਧੇ ਚੜ੍ਹਾ ਢੌਂਡੀ ਫਿਰਵਾਇ ਕਰ ਨਗਰ ਮੇਂ ਫੇਰਾ ਫਿਰ ਦੇਸ-ਨਿਕਾਲਾ ਦੀਆ ਅਪਨਾ ਰਾਜ ਇਕੰਟਕ ਕੀਆ।

ਏਕ ਦਿਨ ਬਸੰਤ ਰਿਤ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਅਪਨੀ ਰਾਣੀਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬਾਗ਼ ਕੀ ਸੈਰ ਕਉ ਗਿਆ ਉਸ ਬਾਗ਼ ਮੇਂ ਤਲਾਵ ਥਾ ਉਸ ਮੇਂ ਕਵਲ ਫੂਲ ਰਹੇ ਥੇ ਰਾਜਾ ਉਸਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰ ਕਪੜੇ ਉਤਾਰ ਕਰ ਨ੍ਹਾਨੇ ਕਉ ਚਲਾ ਥਾ ਕਿ ਏਕ ਫੂਲ ਤੋੜ ਕਰ ਰਾਣੀ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਦੇਨੇ ਲਗਾ, ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਓਹ ਫੂਲ ਹਾਥ ਸੇ

ਗਿਰ ਕਰ ਰਾਣੀ ਕੇ ਪਾਉਂ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਤੋ ਰਾਣੀ ਕਾ ਪਾ
ਟੂਟ ਪੜਾ ਤਬ ਰਾਜਾ ਪਾਨੀ ਸੇ ਨਿਕਲ ਕਰ ਘਬਰਾਇਆ ਔ
ਉਸਕੀ ਦਵਾਈ ਕਰਵਾਨੇ ਲਗਾ, ਇਸ ਮੇਂ ਰਾਤ ਹੋਇ ਗਈ ਅ
ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਨੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ, ਚਾਂਦਨੀ ਕੀ ਜੋਤ ਪੜਤੇ ਹੀ ਦੂਸਰ
ਰਾਨੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਪਰ ਫਫੋਲੇ ਪੜ ਗਏ ਅਚਾਨਕ ਕਿਸੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ
ਕੇ ਘਰ ਸੇ ਮੂਸਲਕੀ ਅਵਾਜ਼ ਆਈ, ਉਸ ਸੇ ਤੀਸਰੀ ਰਾਣੀ
ਸਿਰ ਮੇਂ ਇਤਨਾ ਦਰਦ ਹੋਯਾ ਕਿ ਗਸ਼ ਆ ਗਿਆ, ਇਤਨ
ਬਾਤ ਕਹ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬੀਰ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ! ਕਹੋ ਇ
ਤੀਨੋਂ ਮੇਂ ਅਧਕ ਕੋਮਲ ਕੌਨਸੀ ਰਾਣੀ ਹੈ ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਜਿਸ
ਸਿਰ ਮੇਂ ਦਰਦ ਹੂਆ ਮੂਰਛਾ ਖਾਯ ਗਈ ਵੋਹ ਬਹੁਤ ਕੋਮਲ ਹੈ
ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖੱਤ ਪਰ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਵ
ਪਹੁੰਚ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਰੱਖ ਕਰ ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ ॥੯॥

ਦਸਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਫਿਰ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਪੁੰਨ ਪੁਰ ਨਾਮ ਨੱਗ
ਕਾ ਬੱਲਭ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਥਾ, ਉਸਕੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੱਤਯਾ ਪ੍ਰਕਾ
ਥਾ, ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਥੀ ਅਰ ਉਸਕਾ ਨਾ
ਲੱਛਮੀ ਰਾਣੀ ਥਾ, ਸੋ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ ਆਪਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ
ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਐਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ ਤਬ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਨਿਸ
ਫਲ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਤ ਕਹ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਐਸ਼ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ, ਰਾਜ
ਰਾਜ ਕਾਜ ਕਾ ਬੋਝ ਦਿਵਾਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਆਪ
ਐਸ਼ ਔਰ ਇਸ਼ਰਤ ਮੇਂ ਲੱਗ ਪੜਾ, ਇਤਫ਼ਾਕਨ ਏਕ ਦਿਨ ਉ
ਮੰਤ੍ਰੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮੇਂ ਉਦਾਸ ਹੋਕਰ ਬੈਠ ਰਹਾ ਥਾ, ਇਸ ਸੇ ਉਸਕ

ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ! ਇਨ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਆਪਕਾ ਸਰੀਰ ਬਹੁਤ ਦੂਰਬਲ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ, ਤਬ ਓਹ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਣੀ ਮੁਝੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਰਾਜ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਦੂਰਬਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਰਾਜਾ ਆਠ ਪਹਰ ਆਪਨੇ ਐਸ਼ ਮੇਂ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ, ਮੰਤ੍ਰੀ ਕੀ ਜੋਰੂ ਬੋਲੀ ਹੇ ਪਤੀ ਬਹੁਤ ਤੁਮ ਨੇ ਰਾਜ ਕਾਜ ਕੀਆ ਹੈ ਅਬ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਰਾਜਾ ਜੀ ਸੇ ਵਿਦਾ ਹੋਕੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਚੱਲੀਏ, ਏਹ ਬਾਤ ਰਾਣੀ ਸੁਣ ਕਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉੱਠ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਰੁਖ਼ਸਤ ਲੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਉ ਨਿੱਕਲੇ, ਜਾਤੇ ਜਾਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚੇ ਜਹਾਂ ਸੇਤ ਬੰਦ ਰਾਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ, ਵਹਾਂ ਪਰ ਜਾਇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਆ, ਜਬ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਤਬ ਉਸਕੀ ਨਜ਼ਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਜਾਇ ਪੜੀ ਤੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਦਰੱਖਤ ਉਸ ਮੇਂ ਸੇ ਨਿੱਕਲਾ, ਜਿਸਕੇ ਪੱਤੇ ਜ਼ਮੁਰਦ ਕੇ ਪਸ਼ਤ ਹੀਰੋਂ ਕੇ ਫੂਲ ਮੂੰਗ ਕੇ ਨਿਹਾਇਤ ਦੇਖਨੇ ਕੇ ਲਾਇਕ ਸੁੰਦਰ ਨਜ਼ਰ ਆਯਾ, ਉਸ ਦਰੱਖ਼ਤ ਪਰ ਅੱਤਿ ਸੁੰਦਰ ਇੱਕ ਨਾਇਕਾ ਬੀਨ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੀਏ ਮਧੁਰ ਮਧੁਰ ਕੋਮਲ ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਸੇ ਬੈਠੀ ਗਾਤੀ ਹੈ, ਏਕ ਘੜੀ ਕੁ ਬੀਤੀ ਤਬ ਵੋਹ ਦਰੱਖ਼ਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਏਹ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖ ਉਲਟਾ ਫਿਰ ਆਇਆ ਔਰ ਅਪਨੇ ਨੱਗਰ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਡੰਡਵਤ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰੀ, ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੋਲਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ! ਮੈਂ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਦੇਖ ਆਇਆ ਹੂੰ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਹੁ, ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਅਗਲੇ ਲੋਗ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਾਤ ਕਿਸੀ ਕੀ ਅਕਲ ਮੇਂ ਨਾ ਆਵੇ ਔਰ ਕੋਈ ਇਤਬਾਰ ਨਾ ਕਰੇ ਤਉ ਐਸੀ ਬਾਤ ਨਾ ਕਹਿਨੀ ਚਾਹੀਏ, ਪਰ ਮੈਨੇ ਆਪਣੀ ਆਖੋਂ ਸੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪਰਤੱਖ ਕਰਕੇ, ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ, ਹੇ ਮਾਹਰਾਜ ! ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਪੁਲ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰ ਪਰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਰ ਮੈਨੇ ਦੇਖਾ

ਹੈ ਏਕ ਦਰਖਤ ਸੋਨੇ ਕਾ ਜ਼ਮੁਰਦ ਪੱਤ੍ਰ ਪੁਸ਼ਪ ਹੀਰੇ ਕੇ, ਮੂੰਗ ਕੇ ਫਲ ਐਸਾ ਖੂਬ ਲੱਦਾ ਹੂਆ ਥਾ ਜਿਸਕਾ ਬਿਆਨ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ, ਉਸ ਪਰ ਏਕ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ ਨਾਇਕਾ ਹਾਥ ਮੇਂ ਬੀਨ ਲੀਏ ਮੀਠੇ ਮੀਠੇ ਸੁਰ ਸੇ ਗਾਇਨ ਕਰਤੀ ਥੀ ਪਰ ਏਕ ਘੜੀ ਕੇ ਬਾਦ ਓਹ ਦਰਖਤ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ ਛਿਪ ਗਿਆ, 'ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਰਾਜ ਸਾਜ ਦੀਵਾਨ ਕੇ ਸਪੁਰਦ ਕੀਆ ਆਪ ਅਕੇਲਾ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਚਲਾ, ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਰਾਜਾ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ, ਪਹਿਲੇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਕੀਆ, ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਆਇਆ, ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਵਹੀ ਦਰਖਤ ਨਾਇਕਾ ਸਮੇਤ ਨਿਕਲਾ, ਰਾਜਾਂ ਉਸਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ ਕੂਦ ਪੜਾ, ਉਸ ਦਰਖਤ ਊਪਰ ਚੜ੍ਹ ਬੈਠਾ, ਓਹ ਦਰਖਤ ਰਾਜਾ ਕੇ ਸਮੇਤ ਪਤਾਲ ਕੋ ਗਯਾ, ਓਹ ਨਾਇਕਾ ਦੇਖ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਬੋਲੀ ਹੇ ਬੀਰ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਯਹਾਂ ਆਇਆ ਹੈਂ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਕੇ ਲਾਲਚ ਸੇ ਈਹਾਂ ਆਇਆ ਹੂੰ, ਤਬ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਜੇ ਤੂੰ ਕਾਲੀ ਚੌਦਸ ਕੇ ਦਿਨ ਮੁਝ ਸੇ ਨਾ ਮਿਲਾ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਬਿਆਹ ਕਰਤੀ ਹੂੰ। ਰਾਜਾ ਨੇ ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰੀ, ਤਬ ਉਸ ਨਾਇਕਾ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਬਚਨ ਲੇਕਰ ਬਿਆਹ ਕੀਆ, ਫਿਰ ਜਬ ਅੰਧੇਰੀ ਚੌਦਸ ਆਈ ਤਬ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਆਜ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਮਤ ਰਹੁ।

ਏਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉੱਠ ਏਕ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਲੁਕ ਰਹਿਆ, ਜਬ ਆਧੀ ਰਾਤ ਹੂਈ ਤੋ ਏਕ ਦੇਵ ਆਇਆ ਆਤੇ ਹੀ ਉਸਕੋ ਗਲੇ ਲਗਾਇਆ, ਰਾਜਾ ਦੇਖਕਰ ਹਾਥ ਮੇਂ ਖੜਗ ਲੇਕਰ ਉੱਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ਕਹਾ ਅਰੇ ਪਾਪੀ ਰਾਖਸ਼ ! ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਨੇ ਤੂੰ ਇਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਹਾਥ ਮਤ ਲਗਾ, ਪਹਿਲੇ ਮੁਝ ਸੇ ਲੜ ਔਰ ਪੀਛੇ ਹਾਥ ਲਗਾ, ਜਬ ਤੱਕ ਮੈਨੇ ਤੁਝੇ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬ ਤੱਕ ਭੈ ਥਾ ਅਬ

ਜਬ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋਗਿਆ ਹੈ, ਏਹ ਕਹਿਕਰ ਖੜਗ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਏਕ ਵਾਰ ਐਸਾ ਕੀਆ ਕਿ ਸਿਸੇਮੁੰਡ ਜੁਦਾ ਕਰ ਦੀਆ, ਏਹ ਦੇਖ ਕਰ ਸੁੰਦਰੀ ਬੋਲੀ ਕਿ ਐ ਸੂਰਬੀਰ ਪੁਰਖ ਏਹ ਤੈਨੇ ਬੜਾ ਉਪਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ, ਏਹ ਕਹਿ ਕਰ ਬੜੀ ਪਰਸੰਨ ਹੂਈ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸ ਉਸ ਸੁੰਦਰੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਚੌਦਸ ਕੀ ਰਾਤ ਕੋ ਇਹ ਰਾਖਸ਼ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਆਤਾ ਥਾ ਓਹ ਬੋਲੀ ਵਿਦਿਆਧਰ ਨਾਮ ਮੇਰਾ ਬਾਪ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਹੂੰ, ਸੁੰਦਰੀ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਇਹ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਮੁਕਰਰ ਥਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਬਿਨਾ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਥਾ, ਇਕ ਦਿਨ ਭੋਜਨ ਕੇ ਵਕਤ ਮੈਂ ਘਰ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤਬ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੁਝੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸਰਾਪ ਦੀਆ ਥਾ ਕਿ ਤੁਝੇ ਕਾਲੀ ਚੌਦਸ ਕੇ ਦਿਨ ਰਾਖਸ਼ ਆਨ ਕੇ ਗਲੇ ਲਗਾਵੇਗਾ, ਇਤਨਾ ਸੁਨਕਰ ਮੈਂ ਨੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸ੍ਰਾਪ ਤੋ ਮੁਝੇ ਦੀਆ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭੀ ਕਰੀਏ, ਤਬ ਫਿਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਏਕ ਮਹਾਂਬੀਰ ਪੁਰਸ਼ ਆਨਕੇ ਉਸ ਰਾਖਸ਼ ਕਉ ਮਾਰ ਕਰ ਤੁਝ ਕਉ ਸਰਾਪ ਸੇ ਛੁਡਾਵੇਗਾ, ਸੋ ਅਬ ਮੈਂ ਸਰਾਪ ਸੇ ਛੂਟੀ ਹੂੰ। ਅਬ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਆਊਂ, ਰਾਜਾ ਬੋਲਾ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉਪਕਾਰ ਕੋ ਮਾਨਾ ਹੈ ਤੋ ਇਕਵਾਰ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਕੋ ਚਲ ਕੇ ਦੇਖ, ਪੀਛੇ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਦੇਖ ਜਾਨਾ, ਓਹ ਬੋਲੀ ਜੋ ਆਪ ਕਹੋ ਸੋ ਕਬੂਲ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਉਸਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇ ਰਾਜ ਮੇਂ ਆਏ, ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਵਧਾਈ ਹੋਨੇ ਲਗੀ, ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਕੀ ਮੰਗਲਾ ਮੁਖੀ ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਮਬਾਰਕ ਬਾਦੀ ਦੇਨੇ ਕੋ ਆਈਂ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦਰਬ ਦੀਆ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸਾ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਭੀ ਕੀਆ, ਕਈ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਓਹ ਸੁੰਦਰੀ ਬੋਲੀ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਊਂਗੀ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਕਰ ਕਹਾ ਅੱਛਾ ਜਾਈਏ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਉਦਾਸ ਹੂਆ ਦੇਖਕੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ, ਵੁਹ ਬੋਲੀ ਮੈਂ

ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਾਤ ਕੀ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੂੰ, ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ, ਮੈਂ ਜਾਊਂਗੀ ਤੋ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਇਸ ਲੀਏ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ, ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਕੇ ਲਾਖੋਂ ਰੁਪਯਾ ਕਾ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕੀਆ, ਰਾਜਾ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਉਸਕੀ ਛਾਤੀ ਫਟ ਗਈ, ਮਰ ਗਿਆ। ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਬੇਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਮੰਤ੍ਰੀ ਕੀ ਏਹ ਦਸ਼ਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਭਈ? ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਨੇ ਕਹਾ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਏਹ ਆਈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਕੋ ਤੋ ਸਭ ਬਾਤ ਭੂਲ ਗਈ ਰਾਜ ਸਾਜ ਕੀ, ਪਰਜਾ ਅਨਾਥ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗਾ, ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਮਰ ਗਿਆ, ਇਹ ਸੁਨਕੇ ਬੇਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਪੀਛੇ ਜਾਕਰ ਬਿਰਛ ਸੇ ਉਤਾਰ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਰਖ ਕਰ ਲੇ ਚਲਾ ॥੧੦॥

ਯਾਰਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਫਿਰ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਚੂੜਾਪੁਰ ਨਾਮ ਨਗਰ ਹੈ, ਉਸ ਨਗਰੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਚੂੜਾਮਨੀ ਨਾਮੇ ਥਾ, ਜਿਸਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਦੇਵ ਸਵਾਮੀ ਥਾ, ਤਿਸਕੇ ਬੇਟੇਕਾ ਨਾਮ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਥਾ, ਕਾਮ ਦੇਵ ਜੈਸਾ ਸੁੰਦਰ ਬ੍ਰਹਸਪਤ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਵੇਤਾ ਥਾ ਕੁਵੇਰ ਕੇ ਸਮਾਨ ਗੁਣਵਾਨ ਥਾ, ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੀ ਬੇਟੀ ਥੀ ਬਾਵਨਜ ਰਿਖੀ ਤਿਸਕੋ ਬਿਆਹ ਲਾਯਾ ਥਾ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ੍ਰੀ ਭਈ ਥੀ ਏਕ ਦਿਨ ਗਰਮੀ ਕੇ ਮੌਸਮ ਮੇਂ ਰਾਤ ਕੇ ਵਕਤ ਕਪੜਾ ਸਰਕ ਗਿਆ, ਏਕ ਗੰਧਰਬ ਅਕਾਸ਼ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਉਡਤਾ ਸੈਰ ਕਰਤਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਥਾ, ਉਸਕੀ ਨਜ਼ਰ ਉਨ ਪਰ ਪੜੀ, ਬਿਬਾਨ ਕੋ ਨੀਚੇ ਉਤਾਰ ਉਸ ਸੋਤੀ ਹੂਈ ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਬਿਬਾਨ ਮੇਂ ਰੱਖਕਰ ਲੇ ਚਲਾ, ਕਿਤਨੀ ਦੇਰ ਕੇ

ਬਾਦ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਜਾਗ ਆਈ ਦੇਖੇ ਤੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਘਬਰਾ ਕਰ ਸਾਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਢੂੰਡਤਾ ਫਿਰਾ ਅਪਨੇ ਮਹਿਲੋਂ ਮੇਂ ਢੂੰਡ ਕਰੀ ਵਹਾਂ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲੀ ਸਾਰੀ ਨਗਰੀ ਢੂੰਡਣਾਂ ਕਰੀ ਵਹਾਂ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤੋ ਘਬਰਾ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਹਾਂ ਗਈ ਉਸੇ ਕੌਨ ਲੇਗਿਆ ਆਖ਼ਰ ਕਹੀਂ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤੋ ਲਾਚਾਰ ਹੋਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਇਆ, ਫਿਰ ਘਰ ਮੇਂ ਢੂੰਡੀ ਕਹੀਂ ਨ ਮਿਲੀ, ਉਸ ਬਿਨਾ ਘਰ ਸੁਨਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਤੋ ਨਿਹਾਇਤ ਬੇਚੈਨ ਬੇਕਲੀ ਸੇ ਬੇਇਖ਼ਤਯਾਰ ਹੋ ਹਾਇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰਨੇ ਲਗਾ, ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਬਜੋਗ ਸੇ ਬਯਾ-ਕੁਲ ਹੋ ਘਰ ਛੋਡ ਬੈਰਾਗੀ ਬਨ ਲੰਗੋਟੀ ਭੇਸ ਬਿਭੂਤ ਮਾਲਾ ਗਲੇ ਡਾਲ ਨਗਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਨਿਕਲ ਚਲਾ, ਨਗਰ ਨਗਰ ਗਾਉਂ ਗਾਉਂ ਦੇਖਤਾ ਤੀਰਥ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਇਕ ਨਗਰ ਮੇਂ ਦੁਪਹਿਰਕੇਸਮੇਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾਭੁਖਸੇਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਢਾਕ ਕੇ ਪੱਤੋਂ ਕਾ ਡੋਨਾ ਬਨਾ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਖਾਨੇ ਕੋ ਕੁਛ ਮਾਂਗਾ, ਦੇਖੋ ਜਬ ਮਾਨੁਖ ਭੂਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਲਾਜ ਕੁਲਾਜ ਕੁਛ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ, ਜਹਾਂ ਕਹੀਂ ਸੇ ਕੁਛ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਖਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਆਦਰ ਨਿਰਾਦਰ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ, ਉਸ ਘਰਬਾਰੀ ਨੇ ਖੀਰ ਕਾ ਡੋਨਾ ਭਰ ਦੀਆ ਲੇਕਰ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਤਾਲਾਬ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਬਿਰਛ ਕੀ ਜੜ੍ਹ ਪਰ ਧਰਕੇ ਆਰ ਮੂੰਹ ਹਾਥ ਧੋਨੇ ਲਗਾ ਵਹਾਂ ਏਕ ਕਾਲਾ ਸਰਪ ਨਿਕਲ ਕੇ ਖੀਰ ਮੇਂ ਬਿਸ ਡਾਲ ਗਿਆ, ਡੋਨਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ਹਿਰ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਥਾ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਵੋਹ ਮੂੰਹ ਹਾਥ ਧੋਕੇ ਆਯਾ, ਬਿਸਕਾ ਹਾਲ ਮਲੂਮ ਤੋ ਨਹੀਂ ਥਾ, ਭੂਖ ਭੀ ਨਿਹਾਇਤ ਲਗ ਰਹੀ ਥੀ, ਖੀਰ ਖਾਤੇ ਹੀ ਬਿਸ ਚੜ੍ਹ ਗਈ, ਘਰਬਾਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਜਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਤੂਨੇ ਮੁਝੇ ਬਿਸ ਦਈ ਹੈ ਇਸੇ ਤੇ ਮੈਂ ਮਰੂੰਗਾ, ਇਤਨਾ ਕਹਿਤਾ ਹੀ ਥਾ ਘੂਮ ਕਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਮਰ ਗਿਆ, ਇਹ ਦੇਖਕੇ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਹਾ

ਅਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੱਤਿਆਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਜਾਹ ਓਹ ਬਿਚਾਰ
ਨਿਕਲ ਗਈ, ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ! ਕਹੀਂ
ਇਹ ਬ੍ਰਹਮ ਹੱਤਿਆ ਕਿਸਕੋ ਲਗੀ ! ਇਸ ਪਾਪ ਕਾ ਕੌਨ ਭਾਗੰ
ਹੂਆ ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾਂ ਸਾਂਪ ਕੇ ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਬਿਖ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਇਸਤੇ ਸਾਂਪ ਕੋ ਤੋ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਅਰ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣੰ
ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਵਾਮੀ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਪਰ ਭਿਖਿਆ ਦਈ ਉਸਕੋ ਭੀ ਪਾਪ
ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਉਸਕੋ ਭੂਖਾ ਜਾਨਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਨੇ ਕੋ
ਦੀਆ ਥਾ, ਗਰਜ਼ ਇਨ ਮੇਂ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਪਾਪ ਲਗਾਵੇ ਸੋਈ ਪਾਪੀ
ਹੈ, ਏਹ ਤੋ ਕੁਦਰਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਭਗਵਾਨ ਜਾਨੀ
ਜਾਨ ਹੈ। ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬੈਤਾਲ ਉਸੇ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾਇ
ਕਰ ਲਟਕ ਗਿਆ। ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ਪੀਛੇ ਜਾਇ ਕਰ ਉਸਕੋ
ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਤਾਰ ਕਰ ਉਸੇ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਧਰ ਕੇ ਲੇ ਚਲਾ ॥ ੧੧ ॥

ਬਾਰਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਸੁਨ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ! ਚੰਦ੍ਰਹਿਰਦੇ ਨਾਮ
ਏਕ ਨਗਰ ਹੈ ਵਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਰਣਧੀਰ ਨਾ ਥਾ ਉਸ ਨਗਰ ਮੇਂ
ਧਰਮ ਧੁਜ ਨਾਮ ਸੇਠ ਜਿਸਕੀ ਬੇਟੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੋਬਨੀ ਥਾ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਥੀ
ਉਸਕੀ ਜਵਾਨੀ ਦਿਨ ਬਦਿਨ ਬੜ੍ਹਤੀ ਥੀ ਔਰ ਰੂਪਵਾਨ ਬਹੁਤ ਥੀ
ਇਕ ਰੋਜ਼ ਰਾਤਕੋ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਚੋਰ ਆਏ ਮਹਾਜਨੋਂ ਕੋ ਬੜਾ ਦੁਖ ਹੂਆ
ਸਭ ਪਰਜਾ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਚਲ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਅਰਜ਼ ਕਰੀ,
ਮਹਾਰਾਜ ਚੋਰੋਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦੀਆ, ਚੋਰ ਬੜਾ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ,
ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰਾ ਰਹਿਨਾ ਈਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ, ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਹਾ
ਪੀਛੇ ਜੋ ਕੁਛ ਹੂਆ ਸੋ ਹੂਆ ਅਬ ਮੈਂ ਇਨਕਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਤਾ ਹੂੰ

ਆਗੇ ਕੋ ਤੁਮ ਦੁਖੀ ਨਾਂ ਹੋਵੇਂਗੇ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਨੌਕਰ ਬੁਲਾਇਕੇ ਚੌਕਸੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਏ, ਬਹੁਤ ਤਾਕੀਦ ਕਰੀ, ਚੌਕਸੀ ਕਾ ਢਬ ਬਤਾਇਆ, ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਜਹਾਂ ਚੋਰ ਕੋ ਦੇਖੋ ਪਕੜੋ ਬਿਨਾਂ ਪੂਛੇ ਹੀ ਮਾਰ ਡਾਲੋ ਨੌਕ੍ਰਲੋਗ ਰਾਤਕੋ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਇਸ ਪਰ ਭੀ ਚੋਰੀ ਹੋਤੀ ਰਹੀ, ਫਿਰ ਕਈ ਦਿਨਕੇ ਬਾਦ ਪਰਜਾ ਕੇ ਲੋਗ ਇੱਕਠੇ ਹੋਕਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ, ਅਰਜ ਕਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਭੀ ਭੇਜੇ ਤਉ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹਟੀ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਅੱਛਾ ਆਜ ਕੀ ਰਾਤ ਮੈਂ ਚੌਕੀ ਦੇਨੇ ਕੋ ਆਊਂਗਾ, ਇਤਨਾ ਸੁਨਕੇ ਸਭੀ ਲੋਗ ਅਪਨੇ ਘਰੋਂ ਕੋ ਆਏ ਰਾਤ ਹੂਈ ਰਾਜਾ ਅਕੇਲਾ ਹਥਿਆਰ ਬਾਂਧ ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦੇਖੇ ਤੋ ਸਾਹਮਣੇ ਚੋਰ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੇਖ ਕਰ ਪੁਕਾਰਾ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਉਹ ਬੋਲਾ ਮੈਂ ਚੋਰ ਹੂੰ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਭੀ ਚੋਰ ਹੂੰ ਯੇਹ ਸੁਨ ਵੁਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਕੇ ਬੋਲਾ ਚਲੋ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕਰ ਚੋਰੀ ਕਰੀਏ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਏਕ ਮਹਿਲ ਮੇਂ ਚਲੇ ਗਏ ਕਿਤਨੇ ਘਰੋਂ ਸੇ ਮਾਲ ਲੇਕਰ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ, ਏਕ ਕੂਏਂ ਪਰ ਜਾਇ ਬੈਠਾ ਉਸ ਮੇਂ ਉਤਰ ਪਤਾਲਪੁਰੀ ਮੇਂ ਗਏ, ਓਹ ਚੋਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਪਰ ਖੜਾ ਕਰ ਧਨ ਦੌਲਤ ਅਪਨੇ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਲੈ ਗਿਆ ਇਤਨੇ ਅਰਸੇ ਮੇਂ ਉਸ ਘਰ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਦਾਸੀ ਨਿਕਲੀ, ਰਾਜਾ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਕਹਾਂ ਇਸ ਦੁਸ਼ਟ ਕੇ ਹਾਥ ਆਏ, ਅੱਛਾ ਅਬ ਭੀ ਏਹ ਕਰੋ ਜਬ ਤਕ ਵੁਹ ਦੁਸ਼ਟ ਈਹਾਂ ਨਾ ਆਵੇ ਤਬ ਤਕ ਜਿਤਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਭਾਗਾ ਜਾਏ ਉਤਨਾ ਭਾਗ ਜ਼ਾਓ ਨਹੀਂ ਤੋ ਵੋਹ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤੇ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਮਾਰ ਡਾਲੇਗਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿਧਰ ਕੋ ਜਾਊਂ, ਤਬ ਉਸ ਦਾਸੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕੋ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ, ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਆਇਆ, ਗਰਜ਼ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸੈਨਾ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਉਸ ਚੋਰ ਕਾ ਘਰ

ਜਾਇ ਘੇਰਾ, ਵੁਹ ਚੋਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਨਿਕਲ ਕਰ ਅਪਨੇ ਹਾਕਮ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ ਦੁਸ਼ਮਨ ਨੇ ਮੇਰਾ ਘਰ ਆਇ ਘੇਰਾ ਹੈ, ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਵੋਹ ਰਾਖਸ਼ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੂਆ, ਕਹਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਨੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਲਾਯਾ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਹੁਤ ਰਾਜ਼ੀ ਹੂੰ, ਜਹਾਂ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸੈਨਾ ਉਤਰੀ ਥੀ, ਵਹਾਂ ਆਇਕਰ ਮਨੁਖੋਂ ਕੋ ਖਾਨੇ ਲਗਾ, ਰਾਜਾ ਉਸ ਰਾਖਸ਼ ਕੀ ਸੂਰਤ ਦੇਖਕਰ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਿਆ ਜਿਤਨੇ ਲੋਗ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਕੋ ਖਾਇ ਗਿਆ। ਰਾਜਾ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਜਿਤਨੇ ਭਾਗੇ ਸੋ ਬਚੇ, ਬਾਕੀ ਘੋੜੇ ਮਨੁਖ ਦੇਵ ਨੇ ਖਾਇ ਲਏ, ਰਾਜਾ ਕੋ ਭਾਗਤੇ ਹੂਏ ਦੇਖ ਕੇ ਚੋਰ ਨੇ ਲਲਕਾਰਾ, ਆਨਕੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਰਾਜਪੂਤ ਹੋਕਰ ਜੁਧ ਸੇ ਭਾਗਤਾ ਹੈਂ, ਇਤਨਾ ਸੁਨਕੇ ਰਾਜਾ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਸਮਨੁਖ ਹੋ ਲਗੇ ਜੁੱਧ ਕਰਨੇ, ਗਰਜ਼ ਰਾਜਾ ਉਸ ਚੋਰ ਕੋ ਪਕੜ ਬਾਂਧ ਕੇ ਘਰ ਲੇ ਗਯਾ, ਰਾਜਾ ਚੋਰ ਕੋ ਊਠ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕੇ ਢੰਡੋਰਚੀ ਸਾਥ ਦੇਕਰ ਨਗਰ ਮੇਂ ਫੇਰਨੇ ਲਗਾ ਅਰ ਉਸ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸੂਲੀ ਗਾਡੀ, ਇਸ ਮੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਕੇ ਸਭ ਲੋਕ ਜੋ ਦੇਖਤੇ ਥੇ ਸੋ ਇਹੀ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਏਹ ਚੋਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨਗਰ ਕੋ ਲੂਟ ਖਾਇਆ ਹੈ, ਬੜੀ ਲੂਟ ਮਚਾ ਰੱਖੀ ਥੀ, ਅਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਇਸ ਕਉ ਸੂਲੀ ਦੇਨਾ ਹੈ। ਜਬ ਧਰਮ ਧੁਜਾ ਸੇਠ ਕੀ ਹਵੇਲੀ ਕੇ ਨੀਚੇ ਆਏ ਉਸਕੀ ਬੇਟੀ ਨੇ ਸੁਨਾ ਕਿ ਚੋਰ ਕੋ ਰਾਜਾ ਨੇ ਪਕੜਾ ਹੈ ਅਬ ਸੂਲੀ ਦੇਨੇ ਕੋ ਲੈ ਚਲੇ ਹੈਂ, ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਦੌੜੀ, ਉਸਕਾ ਜੋਬਨ ਔਰ ਜਵਾਨੀ ਦੇਖ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੋ ਗਈ, ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਸੇ ਆਇ ਕਰ ਕਹਾ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੁਮ ਅਭੀ ਜਾਓ ਰਾਜਾ ਕੀ ਕਚਹਿਰੀ ਸੇ ਇਸ ਚੋਰ ਕੋ ਛੁਡਾ ਲਾਓ, ਤਬ ਸੇਠ ਨੇ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਕਾ ਇਤਨਾ ਕਟਕ ਮਰ ਗਇਆ ਔਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਕਸ਼ਟ ਹੂਆ, ਕਹੋ ਮੇਰੇ ਕਹਿਨੇ ਪਰ ਰਾਜਾ ਕਬ ਇਸੇ ਛੋਡੇਗਾ ? ਫਿਰ ਲੜਕੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰਬੰਸ ਦੇਨੇ ਪਰ ਛੋਡੇ ਤੋ

ਭੀ ਰਾਜਾ ਸੇ ਚੋਰ ਛਡਵਾਉ, ਅਗਰ ਚੋਰ ਨਾ ਆਵੇ ਤੋ ਮੇਰੇ ਭੀ ਪ੍ਰਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇਂਗੇ, ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਸੇਠ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਅਰਜ਼ ਕਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪਾਂਚ ਲਾਖ ਰੁਪਯਾ ਮੁਝ ਸੇ ਲੀਜੀਏ ਇਸ ਚੋਰ ਕੋ ਛੋਡ ਦੀਜੇ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਤਮਾਮ ਨਗਰ ਇਸਨੇ ਲੂਟਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਲਸ਼ਕਰ ਸਾਰਾ ਕਟ ਗਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਇਸਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੇਠ ਕੀ ਬਾਤ ਨਾਂ ਮਾਨੀ, ਲਾਚਾਰ ਹੋਕਰ ਘਰ ਮੇਂ ਆਇਕੇ ਬੇਟੀ ਸੇ ਕਹਾ ਜੋ ਕੁਛ ਕਹਿਨਾ ਥਾ ਸੋ ਮੈਂ ਨੇ ਸਭੀ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ, ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਨਗਰ ਸੇ ਫਰਾਇ ਕਰ ਚੋਰ ਕੋ ਸੂਲੀ ਥਲੇ ਆਨ ਖੜਾ ਕੀਆ, ਚੋਰ ਬਨੀਏਂ ਕੀ ਬੇਟੀ ਕਾ ਹਾਲ ਸੁਨ ਕਰ ਹੰਸਾ, ਫਿਰ ਰੋਣੇ ਲਗਾ, ਰਾਜਾ ਕੇ ਨੌਕਰੋਂ ਨੇ ਚੋਰ ਕੋ ਸੂਲੀ ਪਰ ਖੈਂਚ ਦੀਆ, ਬਨੀਏਂ ਕੀ ਬੇਟੀ ਸੁਣਕੇ ਸਤੀ ਹੋਨੇ ਕੋ ਵਹਾਂ ਆਈ, ਚਿਖਾ ਬਨਾਇ ਚੋਰ ਕਾ ਸਿਰ ਗੋਦ ਮੇਂ ਰਖ ਜਲਨੇ ਕੋ ਬੈਠੀ ਚਾਹਤੀ ਥੀ ਜੋ ਆਗ ਲਗਾਵੇਂ, ਪਾਸ ਹੀ ਏਕ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਥਾ ਵਹਾਂ ਸੇ ਦੇਵੀ ਨਿਕਲ ਕੇ ਬੋਲੀ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰੀ ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਸ ਪਰ ਖੁਸ਼ ਹੂਈ ਹੂੰ ਤੂੰ ਵਰ ਮਾਂਗ, ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਏਹੀ ਵਰ ਮਾਂਗਤੀ ਹੂੰ ਚੋਰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਦੇਵੀ ਨੇ ਕਹਾ ਇਸੀ ਤਰਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਚੋਰ ਉਠਾ। ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜੀ ! ਕਹੋ ਚੋਰ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਹਸਾ ਅਰ ਪੀਛੇ ਰੋ ਦੀਆ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਏਹ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਸੁਨੋਂ ਹੇ ਬੈਤਾਲ ਚੋਰ ਨੇ ਜੀਅ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿ ਏਹ ਲੜਕੀ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨਾ ਸਰ-ਬੰਸ ਦੇਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਪਰ ਮੈਂ ਕਿਆ ਉਪਕਾਰ ਕਰੂੰਗਾ, ਏਹ ਸਮਝ ਕੇ ਰੋਇਆ, ਫਿਰ ਮਨਮੇਂ ਕਹਾ ਇਸਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਮਰਨੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ, ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਗਤਿ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ ਮਿਸਲ ਹੈ ਕੁਲੱਛਨੇ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਲੱਛਮੀ, ਕੁਲ ਹੀਨ ਕੋ ਵਿੱਦਿਆ ਮੂਰਖ ਕੋ ਸੁੰਦ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਹਾੜੋਂ ਪਰ ਬਰਖਾ ਲਾਤਾ ਹੈ, ਐਸੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸੋਚ ਕਰ ਹਸਾ । ਏਹ ਸੁਣ ਕਰ ਬੈਤਾਲ ਫਿਰ ਵਹੀ ਬਿਰਛ ਪਰ ਜਾ

ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਕੇ ਉਸ ਬੈਤਾਲ ਕੋ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਤਾ ਕਰ ਫੇਰ ਲੇ ਚਲਾ ॥੧੨॥

ਤੇਰਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਚਿੱਤ੍ਰਕੂਟ ਨਗਰ ਕਾ ਹਰਦੱਤ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਇਕ ਦਿਨ ਅਕੇਲਾ ਸਵਾਰ ਹੋ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੋ ਚਲਾ, ਬਨ ਮੇਂ ਭੂਲਾ ਭੂਲਾ ਏਕ ਤਲਾਬ ਪਰ ਪਹੁੰਚਾ, ਕਵਲ ਫੂਲੇ ਹੈਂ ਗਾਹੜੇ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈਂ ਪੰਛੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ, ਭਵਰ ਗੂੰਜਤੇ ਹੈਂ, ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਖੂਬ ਠੰਢੀ ਛਾਯਾ ਹੈ, ਸੀਤਲ ਸੁਗੰਧ ਪਵਨ ਚਲਤੀ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਤਪਤ ਸੇ ਘਬਰਾਯਾ ਘੋੜੇ ਕੋ ਬਾਧ ਜ਼ੀਨਪੋਸ਼ ਬਿਛਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ, ਏਕ ਘੜੀ ਬੀਤੀ ਏਕ ਰਿਖੀ ਕੀ ਕੰਨਯਾਂ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰੀ ਯੋਬਨਾ ਵਹਾਂ ਪੁਸ਼ਪ ਲੇਨੇ ਕੋ ਆਈ, ਰਾਜਾ ਉਸ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਉਸਕੇ ਵਸ ਹੂਆ, ਵੁਹ ਜਬ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਚਲੀ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰਾ ਕੈਸਾ ਅਚਾਰ ਹੈ, ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਮਿਮਾਨ ਆਏ ਹੈਂ ਤੁਮ ਕੁਛ ਸੇਵਾ ਨ ਕਰੋਗੇ? ਏਹ ਸੁਨ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ, ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਹਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਉਤਮ ਵਰਣਕੇ ਘਰ ਨੀਚ ਵਰਣ ਭੀ ਅਤਿਥੀ ਆਵੇ ਤੋ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਚੋਰ ਚੰਡਾਲੀ ਮਿੱਤ੍ਰ ਘਾਤ ਸ਼ੱਤ੍ਰ ਭੀ ਹੋ ਤੋ ਪੂਜਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਅਤਿਥੀ ਸਭ ਕਾ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਔਰ ਰਿਖ ਪੁਤ੍ਰੀ ਕੀ ਚਾਰ ਨਜ਼ਰੇ ਹੂਈਂ, ਇਤਨੇ ਮੇ ਮੁਨੀ ਭੀ ਆ ਪਹੁੰਚਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਕੋ ਦੇਖ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ, ਉਸਨੇ ਅਸੀਸ ਦਈ ਚਿੰਰਜੀਵ ਹੋਵੇ, ਰਾਜਾ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿਸ ਤਰਹ ਆਏ ਹੋ, ਉਸ ਨੇ ਕਹਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਲਨੇ ਆਯਾ ਥਾ, ਰਿਖੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਯੋਂ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਕਰਤੇ ਹੋ, ਜੋ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਣ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਜੰਗਲ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਾਰਨਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਕਈ ਜਨਮ ਸੰਕਟ ਸਹਾਰਨਾ

ਪੜਤਾ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਿਖੀ ਜੀ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਹੋ, ਰਿਖੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਸ਼ਰਨ ਆਵੇ ਤਿਸਕੋ ਅਭੈ ਕਰੋ, ਧਰਮ ਕਾ ਨਿਆਵ ਕਰਨਾ ਦੁਖੀਏ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਬੜਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਖਿਮਾਂ ਕਰਨੀ ਬੜਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਸੰਤੋਖ ਕੇ ਤੁਲ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕੇ ਤੁਲ਼ ਧਰਮ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਧਰਮਵਾਨ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ, ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈਂ, ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਮੁਕਤ ਪਾਵੈਂਗੇ, ਜੋ ਜਟਾਧਾਰੀ ਵਸਤ੍ਰਹੀਨ ਅਨਾਥ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪੜੇਂਗੇ, ਰਾਜਾ ਕੀ ਰਾਨੀ ਮਿਤਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਠ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਕੀ ਗਰਭਵਤੀ ਸੇ ਭੋਗ ਕਰਨਾ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਹੈ, ਏਹ ਸੁਣ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਪੀਛੇ ਜੋ ਪਾਪ ਕੀਆ ਸੋ ਕੀਆ ਆਗੇ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਪਾਪ ਨਾ ਕਰੂੰਗਾ। ਰਿਖੀ ਨੇ ਸੁਣ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਵਰ ਮਾਂਗ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਿਖੀ! ਜੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਹੋ ਤੋ ਅਪਨੀ ਕੰਨਿਆ ਦਿਓ, ਏਹ ਸੁਣ ਰਿਖੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਲੜਕੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸੇ ਗੰਧਰਬ ਬਿਆਹ ਕਰ ਦੀਆ, ਰਾਜਾ ਰਿਖੀ ਕੀ ਕੰਨਿਆ ਲੈ ਅਪਨੇ ਨਗਰ ਕੋ ਆਇਆ, ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਰਾਤ ਹੋ ਗਈ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਚੜ੍ਹਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਇਕ ਦਰਖਤ ਦੇਖਾ ਉਸਕੇ ਨੀਚੇ ਘੋੜਾ ਬਾਂਧ ਜ਼ੀਨ ਬਿਛਾ ਦੋਨੋਂ ਸੋ ਰਹੇ, ਰਾਤ ਕੋ ਏਕ ਰਾਖਸ਼ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕੋ ਜਗਾਇਕੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੂੰ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਐਸਾ ਨਾ ਕਰ ਜੋ ਤੂੰ ਮਾਂਗੇਂਗਾ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਦੂੰਗਾ, ਰਾਖਸ਼ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਸਾਤ ਬਰਸ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਲੜਕਾ ਹੋ, ਵਾਂਕਾ ਸਿਰ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਕਾਟ ਦੇਵੇਂ ਤੋ ਮੈਂ ਇਸੇ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਆਜ ਸੇ ਸਾਤਵੇਂ ਦਿਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਆ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਐਸੇ ਹੀ ਕਰ ਦੂੰਗਾ।

ਇਹ ਬਚਨ ਰਾਜਾ ਦੇਕਰ ਰਾਖਸ਼ ਸੇ ਬਚ ਘਰ ਮੇਂ ਆਯਾ, ਸੁਬ੍ਹਾ ਕੋ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਸੇ ਕਹਾ, ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦੀਆ ਹੇ ਰਾਜਾ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰ ਭਗਵਾਨ ਭਲੀ ਕਰੇਗਾ, ਫਿਰ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਵਾ

ਮਣ ਸੋਨੇ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਬਨਾ ਜਵਾਹਰ ਜੜ ਚੌਰਾਹ ਮੇਂ ਰਖਕੇ ਨੌਕਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਜੋ ਕੋਈ ਦੇਖਨੇ ਆਵੇ ਉਸੇ ਕਹੋ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਪਨਾ ਸਾਤ ਬਰਸ ਕਾ ਲੜਕਾ ਰਾਜਾ ਕੋ ਸਿਰ ਕਾਟਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਦੇਵੇ ਸੋ ਇਸ ਪੁਤਲੇ ਕੋ ਲੇਵੇ, ਏਹ ਸੁਣ ਕਰ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਸ ਨਗਰ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਪਨੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸੇ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਨੇ ਏਹ ਪ੍ਰਣ ਕੀਆ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਤੀਨ ਬੇਟੇ ਹੈਂ ਏਕ ਦੇਕਰ ਸਵਾ ਮਣ ਸੋਨਾ ਲੇ ਗੁਜ਼ਰਾਨ ਕਰੇਂਗੇ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਬਲੀ ਦੇਕਰ ਬਚ ਰਹੇਗਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨੇ ਕਹਾ ਛੋਟੇ ਲੜਕੇ ਕੋ ਮੈਂ ਨਾ ਦੂੰਗੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਬੜੇ ਲੜਕੇ ਕੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ, ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਵਿਚਲੇ ਲੜਕੇ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪਿਤਾ! ਮੁਝਕੋ ਦੇਉ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਧਨ ਬਗੈਰ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ, ਧਨਹੀਨ ਕੋ ਸੁਖ ਸੁਪਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ, ਦਰਿਦਰੀ ਕਾ ਜਗਤ ਮੇਂ ਹੋਨਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ, ਏਹ ਕਹਿ ਵਿਚਲੇ ਪੁਤਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਏਹ ਲੜਕਾ ਲੇਉ, ਜੜਾਊ ਪੁਤਲਾ ਲੇ ਘਰ ਆਯਾ, ਓਹ ਲੜਕਾ ਮੰਤਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਲੇ ਆਏ, ਸਾਤ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਓਹ ਰਾਖਸ਼ ਭੀ ਆਯਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਪੁਸ਼ਪ ਦੀਪ ਚੰਦ ਨਈ ਵੇਦ ਫਲ ਪਾਨ ਬਸਤ੍ਰ ਲੇ ਕਰ ਉਸਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੀ, ਉਸ ਲੜਕੇ ਕੋ ਬੁਲਾ ਖੜਗ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਬਲੀ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਕੋ ਖੜਾ ਹੂਆ, ਓਹ ਲੜਕਾ ਪਹਿਲੇ ਹਸਾ ਫਿਰ ਰੋਯਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਖੜਗ ਸੇ ਸਿਰ ਜੁਦਾ ਕੀਆ, ਸੱਚ ਹੈ ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਕਹਿਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੁਖ ਕੀ ਖਾਨ, ਦੁੱਖੋ ਕਾ ਘਰ ਸਾਹਸ ਗਿਰਾਨੇ ਵਾਲੀ ਮੋਹ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਧਰਮ ਹਰਨੇ ਵਾਲੀ ਕੋ ਉਤਮ ਕਿਸਨੇ ਕਹਾ ਅਰ ਅਪਦਾ ਕੇ ਲੀਏ ਧਨ ਰਖਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਧਨ ਦੇਨੇ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੇ, ਧਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਅਪਨਾ ਜੀ ਬਚਾਵੇ। ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਮਰਨੇ ਕੇ ਵਕਤ ਮਾਨੁਖ ਰੋਤਾ ਹੈ ਏਹ ਕਹੋ ਲੜਕਾ ਹਸਾ

ਕਿਉਂ ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਬਾਲਕ ਪਨ ਮੇਂ ਮਾਤਾ ਰੱਛਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਬਡੇ ਹੂਏ ਪਿਤਾ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ਪੀਛੇ ਰਈਯਤ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ, ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ ਐਸੀ ਰੀਤ ਹੈ, ਅਬ ਮੇਰਾ ਏਹ ਹਾਲ ਹੈ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੇ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਦੀਆ, ਰਾਜਾ ਕੇ ਬਲਿ-ਦਾਨ ਇੱਛਾ ਹੈ ਦਯਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖ਼ਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਪੀਵੇ ਹੋ ਉਸੇ ਬਾਂਧ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਰਖ ਲੇ ਚਲਾ ॥੧੩॥

ਚੌਦੁਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ! ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਨਗਰ ਕਾ ਬਿਪਲ ਸੁਰ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਥਾ, ਉਸ ਨਗਰ ਮੇਂ ਅਰਥ ਦੱਤ ਨਾਮ ਬਾਨੀਆਂ ਥਾ, ਤਾਂਕੀ ਬੇਟੀ ਅਨੰਗ ਮੰਜਰੀ ਥੀ, ਜਬ ਉਸਕੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੂਈ ਕਈ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਉਸਕਾ ਖ਼ਾਵੰਦ ਵਿਆਪਾਰ ਕੋ ਬਾਹਰ ਗਿਆ, ਪੀਛੇ ਉਸਕੋ ਜਵਾਨੀ ਕਾ ਮਦ ਹੂਆ, ਏਕ ਦਿਨ ਅਪਨੇ ਘਰ ਪਰ ਚੜ੍ਹੀ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖ ਰਹੀ ਥੀ, ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਬੇਟਾ ਕਮਲਾਕਰ ਨਾਮ ਚਲਾ ਆਤਾ ਥਾ, ਆਪਸ ਮੇਂ ਚਾਰ ਨਜ਼ਰੇਂ ਹੂਈਂ, ਦੇਖਤੇ ਮੋਹਿਤ ਹੂਈ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਘੜੀ ਕੇ ਬਾਦ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਯਾ, ਅਨੰਗ ਮੰਜਰੀ ਬੇਚੈਨ ਥੀ, ਸਖੀ ਨੇ ਗੁਲਾਬ ਛਿੜਕ ਖ਼ੁਸ਼ਬੋ ਸੁੰਘਾਈ ਉਠਾਯਾ ਕੁਛ ਸੁਧ ਆਈ, ਬੋਲੀ ਹੇ ਕਾਮਦੇਵ ! ਤੁਝੇ ਸ਼ਿਵਜੀ ਨੇ ਜਲਾ ਕਰ ਭਸਮ ਕਰ ਦੀਆ ਤਿਸਪਰ ਭੀ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਖੁਟਾਈ ਸੇ ਨਹੀਂ ਚੂਕਤਾ, ਬਿਨ ਅਪਰਾਧ ਅਬਲਾਓਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈਂ,ਇਤਨੇਮੇਂ ਸਾਂਝ ਹੂਈ ਚਾਨਨ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਚਾਂਦਨੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਬੋਲੀ ਹੇ ਚੰਦਰਮਾ ਹਮ ਜਾਨਤੇ ਥੇ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਕਿਰਨੋਂ ਕੇ ਰਾਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਸਾਤੇ ਹੋ

ਮੇਰੇ ਪਰ ਬਿਖ ਬਰਸਤਾ ਹੈ, ਸਖੀ ਸੇ ਕਹਾ ਮੁਝ ਕੋ ਈਹਾਂ ਸੇ ਲੇ ਚਲ, ਜਲੀ ਜਾਤੀ ਹੂੰ, ਉਠਕਰ ਛੱਤ ਕੇ ਨੀਚੇ ਗਈ, ਸਖੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਝੇ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਆਤੀ, ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਬਿਰਹੋਂ ਸੇ ਜਲਤੀ ਹੂੰ, ਮੁਝੇ ਘਰ ਭੀ ਬਿਖ ਲਗਤਾ ਹੈ, ਸਖੀ ਨੇ ਕਹਾ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਤੀ ਹੂੰ, ਅਨੰਗ ਮੰਜਰੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਮਰਤੀ ਹੂੰ, ਸਖੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮਰਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ, ਜੀਤੇ ਜੀਤੇ ਸਭ ਕੁਛ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ, ਏਕ ਘੜੀ ਮੇ ਉਸੇ ਲਾਤੀ ਹੂੰ। ਜਬ ਉਸਕੇ ਮਕਾਨ ਪਰ ਗਈ ਤੋ ਦੇਖ੍ਹਾ ਓਹ ਭੀ ਜਲ ਗਿਆ ਜਲ ਗਿਆ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ, ਮਿੱਤਰ ਉਸਕਾ ਚੰਦਨ ਗੁਲਾਬ ਮੇਂ ਘਸ ਕੇ ਲਗਾਤਾ ਹੈ, ਕੇਲੇ ਕੇ ਪੱਤੇ ਸੇ ਪਵਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ, ਕਮਲਾਕਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇਮਿੱਤ੍ਰ ਬਿਖ ਲਾ ਦੇ ਮੈਂ ਮਰਤਾ ਹੂੰ, ਸਖੀ ਨੇ ਦੇਖ ਕਰ ਕਹਾ ਸਾਹਸੀ ਅਰ ਪੰਡਤ ਚਤੁਰ ਬਿਬੇਕੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੈਸਾ ਹੋ ਮਗਰ ਕਾਮ ਕੀ ਅਗਨ ਮੇਂ ਬਿਆ-ਕੁਲ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਏਹ ਸੋਚ ਸਖੀ ਨੇ ਕਹਾ ਐ ਕਮਲਾਕਰ ਅਨੰਗ ਮੰਜਰੀ ਤੁਮਕੋ ਬੁਲਾਤੀ ਹੈ, ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਖੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਲਾ, ਜਾਕਰ ਦੇਖਾ ਤੋ ਅਨੰਗ ਮੰਜਰੀ ਮਰੀ ਪੜੀ ਹੈ, ਉਸਕੋ ਦੇਖ ਕਮਲਾਕਰ ਨੇ ਭੀ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਹਿ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗੇ, ਸੁਬ੍ਹ ਹੂਈ ਉਨਕੇ ਘਰ ਕੇ ਲੋਗ ਮਰਘਟ ਮੇਂ ਲੇ ਲਏ। ਚਿਖਾ ਮੇਂ ਆਗ ਲਗਾ ਦੀ, ਅਨੰਗ ਮੰਜਰੀ ਕਾ ਖਾਂਵਦ ਉਸੀ ਰਾਹ ਮੇਂ ਆ ਨਿਕਲਾ, ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਰੋਤੇ ਸੁਣ ਕਰ ਵਹਾਂ ਗਿਆ, ਜਬ ਮਾਲੂਮ ਹੂਆ ਕਿ ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਪੁਰਖ ਸੇ ਜਲਤੀ ਹੈ, ਤੋ ਓਹ ਭੀ ਬਿਰਹੋਂ ਸੇ ਵਹਾਂ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ। ਏਹ ਖਬਰ ਸੁਣ ਨਗਰ ਕੇ ਲੋਗ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਏਹ ਅਚਰਜ ਨਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਨਾ ਸੁਣਾ ਹੈ। ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਇਨ ਮੇਂ ਸੇ ਅਧਿਕ ਕਾਮੀ ਕੌਣ ਹੈ ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਉਸਕਾ ਖਾਵੰਦ ਅਧਿਕ ਕਾਮੀ ਹੂਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਤਰੀ ਕੋ ਪਰ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲਤੀ ਦੇਖ ਕਰੋਧ ਤਿਆਗ ਉਸਕੇ ਪਰੇਮ ਮੇਂ ਜਲ ਮੂਆ

ਯਾਂਤੇ ਅਧਿਕ ਕਾਮੀ ਹੂਆ। ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ਼ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਪਰ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਵਹਾਂ ਆ ਪਹੁੰਚਾ ਉਸੇ ਬਾਂਧ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਰਖ ਲੇ ਚਲਾ।

ਪੰਦ੍ਰਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਜੈਮਲ ਨਾਮ ਨਗਰ ਕਾ ਵਰਦ ਮਾਨ ਰਾਜਾ ਥਾ, ਵਹਾਂ ਬਿਸਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣਨਾਮ ਕੇ ਚਾਰ ਬੇਟੇ ਥੇ,੧ ਜੁਵਾਰੀਆ ੨ ਕੰਜਰੀ ਬਾਜ, ਬਿਸ਼ਨ ਏਕ ਦਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਣੇ ਲਗਾ, ਜੋ ਜੂਆ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਤਾਂਕੇ ਧਨ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਉਸਕਾ ਨਾਕ ਕਾਨ ਕਾਟ ਸ਼ੈਹਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਸਕੋ ਦੇਖ ਔਰ ਲੋਗ ਜੂਆ ਨਾ ਖੇਲੇਂ ਜੁਆਰੀਏ ਕੇ ਬਾਲ ਬੱਚੇ ਔਰਤ ਹੋਵੇਂ ਜੋ ਨਾ ਹੋਣੇ ਸੇ ਹੈਂ ਨਾ ਜਾਨੇ ਉਸੇ ਕਬ ਹਾਰ ਦੇ। ਜੋ ਵੇਸਵਾ ਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਪਰ ਮੋਹਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪਣੇ ਜੀ ਕੋ ਖੋ ਦੇਤੇਂ ਹੈਂ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਦੇ ਫਿਰ ਚੋਰੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕ ਇਨ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ! ਉਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਆਪਣਾ ਸਤ ਸੀਲ ਜੱਸ ਵਿਚਾਰ ਨੇਮ ਧਰਮ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ, ਔਰਤ ਆਦਮੀ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਏਕ ਘੜੀ ਮੇਂ ਮੋਹ ਲੇਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਸੇ ਨਾਰੀ ਸੇ ਦੂਰ ਰਹਿਨਾ ਅੱਛਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਲੱਜਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ ਹੋਤੇ ਕਬ ਡਰਤਾ ਹੈ, ਜੈਸੇ ਬਿੱਲੀ ਅਪਨੇ ਬਚੋਂ ਕੋ ਖਾਤੀ ਹੈ ਓਹ ਚੂਹੇ ਕਬ ਛੋੜਤੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਜਿਸਨੇ ਬਾਲਕਪਨ ਮੇਂ ਵਿਦਯਾ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ, ਜ੍ਵਾਨੀ ਮੇਂ ਕਾਮ ਸੇ ਆਤੁਰ ਹੋ ਜੋਬਨ ਕੇ ਗਰਬ ਮੇਂ ਰਹਾ ਸੋ ਬੁਢੇਪੇ ਮੇਂ ਪਛਤਾਰਿਕੇ ਹਿਰਸ ਕੀ ਆਗ ਮੇਂ ਜਲਤਾ ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰਾ ਜੋ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੈਂ ਉਨਕਾ ਜੀਨੇ ਸੇ ਮਰਨਾ ਭਲਾ

ਹੈ, ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਚਾਰੇ ਬੇਟੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਚਲੈ, ਬਿਦੇਸ ਮੇਂ ਚਲ ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹਨੇ ਲਗੇ ਕਿਤਨੀ ਮੁੱਦਤ ਕੇ ਬਾਦ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪੰਡਤ ਹੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਏ, ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਏਕ ਸ਼ੇਰ ਮਰਾ ਪੜਾ ਦੇਖ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਾ ਆਓ ਵਿੱਦਯਾ ਅਜ਼ਮਾਵੇਂ, ਰਸਤੇ ਸੇ ਜੁਦਾ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹਾਡ ਜੋੜ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਛੀਂਟਾ ਮਾਰਾ ਉਨ ਹਡੀਓਂ ਪਰ ਮਾਸ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ, ਤੀਸਰੇ ਨੇ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਉਸਕੇ ਬਦਨ ਮੇਂ ਪਉਨ ਫੂਕੀ, ਚੌਥੇ ਨੇ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਾ ਵੁਹ ਚੇਤਨ ਹੂਆ, ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਉਠਤੇ ਹੀ ਚਾਰੋਂ ਕੋ ਖਾਯਾ। ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਚਾਰੋਂ ਮੇਂ ਅਤਿ ਮੂਰਖ ਕੌਨ ਹੈ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਬੁਧ ਬਿਨਾਂ ਵਿੱਦਿਆ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਦਿਆ ਸੇ ਬੁਧ ਉੱਤਮ ਹੈ, ਬੁਧਹੀਨ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸਿੰਘਕੇ ਜੀਵਾਨੇ ਵਾਲਾ ਮੂਰਖ। ਏਹ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਪਰ ਜਾ ਲਟਕਾ ਫਿਰ ਵਹਾਂ ਜਾਕਰ ਰਾਜਾ ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ॥

ਸੋਲ੍ਹਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਬਿਸ ਪੁਰ ਨਾਮ ਨਗ੍ਰ ਕਾ ਰਾਜਾ ਬਿੱਦਯਾਧਰ ਨਾਮ ਥਾ, ਨਾਰਾਇਨ ਨਾਮ ਬ੍ਰਹਮਨ ਏਕ ਵਹਾਂ ਰਹਿਤਾ ਥਾ, ਜਬ ਬੂਢਾ ਹੂਆ ਏਕ ਦਿਨ ਮਨ ਮੇਂ ਬੈਠਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਅਬ ਮੈਂ ਬੂਢਾ ਹੂੰ ਅਬ ਵਿੱਦਯਾਕੇਬਲ ਸੇ ਕਿਸੀ ਜਵਾਨ ਕੀ ਦੇਹਮੇਂ ਬੈਠਕੇ ਭੋਗ ਭੋਗੂੰ। ਉਸਕੇ ਕੁਟੰਬੀ ਲੋਗ ਏਹ ਹਾਲ ਜਾਨਤੇ ਥੇ, ਜਬ ਬੁੱਢੀ ਦੇਹ ਕਉ ਛੋਡ ਜਵਾਨ ਮੇਂ ਬੈਠਨੇ ਲਗਾ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਰੋਯਾ ਪੀਛੇ ਹਸਾ, ਗ਼ਰਜ ਦੇਹ ਪਲਟ ਆਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ, ਕੁਟੰਬੀ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਜਾਨ ਲੀਆ, ਘਰ ਮੇਂ ਆਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਮੈਂ ਅਬ ਜੋਗੀ ਹੋਤਾ ਹੂੰ, ਨੀਤ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸੁਨਾਈ, ਆਸਾ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਕੋ ਤਪੱਸਯਾ ਕੇ

ਤੇਜ ਸੇ ਸੁਖਾਇ, ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਸਿਥਲ ਕਰੇ ਜੋਗੀ ਸੋਈ ਚਤੁਰ ਹੈ, ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਏਹੀ ਰੀਤ ਹੈ, ਅੰਗ ਸਿਥਲ ਸਿਰ ਹਿਲਤਾ ਹੈ, ਦਾਂਤ ਗਿਰੇ ਬੂਢੇ ਹੋ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲਾਠੀ ਲੇ ਤੌ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਧਿਕ ਹੈ, ਇਸੀ ਤਰਹ ਕਾਲ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ, ਦਿਨ ਹੂਆ ਰਾਤ ਹੂਈ ਮਹੀਨਾ ਬਰਸ ਹੂਆ ਬਾਲ ਸੇ ਬੂਢਾ ਹੂਆ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਾਲੂਮ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਨ ਹੂੰ ਲੋਗ ਕੌਨ ਹੈਂ ਜੋਗ ਕਿਸਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕਾਲ ਏਹ ਜੀਵ ਜਾਤਾ ਕਹਾਂ ਹੈ,ਓੜਕ ਏਹ ਸਭ ਜੀਵ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ,ਏਕ ਭੀ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ, ਅਨੇਕ ਹੀ ਰੰਗ ਤਮਾਸ਼ੇ ਹੈਂ ਕਈ ਤਰਹ ਕੇ ਪਾਖੰਡ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਭੀ ਅਨੇਕ ਤਰਹ ਕੇ ਹੈਂ, ਸੋਈ ਬੁਧ ਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਇਨਸੇ ਬਚ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੋ ਮਾਰੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਦੰਡ ਕਮੰਡਲ ਲੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਜੀਤ ਜੋਗੀਹੋ ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰੇ ਸੋ ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪਾਵੇ ਹੈ, ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਹੈ,ਸਾਰਵਸ਼ਤੂ ਢੂੰਡੀਏ ਤੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ, ਧਨ ਵਿੱਦਯਾ ਰੂਪ ਕਾ ਗਰਬ ਕਰਨਾ ਮੂਰਖੋਂ ਕਾ ਕਰਮ ਹੈ, ਜੋਗੀ ਹੋਕਰ ਦੂਧ ਦਹੀਂ ਖੰਡ ਖੀਰ ਭੋਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰਕੋ ਤਕੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਚਲਾ, ਕੁਟੰਬੀ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੂਏ,ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਓਹ ਰੋਇਆ ਅਰ ਹਸਾ ਕਿਉਂ ? ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਬਾਲਕ ਪਨ ਕਾ ਮਾਇ ਬਾਪ ਪਿਆਰ ਜ੍ਵਾਨੀ ਕਾ ਸੁਖ ਅਰ ਇਤਨੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੇਸ਼ਕੇ ਰਹਿਨੇ ਕਾ ਮੋਹ ਇਸ ਬਾਤ ਪਰ ਰੋਇਆ, ਅਪਨੀ ਵਿੱਦਿਆ ਕੀ ਸਿੱਧੀ ਸੇ ਯੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਕੀ ਕਾਯਾਂ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਸੇ ਹਸਾ। ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਣਕਰ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦ੍ਰਖਤ ਪਰ ਜਾ ਲਟਕਾ ਰਾਜਾ ਫਿਰ ਵਹਾ ਪਹੁੰਚਾ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਰੱਖ ਕਰ ਲੇ ਚਲਾ ॥

ਸਤਾਰੁਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਫਿਰ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਪੁਰ ਨਗਰ ਕਾ ਧਰਮ ਧੁਜ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਥਾ, ਵਹਾਂ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਕਾ ਗਜ਼ਾਤਾ ਧਰਮ ਕਰਮਕੇ ਜਾਣਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ, ਚਾਰ ਬੇਟੇ ਉਸ ਕੇ ਥੇ ਹਰਿਦੱਤ ਸੋਮਦੱਤ ਜਜਗਦੱਤ ਬ੍ਰਹਮਦੱਤ। ਚਾਰੋਂ ਬੜੇ ਪੰਡਤ ਥੇ ਮਾਇ ਬਾਪ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਥੇ ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਕੇ ਬਾਦ ਉਸਕਾ ਬਡਾ ਬੇਟਾ ਮਰ ਗਿਆ, ਉਸਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਉਸਕਾ ਬਾਪ ਮਰਨੇ ਲਗਾ, ਵਹਾਂ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕਾ ਪ੍ਰੋਹਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਰਮਾਂ ਉਸਕੋ ਸਮਝਾਨੇ ਲੱਗਾ, ਮਨੁਖ ਜਝ ਮਾਇਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਵਹਾਂ ਦੁਖ ਪਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਜਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਕਾਮ ਕੇ ਵੱਸ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਾਮਨੀ ਕੇ ਬਿਯੋਗ ਕਰ, ਤੀਸਰੇ ਬੁਢੇਪੇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਨਿਰਬਲ ਹੋਨੇ ਕਾ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਗਰਜ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਦੁਖ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਥੋੜਾ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੁਖ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਹਾਂ ਜਾਇ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਛੋੜਤਾ ਪਾਨੀਂ ਮੇਂ ਅਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਲੁਕੇ ਕਾਲ ਸਰਬ ਭੱਖੀ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਛੋੜਤਾ ਪੰਡਤ ਮੂਰਖ ਧਨੀ ਨਿਰਧਨੀ ਗਿਆਨੀ ਅਗਿਆਨੀ ਬਲਵਾਨੀ ਨਿਰਬਲੀ ਕੈਸਾ ਹੋ ਕਾਲ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਛੋੜਤਾ, ਸੌ ਬਰਸ ਕੀ ਉਮਰ ਕਲ ਜੁਗ ਮੇਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅੱਧੀ ਗ੍ਰਿਸਤ ਮੇਂ ਗਈ ਪੰਝੀ ਬਰਸ ਬਾਲਕ ਪਨ ਮੇਂ ਕੁਛ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਬਾਕੀ ਜੋ ਹੈ ਬਿਯੋਗ ਸੋਗ ਮੇਂ ਹੈ ਜਲਕੇ ਤਰੰਗ ਕੀ ਤਰਹ ਚੰਚਲ ਹੈ, ਇਸ ਮੇਂ ਮਾਨੁਖ ਕੋ ਸੁਖ ਕਹਾਂ, ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਸਤਵਾਦੀ ਮਾਨੁਖ ਕਹਾਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ, ਦਿਨ ਬਦਿਨ ਲੋਗ ਅਧੋਗਤੀ ਕੀ ਤਰਫ ਜਾ ਰਹੇ ਹੈਂ, ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਫਲ ਥੋੜਾ ਦੇਤੀ ਹੈ, ਚੋਰ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਗ ਜਗਤ ਮੇਂ ਉਪਾਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਤਪ ਧਰਮ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਥੋੜਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲਾਲਚੀ, ਤਮਾਮ ਲੋਗ ਲੁਗਾਈ ਕੇ ਵੱਸ ਹੂਏ, ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਚੰਚਲ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਮਿੱਤ੍ਰ

ਸ਼ੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ, ਬਡੇ ਬਡੇ ਜੋ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਾਲ ਨੇ ਸਭ ਖਪਾਏ ਹੈਂ, ਜਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਜਮ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ, ਪਦਾਰਥ ਲੱਛਮੀ ਕਟੰਬ ਈਹਾਂ ਸਭ ਰਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮਰਘਟ ਮੇਂ ਲਜਾਕਰ ਜਾਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ, ਇਧਰ ਰਾਤ ਆਈ ਦਿਨ ਗਿਆ ਦਿਨ ਆਯਾ ਰਾਤ ਗਈ, ਚੰਦ ਅਸਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਜਵਾਨੀ ਗਈ ਬੁਢੇਪਾ ਆਯਾ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ, ਮਾਨ ਧਾਤਾ ਬਡਾ ਧਰਮੀ ਰਾਜਾ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਅਵਤਾਰ ਹੂਏ, ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜਿਸ ਕੀ ਮਿਰਜਾਦਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਅਬ ਤਕ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਕਾਲ ਨੇ ਉਨ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੋੜਾ, ਆਕਾਸ਼ ਕੇ ਪੰਛੀ ਕੇ ਰਹਿਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਇਨੜੇ ਲੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਕੇ ਡਾਲ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੁਟਾ, ਯਾਂਤੇ ਮੋਹ ਕਰਨਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੇ ਉਤਮ ਕਾਮ ਕਰਨਾ ਹੱਛਾ ਹੈ। ਏਹ ਬਾਂਤ ਸੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਬ੍ਰਹਮਨ ਨੇ ਸਮਝਕੇ ਜੀ ਮੇ ਕਹਾ ਅਬ ਪੁੰਨਯ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਅਪਨੇ ਬੇਟੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਅਬ ਪੁੰਨਯ ਜੱਗਯ ਕਰਤਾ ਹੂੰ, ਤੁਮ ਜਾਇ ਕਰ ਪਦਾਰਥ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ ਸੇ ਲਿਆਓ, ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਏਕ ਮਰਜੀਵੜੇ ਸੇ ਰੁਪਯਾ ਦੇਕਰ ਏਕ ਕੱਛੂ ਪਕੜਵਾਯਾ, ਬਡੇ ਭਾਈ ਨੇ ਛੋਟੇ ਸੇ ਕਹਾ ਕੱਛੂ ਤੂੰ ਉਠਾ ਲੇ, ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਇਸ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੋਹਨਾ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਸੇ ਦੁਰਗੰਧ ਆਵੇਗੀ, ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਚਤੁਰ ਹੂੰ, ਦੂਸਰੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਨਾਰੀ ਰਖਨੇ ਮੇਂ ਚਤੁਰ ਹੂੰ, ਤੀਸਰੇ ਨੇਂ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਪੈ ਸੋਨੇ ਮੇਂ ਚਤੁਰ ਹੂੰ, ਝਗੜਤੇ ਹੂਏ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਮੇਂ ਆਏ, ਦੀਵਾਨ ਸੇ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹੋ ਤੀਨ ਫ਼ਰਯਾਦੀ ਆਏ ਹੈਂ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੁਣ ਕਰ ਬੁਲਾਏ, ਪੂਛਾ ਤੁਮ ਕਿਉਂ ਝਗੜਤੇ ਹੋ? ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਗੁਣ ਕਹੇ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਪ੍ਰੀਛਾ ਦਿਓ, ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਬਹੁਤ ਹੱਛਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਰਸੋਈਏ ਸੇ ਤਾਗੀਦ ਕਰੀ ਕਿ ਤਰਹ ਤਰਹ ਕਾ ਭੋਜਨ ਬਨਾਇ ਬ੍ਰਹਮਨ ਕੋ ਖਿਲਾਵੇ, ਰਸੋਈਏ ਨੇ ਭੋਜਨ ਬਨਾਇ ਥਾਲ ਪਰੋਸ ਕੇ ਬੈਠਾਯਾ, ਏਕ ਗਰਾਸ

ਜਬ ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਦੀਆ ਉਸ ਮੇਂ ਦੁਰਗੰਧ ਆਈ, ਖਾਣਾ ਛੋੜਕੇ ਹਾਥ ਧੋਇ ਉਠ ਚਲਾ। ਰਾਜਾ ਨੇ ਪੂਛਾ ਅੱਛਾ ਭੋਜਨ ਕੀਆ ? ਬ੍ਰਹਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਭੋਜਨ ਸੇ ਦੁਰਗੰਧ ਆਈ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿਆ ਕਾਰਣ, ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਮਰਘਟ ਕੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਚਾਵਲ ਹੈਂ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਭੰਡਾਰੀ ਕੋ ਬੁਲਾਯਾ, ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਕਹਾ ਸਿੰਧਪੁਰ ਕੇ ਚੌਲ ਆਏ ਥੇ, ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਪੂਛਾ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮਸਾਨਕੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀਂ ਮੇਂ ਧਾਨ ਪੈਦਾ ਹੂਏ ਥੇ। ਸੁਣਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਤੋ ਬੜੇ ਚਤੁਰ ਹੋ, ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਮਕਾਨ ਮੇਂ ਪਲੰਘ ਬਿਛਵਾ ਖੁਸ਼ੀ ਕਾ ਸਾਜ ਸਜਵਾਇਕੇ ਔਰਤ ਕੋ ਪਾਸ ਭੇਜਾ ਆਪਸ ਮੇਂ ਬਾਤੇ ਕਰਨੇ ਲਗੇ, ਰਾਜਾ ਛਿਪ ਕਰ ਝਰੋਖੇ ਸੇ ਦੇਖਾ, ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮੂੰਹ ਸੇ ਬਕਰੀ ਕੇ ਦੂਧ ਕੀ ਬੋ ਆਈ ਇਸ ਸੇ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਕਰ ਸੋ ਰਹਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਦੇਖ ਕਰ ਮਹਿਲ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ ਸੋ ਰਹਾ, ਸਵੇਰੇ ਪੂਛਾ ਖੁਸ਼ੀ ਰਹੇ ? ਉਸ ਨੇ ਕਹਾ ਕੁਛ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿਉਂ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਉਸਕੇ ਮੂੰਹ ਸੇ ਬਕਰੀ ਕੀ ਬੋ ਆਤੀ ਹੈ, ਇਸੀ ਸੇ ਮੇਰਾ ਜੀ ਬਚੈਨ ਰਹਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕੁਟਨੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਪੂਛਾ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੀ ਬਹਿਨ ਕੀ ਬੇਟੀ ਹੈ, ਜਬ ਇਸਕੀ ਮਾਂ ਮਰ ਗਈ ਥੀ ਏਹ ਮਹੀਨੇ ਕੀ ਰਹਿ ਗਈ ਥੀ, ਬਕਰੀ ਕੇ ਦੂਧ ਸੇ ਪਾਲਾ ਥਾ, ਏਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਕੋ ਭੀ ਸੱਚਾ ਜਾਨਾ। ਫਿਰ ਤੀਸਰੇ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਸੇਹਜਾ ਬਿਛਾਇ ਦੀ, ਪਲੰਘ ਪਰ ਸਵਾਇਆ, ਸੁਬਾ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਪੂਛਾ ਰਾਤ ਮੇਂ ਤੂੰ ਅੱਛੀ ਤਰਹ ਸੋਯਾ ਅੱਛੀ ਨੀਂਦ ਆਈ ? ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ! ਸਾਤਵੀਂ ਤਹਿ ਮੇਂ ਏਕਵਾਲ ਹੈ ਵੁਹ ਮੇਰੀ ਪੀਠ ਸੇ ਚੁਭਤਾ ਰਹਾ ਇਸਸੇ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਏਹ ਸੁਣ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸਾਤਵੀਂ ਤਹਿ ਕੋ ਦੇਖਾ ਏਕ ਵਾਲ ਨਿਕਲਾ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਸੇਜ ਕਾ ਸੱਚਾ ਚਤੁਰ ਹੈਂ। ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਮੇਂ ਕੌਣ ਚਤੁਰ

ਹੈ ? ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਸੇਜ ਵਾਲਾ ਚਤੁਰ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਫਿਰ ਉਸੀ ਦਰੱਖਤ ਪਰ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਪਹੁੰਚਾ, ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ।

* ਅਠਾਰਵੀਂ ਕਹਾਣੀ *

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਇਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ, ਇਕ ਬਾਣੀਏਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਮਹਿਲ ਦੇਖਕੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਇਸਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿਓ, ਵਜ਼ੀਰ ਅਕਲ ਵਾਲਾ ਸੀ ਬਾਣੀਏਂ ਪਾਸੋਂ ਚੰਨਣ ਖਰੀਦ ਲੀਤਾ, ਫੇਰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਮਕਾਨ ਢਾਹੁਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਜੀਤ ! ਇਸਦਾ ਕੀ ਕਾਰਣ ? ਤਬ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਹਾ ਬਾਣੀਏਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਬੇਈਮਾਨੀ ਥੀ ਕਿ ਰਾਜਾ ਮਰੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੰਨਣ ਬੇਚਾਂਗਾ, ਜਬ ਵਜ਼ੀਰ ਨੇ ਚੰਨਣ ਖ਼ਰੀਦ ਲੀਤਾ ਬਣੀਏਂ ਦਾ ਦਿਲ ਸਾਫ ਹੋ ਗਿਆ ! ਏਹ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰੱਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਵਹਾਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਉਸੇ ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ ॥੧੮॥

ਉੱਨੀਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਨ ! ਇਕ ਸੰਤ ਜੀ ਸਦਾ ਹੀ ਰਸਨਾ ਦੁਵਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਤ ਵੇਲੇ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦਾਂ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰਦੇ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਨਕੇ ਸਾਰੇ ਮਨਮੁਖ ਵਾਦੀ ਜਾਗਦੇ ਤੇ ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ, ਇਕ ਵੇਰੀ ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਆਪ ਐਨੀ ਉੱਚੀ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ, ਸਾਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ

ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ ? ਸੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਬਖਸ਼ੋ ਤੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕਰੋ ਜੀ, ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਨ ! ਤਦ ਉਸ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਸੇ ਕਿਆ ਕਹਾ ਥਾ ? ਤਬ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਬੈਤਾਲ ! ਕਹਾ ਥਾ ਭਾਈਓ ! ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਉੱਚੀ ਉਚੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫੈਦਾ ਨਹੀਂ, ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਵਾਸਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਕੇ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪਰੇਮ ਕਰੋ ਤੇ ਪੜ੍ਹਕੇ ਜਨਮ ਸੁਫਲ ਕਰੋ। ਏਹ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਵਹਾਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਬਾਂਧ ਕਰ ਲੇ ਚਲਾ ॥੧੯॥

ਵੀਹਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਨ ! ਇਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪਾਸ ਉਸਦੇ ਮੁਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਸ਼ਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਕ ਮਹਾਤਮਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਤੇ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਬਾਂ ਤੋਂ ਵਖਰਾ ਹੈ,ਤਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਤਾਂ ਸੰਤ ਨੇ ਸਲਾਮ ਨਾ ਕੀਤਾ,ਇਸੇ ਪਰ ਗੁੱਸੇ ਹੋਕੇ ਮੁਸਾਹਬਾਂ ਦੇ ਭਖਾਏ ਹੋਏ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਕਿ ਖੂਨੀ ਹਾਥੀ ਅਗੇ ਸਿਟਵਾਕੇ ਮਾਰ ਦੇਵੋ, ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਬੰਨਕੇ ਹਾਥੀ ਅਗੇ ਸੁੱਟ ਦਿਓ। ਓਹ ਇਸ ਨੂੰ ਲਤਾੜ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਸੰਤ ਜੀ ਤੋਂ ਐਸਾ ਡਰ ਆਇਆ ਕਿ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਨੱਠ ਗਿਆ। ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਨ ਕਿਸ ਕਾਰਣ ਤੇ ਹਾਥੀ ਡਰਿਆ ? ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਨੇ ਕਹਾ ਸਚਿਆਈ ਔਰ ਭਜਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਹਾਥੀ ਡਰਾ। ਇਹ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਵਹਾਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ ॥੨੦॥

ਉਸਕੇ ਬਾਪ ਕੋ ਅਚੰਭਾ ਹੂਆ, ਚਲਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖਕੇ ਬੈਰਾਗ ਹੂਆ, ਪਹਿਲੇ ਹਸਾ ਪੀਛੇ ਰੋਇਆ। ਏਹ ਕਹਿ ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾ-ਜੀਤ! ਓਹ ਕਿਉਂ ਰੋਇਆ? ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋਗੀ ਕਾ ਚੇਤਨ ਲੜਕੇ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਦੇਖਾ ਇਹ ਵਿਦਿਆ ਦੇਖ ਹਸਾ, ਉਸਕੇ ਅਪਨਾ ਸਰੀਰ ਛੋੜਨ ਸੇ ਰੋਇਆ ਕਿ ਏਕ ਦਿਨ ਯੇਹ ਭੀ ਸਰੀਰ ਛੋੜਨਾ ਹੈ। ਏਹ ਸੁਣ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ, ਰਾਜਾ ਭੀ ਵਹਾਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਔਰ ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ ॥੨੪॥

ਪੰਝੀਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਦੱਛਨ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਧਰਮਪੁਰ ਨਾਮ ਨਗਰੀ ਕਾ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਥਾ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਪਰ ਏਕ ਰਾਜਾ ਨੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰੀ ਫੌਜ ਲੇ ਧਰਮਪੁਰ ਨੱਗਰ ਕੋ ਆਨ ਘੇਰਾ, ਕਈ ਦਿਨੋਂ ਤਕ ਜੰਗ ਹੋਤਾ ਰਹਾ, ਬੜੀ ਫੌਜ ਕਟ ਗਈ ਅਫਸਰ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜ ਸੇ ਮਿਲ ਗਏ, ਮਹਾਂਬਲੀ ਅਕੇਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਰਾਤ੍ਰ ਕੋ ਅਪਨੀ ਰਾਨੀ ਅਰ ਬੇਟੀ ਕੋ ਲੇਕਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ, ਕਈ ਕੋਸ ਜਾ ਕਰ ਸਵੇਰ ਹੂਈ, ਏਕ ਗਾਂਵ ਦੇਖਾ ਅਪਨੀ ਰਾਨੀ ਅਰ ਪੁਤਰ ਕੋ ਜੰਗਲ ਮੇਂ ਏਕ ਦਰਖਤ ਪਾਸ ਬੈਠਾਇਕੇ ਆਪ ਕੁਛ ਸਾਮਾਨ ਖਾਨੇ ਪੀਨੇ ਕਾ ਲੇਨੇ ਕੋ ਗਾਂਵ ਮੇਂ ਗਿਆ, ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਆਨ ਘੇਰਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਏ, ਏਕ ਪਹਿਰ ਭਰ ਲੜਾ, ਕਿਤਨੇ ਲੋਗ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਏਕ ਤੀਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਕਪਾਲ ਮੇਂ ਲਗਾ ਰਾਜਾ ਗਿਰ ਪੜਾ, ਏਕ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਲੀਆ, ਰਾਣੀ ਅਰ ਰਾਜ ਕੰਨਿਆ ਰਾਜਾ ਕਾ ਮਰਨਾ ਦੇਖ ਰੋਇ ਪੀਟ ਬਨ ਕੋ ਚਲੀ ਗਈਂ, ਕਿਤਨੇ ਕੋਸ ਚਲੇ ਚਲੇ ਥਕ ਗਏ

ਉਸ ਨੂੰ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਗਲ ਲਾਇਆ ਤੇ ਕੈਦੋਂ ਹਟਾਕੇ ਚੰਗੇ ਔਹਦੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਦਿਤੀ। ਅਰ ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਕੈਦ ਵਧਾ ਦਿਤੀ। ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸਤਰਾਂ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਸ ਚੋਰ ਦੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਤਾ, ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਵਧਾ ਦਿਤੀ। ਬੈਤਾਲ ਫਿਰ ਜਾ ਲਟਕਾ ਤੇ ਰਾਜਾ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚ ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ ॥੨੩॥

ਚੌਬਸੀਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ! ਕਾਲਿੰਗ ਦੇਸ ਮੇਂ ਏਕ ਜੱਗਯ ਸਰਮਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਹਮਣ ਰਹਿਤਾ ਥਾ, ਉਸ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਮਦੱਤੀ ਬੜੀ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪਵਤੀ ਥੀ, ਜੱਗਯ ਸਰਮਾ ਜੱਗ ਕਰਨੇ ਲਗਾ, ਸੋਮਦੱਤੀ ਕੋ ਲੜਕਾ ਹੂਆ, ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਉਮਰ ਮੇਂ ਹੂਆ ਮਾਇ ਬਾਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ, ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਤੋ ਲੜਕਾ ਮਰ ਗਿਆ, ਉਸਕੇ ਦੁਖ ਕਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਲਗੇ ਰੋਨੇ, ਏਹ ਸੁਣ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗ ਆਏ, ਲੜਕੇ ਕੋ ਅਰਥੀ ਮੇਂ ਰਖ ਸਮਸਾਨ ਮੇਂ ਲੇ ਗਏ, ਵਹਾਂ ਉਸੇ ਦੇਖ ਦੇਖ ਰੋਨੇ ਲਗੇ, ਅਰ ਕਹੇਂ ਦੇਖੋ ਮੂਆ ਹੂਆ ਭੀ ਕੈਸਾ ਸੁੰਦਰ ਲਗੇ ਹੈ। ਏਹ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਚਿਤਾ ਚਿਨਤੇ ਥੇ, ਵਹਾਂ ਏਕ ਤਪੱਸੀ ਬੈਠਾ ਥਾ, ਉਸਨੇ ਸੁਣ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰਾ ਮੇਰਾ ਸ਼ਰੀਰ ਬੂਢਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਲੜਕੇ ਕੇ ਸ਼ਰੀਰ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ ਸ਼ਰੀਰ ਵਟਾ ਲੇਊਂ, ਇਤਨਾ ਸੋਚਕੇ ਉਸੀ ਤਰਹ ਕੀਆ, ਓਹ ਲੜਕਾ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਹਿ ਉੱਠਾ, ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਸੋਤਾ ਹੂਆ ਉੱਠ ਬੈਠੇ, ਏਹ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖ ਲੋਗ ਅਚੰਭਾ ਹੂਏ, ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਏ,

ਬਾਈਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਇੱਕ ਨੇਕ ਲੜਕੇ ਦਾ ਬਾਪ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕੈਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਯਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਾਂ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਬੱਚਾ ! ਤੇਰੇ ਬਾਪ ਦੀ ਬਰਸੀ ਆਈ ਹੈ ਅਰ ਉਸਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ,ਬੱਚੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮਾਂ ਕੋਈ ਫ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕੈਹ ਕੇ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਗਿਆ, ਸੋਚ ਸੋਚ ਜੱਜ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਦਾ ਐਸ ਵੇਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਏਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ, ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਮੈਂ ਕੈਦ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ, ਜੱਜ ਨੇ ਉਸਦੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਕੈਦੋਂ ਛਡ ਦਿਤਾ ਤੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੈਦ ਨਾਂ ਕੀਤਾ। ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਉਂ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਕੈਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ? ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜਿਸਦਾ ਲੜਕਾ ਨੇਕ ਹੈ, ਬਾਪ ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ? ਏਸ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਤਾਲ ਫਿਰ ਜਾ ਲਟਕਾ ਤੇ ਰਾਜਾ ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ ॥੨੨॥

ਤੇਈਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਇੱਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਪਨੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਖਾਨੇ ਦੇਖਨ ਗਿਆ, ਅਰ ਹਰ ਇਕ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੈਦ ਹੋਵਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁਛਿਆ, ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦਸੀ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬੇਦੋਸ਼ ਹੀ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਚਾਈ ਦੱਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਠੀਕ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਅਰ ਕੈਦ ਹੋਯਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਪਛਤਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫੇਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਰਾਜਾ ਨੇ

ਇੱਕੀਵੀਂ ਕਹਾਣੀ

ਬੈਤਾਲ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਨ ! ਇਕ ਮਾਈ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਪਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਓਹ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਹੁਤ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਇਕ ਸੱਚੇ ਫਕੀਰ ਓਥੇ ਚਲੇ ਗਏ ਤਾਂ ਬੁਢੀ ਮਾਈ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਰੋਟੀ ਬੰਧ ਆਈ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਔਖੀ ਹੋਈ, ਤਦ ਸੱਚੇ ਫਕੀਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾ ਮੰਤਰ ਦਿਤਾ ਅਰ ਕਿਹਾ ਜਦ ਤੂੰ ਦਰਿਆ ਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਏਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰ, ਜਲ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦ ਮਾਈ ਦਰਯਾ ਲੰਘੇ ਤਾਂ ਓਹ ਨਾਮ ਦਾ ਸੱਚਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਲਵੇ ਤੇ ਲੰਘ ਜਾਵੇ, ਸਚੇ ਸਾਈਂ ਜੀ ਤਾਂ ਚਲੇ ਗਏ, ਥੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਹੋਰ ਸਾਧੂ ਆਏ, ਓਹ ਭੀ ਦਰਿਆ ਕਿਨਾਰੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਬੈਠੇ, ਮਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਚਲੋ ਭੋਜਨ ਛਕੋ, ਮਾਈ ਤਾਂ ਦਬਾਦਬ ਦਰਿਆ ਲੰਘ ਗਈ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸੋਚਦੇ ਰਹੇ, ਗੁਰੂ ਨੇ ਚੇਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਅੱਗੇ ਲਗ, ਚੇਲਾ ਕਹਿਨ ਲਗਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗੱਫੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਦਾ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਅਰ ਡੁਬਣ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਪੈਰ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਦੋਨੋਂ ਡੁਬਣ ਲਗੇ, ਜਦ ਮਾਈ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਡੁਬ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਚੀ ਆਵਾਜ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪਾਰ ਕੀਤਾ। ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਨ ! ਸਾਧੂ ਨੇ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਪਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਤੇ ਮਾਈ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਪਾਰ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਿਉਂ ? ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਨੇ ਕਹਾ ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਬਾਣੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਡੁਬਨ ਲਗੇ, ਮਾਈ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਨ ਬੈਤਾਲ ਉਸੀ ਦਰਖਤ ਸੇ ਜਾ ਲਟਕਾ ਰਾਜਾ ਭੀ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ ਬਾਂਧ ਲੇ ਚਲਾ ॥੨੧॥

ਣੈਠ ਗਈਾਂ, ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਚੰਦ੍ਰ ਸੈਨ ਔਰ ਉਸਕਾ ਬੇਟਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਲਤੇ ਹੂਏ ਆਏ, ਜੰਗਲ ਮੇਂ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਖੋਜ ਦੇਖ ਕਰ ਬਾਪ ਬੇਟੇ ਨੇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਾ ਐਸੇ ਘੋਰ ਬਨ ਮੇਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਹਾਂ ਆਈ ਢੂੰਡਤੇ ਢੂੰਡਤੇ ਆਏ, ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਕਹਾ ਜਿਸਕੇ ਬੜੇ ਪਾਂਵ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਝੇ ਦੂੰਗਾ, ਦੂਸਰੀ ਮੈਂ ਲੂੰਗਾ, ਏਹ ਬਚਨ ਬਾਂਧ ਕਰ ਆਏ,ਦੇਖੀਂ ਦੋਨੋਂ ਬੈਠੀ ਹੈਂ, ਉਨਕੋ ਅਪਨੇ ਘੋੜੇ ਪਰ ਸਵਾਰ ਕਰਾਇ ਘਰ ਕੋ ਆਏ, ਰਾਣੀ ਕੋ ਚੰਦਰ ਸੈਨ ਕੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਰਖਾ, ਰਾਜ ਕੰਨਿਆ ਕੋ ਰਾਜਾ ਨੇ ਰੱਖਾ, ਉਨਕੋ ਘਰ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਕਈ ਕਾਲ ਗੁਜਰ ਚੁਕੇ, ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਲੜਕੇ ਪੈਦਾ ਹੂਏ, ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ! ਉਨ ਲੜਕੋਂ ਕਾ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਿਆ ਨਾਤਾ ਹੂਆ ? ਇਤਨਾ ਸੁਣ ਰਾਜਾ ਚੁਪ ਰਹਾ ਫਿਰ ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧੀਰਜ ਦੇਖ ਕਰ ਬੜਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਆ ਹੂੰ, ਏਕ ਬਾਤ ਮੇਰੀ ਸੁਣ ਭੂਲੀਓ ਮਤ, ਸ਼ਾਂਤ ਸੀਲ ਤਪਸੀ ਤੇਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ, ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲੀਏ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਤਾਇ ਦੇਤਾ ਹੂੰ, ਜਬ ਓਹ ਪੂਜਾ ਕਰ ਚੁਕੇਗਾ ਤਬ ਤੁਝੇ ਕਹੇਗਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਤੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ, ਤਬ ਤੁਮ ਕਹੀਓ ਮੈਂ ਸਭ ਰਾਜੋਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੂੰ ਮੈਂਨੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਅਰ ਮੈਂ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ, ਆਪ ਕਰਕੇ ਜਨਾਵੇ, ਜਿਸ ਤਰਹ ਆਪ ਕਰੋਗੇ ਮੈਂ ਭੀ ਕਰੂੰਗਾ, ਹੇ ਰਾਜਾ ਮੇਰੀ ਸੀਖ ਭੂਲੀਓ ਮਤ, ਜਬ ਵੋਹ ਸੀਸ ਨਵਾਵੇਗਾ ਖੜਗ ਸੇ ਕਾਟ ਦੇਣਾ, ਜੇ ਤੂੰ ਐਸਾ ਨਾ ਕਰੇਂਗਾ ਤੋ ਤੁਝੇ ਮਾਰੇਗਾ, ਓਹ ਅਟੱਲ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ। ਇਤਨਾ ਚਿਤਾਇ ਬੈਤਾਲ ਮਰਦੇ ਕੇ ਕਾਲਬ ਸੇ ਨਿਕਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਰ ਕੁਛ ਰਾਤ ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਤੋ ਮੁਰਦਾ ਲੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜੋਗੀ ਕੇ ਆਗੇ ਆਨ ਰਖੱਾ, ਜੋਗੀ ਨੇ ਦੇਖ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕੀ ਬਡਾਈ ਕਰੀ, ਫਿਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਉਸ ਮੁਰਦੇ ਕੋ ਜਗਾਇਕੇ ਹੋਮ ਕਰਕੇ ਬਲੀ ਦੀਆ, ਦੱਖਣ ਦਿਸ਼ਾ ਕੀ ਤਰਫ ਬੈਠਕੇ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਅਸਬਾਬ

ਤਯਾਰ ਥਾ ਅਪਨੇ ਦੇਵਤਾ ਕੋ ਦੀਯਾ, ਪਾਨ ਫੂਲ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨਈ ਵੇਦ ਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰੀ, ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਤੇਰਾ ਬੜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੋਗਾ, ਅਠਾਰਾਂ ਸਿੱਧ ਨੌ ਨਿਧ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਰਹੇਗੀ, ਏਹ ਸੁਣ ਰਾਜਾ ਕੋ ਬੈਤਾਲ ਕੀ ਬਾਤ ਯਾਦ ਆਈ, ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਨਿਪਟ ਅਧੀਨਤਾ ਸੇ ਕਹਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ! ਮੈਂ ਪ੍ਰਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਜਾਨਤਾ, ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਿਖਾਈਏ, ਏਹ ਸੁਣ ਜੋਗੀ ਨੇ ਦੰਡਵਤ ਕਰੀ, ਜਿਉਂ ਸਿਰ ਝੁਕਾਯਾ ਰਾਜਾ ਨੇ ਖੜਗ ਸੇ ਸਿਰ ਜੁਦਾ ਕਰ ਦੀਆ, ਜੋਗੀ ਕੋ ਮਰਾ ਦੇਖ ਬੈਤਾਲ ਨੇ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰੀ ਅਰ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਅਪਣੇ ਕੋ ਮਾਰਾ ਚਾਹੇ ਤਿਸਕੋ ਮਾਰਨ ਕਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ । ਇਹ ਦੇਖ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਵਤਾ ਆਯਾ, ਔਰ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ! ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੂੰ ਕੁਛ ਵਰ ਮਾਂਗ, ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇੰਦਰ ਕੇ ਆਗੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਏਹ ਕਥਾ ਜੱਗ ਮੇਂ ਪਰਸਿੱਧ ਹੋਵੇ, ਤੁਮਾਰੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ, ਮੇਰਾ ਧੀਰਜ ਸਾਹਸ ਬਨਾ ਰਹੇ, ਇੰਦਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਹੋਗਾ, ਤੇਰਾ ਜੱਸ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਬਨਾ ਰਹੇਗਾ, ਇਤਨਾ ਕਹਿਕੇ ਇੰਦਰ ਅਪਨੇ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਗਿਆ ।

ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਲੋਥੋਂ ਕੋ ਲੇਕਰ ਕੜਾਹੇ ਮੇਂ ਡਾਲ ਦੀਆ, ਤਬ ਓਹ ਦੋਨੋਂ ਬੀਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੂਏ, ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਬਿੱਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ! ਹਮ ਕੋ ਆਗਿਆ ਕਰੀਏ, ਜੋ ਕੁਛ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਹੋਇ ਸੋਈ ਹਮ ਕਰੇਂਗੇ। ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੂੰ ਤਬ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਪ ਕਾ ਆਨਾ ਹੋ, ਏਹ ਬਚਨ ਉਨ ਸੇ ਰਾਜਾ ਲੇਕਰ ਉਨ ਕੋ ਛੁਟੀ ਦੀ, ਆਪ ਭੀ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਗਿਆ, ਰਾਜ ਕਾਜ ਕਰਨੇ ਲਗਾ।

ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਪੰਡਤ ਹੋ ਯਾ ਮੂਰਖ ਹੋ ਯਾ ਲੜਕਾ ਹੋ ਜਵਾਨ ਹੋ ਜੋ ਕੋਈ ਬੁਧਵਾਨ ਹੋਗਾ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਜੈ ਹੋਵੇਗੀ,

ਨਿਰਬੁਧੀ ਬਾਲਕ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕਾ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਭਲਾ ਹੈ ਮਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ! ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਦੇਤੇ ਰਹੋ, ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ ਸਭ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਸਵਰੇਂ ॥ ੨੫ ॥

॥ ਇਤਿ ॥

ਨੂਰਪੁਰੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਕੋਟ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਛਪੀ।
ਪ੍ਰਿੰਟਰ—ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਡੰਕੇ ਦੀ ਚੋਟ ਨਾਲ

ਅਠਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਆਪ ਕਮਜੋਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਧਨੰਤਰੀ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤਨ ਨਾਲ ਗਈ ਹੋਈ ਤਾਕਤ ਫੇਰ ਮੁੜ ਆਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਵਤ ਮਰਦਮੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਤਨਾ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਸੰਭਾਲਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾੜਾਂ ਦੀ ਕਮਜੋਰੀ ਨੂੰ ਥੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਲੋਹੇ ਵਰਗਾ ਬਨਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਹਥ ਦੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਹੋਈਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਬੁਢੇ ਬਣ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਵਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਪੀਲਾ ਮੂੰਹ ਸ਼ਿੰਗਰਫ ਵਰਗਾ ਲਾਲ ਤੇ ਸੋਹਣਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਕਲ ਨੂੰ ਤੇਜ, ਸਿਰ ਦਰਦ, ਬਦਹਜ਼ਮੀ, ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕਮਜੋਰੀ ਨੂੰ ਝਟਪਟ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਲਹੂ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਪਨ ਦੋਸ਼ ਜਹੇ ਭੈੜੇ ਰੋਗ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦੀ ਤੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਸਾਥੀ ਕੋਲੋਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਗਲ ਕੀ ਆਪ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਬਹਾਦਰ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ, ਕੀਮਤ ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ ਤਿੰਨ ਸ਼ੀਸ਼ੀਆਂ ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ੭॥) ਸਤ ਰੁਪਏ ਅਠ ਆਨੇ। ਡਾਕਖਰਚ ੧।)ਸਵਾਰੁਪਿਆ ਵਖਰਾ।

ਧਨੰਤਰੀ ਲੇਪ—ਭੈੜੀਆਂ ਸੋਹਬਤਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਹਥਾਂ ਦੀ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗ ਵਿਚ ਨੁਕਸ ਪੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮਰਦਾਨਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਨਾ ਦੇਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਥੀ ਪਾਸ ਗਿਆਂ ਸ਼ਰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਦ ਵਿਚ ਛੋਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਧਨੰਤਰੀ ਲੇਪ ਦੀ ਮਾਲਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੀ ਬਿਜਲੀ ਜੈਸੀ ਤਾਕਤ ਔਰ ਫੌਲਾਦ ਜੈਸੀ ਸਖਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਗੀ। ਇਸਦਾ ਇਕ ਇਕ ਕਤਰਾ ਮੁਰਦਾ ਗੋਸ਼ਤ ਕੇ ਟੁਕਰੇ ਪਰ ਡਾਲੀਏ ਤਾਂ ਫੌਰਨ ਹਰਕਤ ਕਰਨੇ ਲਗੇਗਾ। ਕੀਮਤ ਬੜੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ੫) ਪੰਜ ਰੁਪੈ, ਛੋਟੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ੩) ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ, ਡਾਕ ਖਰਚ ੧।) ਸਵਾ ਰੁਪਿਆ ਵਖਰਾ। ਦੋਵੇਂ ਦਵਾਈਆਂ ਕਠੀਆਂ ਮੰਗਾਉਣ ਤੇ ਡਾਕ ਖਰਚ ੧।) ਰੁਪਿਆ ਹੀ ਲਗੇਗਾ।

ਰੁਕਾਵਟ ਪਿਲਜ਼

ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਇਮਸਾਕ ਬੰਨ੍ਹ ਮਾਰਨ) ਲਈ ਲਾ-ਜਵਾਬ ਜਾਦੂ ਦਾ ਅਸਰ ਰਖਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਜੋ ਆਦਮੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਕਤ ਲਗਾਕੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਜਣ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਮੰਗਾ ਕੇ ਵਰਤ ਕੇ ਸਾਡੀ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਪਰਖ ਕੇ ਆਨੰਦ ਲੈਣ।

ਇਹ ਚੀਜ਼ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਹੀ ਹਕੀਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਬਣਵਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਲਈ ਇਹ ਚੀਜ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ, ਵਰਤਕੇ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉ। ਮੁਲ ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਤਿੰਨ ਰੁਪੈ, ਵਡੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਪੰਜ ਰੁਪੈ, ਡਾਕ ਖਰਚ ਵਖਰਾ ਸਵਾ ਰੁਪਿਆ।

ਮੰਗਾਉਣ ਦਾ ਪਤਾ—

ਮੋਗਾ ਫਾਰਮੇਸੀ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ